

**«Тау-Кен Самұрық»
ҰЛТТЫҚ ТАУ-КЕН КОМПАНИЯСЫ»
акционерлік қоғамының
2014 жылғы жылдық есебі**

Астана қаласы, 2015

Мазмұны

1. Директорлар кеңесі төрағасының арнауы	4
2. Басқарма төрағасының арнауы	5
3. Компания туралы	6
3.1. Жалпы мәлімет.....	6
3.2. Даму стратегиясы	6
3.3. Жарғылық капиталдың құрылымы	6
4. Өткен жылдың негізгі оқиғалары	7
4.1. Қызметтің маңызды көрсеткіштері.....	7
4.1.1. Өндірістік көрсеткіштер	7
4.1.2. Қаржылық көрсеткіштер	7
5. Компанияның құрылымы	12
5.1 Активтер құрылымы.....	12
5.2 Ұйымдастырушылық құрылым.....	13
6. Өндірістік қызметке шолу.....	13
6.1 Аффинаж зауыт	13
6.2 Металлургиялық кремниді өндіру зауыты	14
7. Даму жобалары	14
8. Геологиялық барлау жобалары.....	16
9. Жер қойнауын пайдалануға арналған келісімшарттарды дайындау бойынша қызметке шолу	20
10. Инвестициялық жоспарлар	20
11. Инновациялық-техникалық даму.....	21
12. Инвесторлармен қарым-қатынас және көрмелерге қатысу.....	21
13. Орташа салалық көрсеткіштерге және тау-кен металлургиялық кешенінің даму үрдістеріне шолу.....	22
14. Саланың тұрақты ортасына шолу	27
15. Корпоративтік басқару	28
15.1 Жалғыз акционер	31
15.2 Директорлар кеңесі.....	32
15.3 Ішкі аудит қызметі.....	51
15.4 Басқарма.....	51

15.5 Тәуекелді басқару	58
15.6 Мүдделер қақтыңғысын реттеу	60
15.7 Іскерлік этиканы қамтамасыз етуге бағытталған іскерлік этика мен механизмдер	63
16. Корпоративті әлеуметтік жауапкершілік	65
17. Ішкі аудитор туралы ақпарат	71
18. 2015 жылға арналған жоспарлар	72
18.1. Қызметтің маңызды көрсеткіштері	72
18.2. Маңызды іс-шаралар	73
Қосымша. «Тау-Кен Самұрық» ұлттық тау-кен компаниясы» АҚ 2014 жылғы шоғырланған қаржы есептілігі тәуелсіз аудиторлардың есебі бойынша бөлек ұсынылып отыр («Тау-Кен Самұрық» АҚ Директорлары кеңесінің 2015 жылғы 1 сәуірдегі шешімімен бекітілген, № 03/15 хаттама).	74

1. Директорлар кеңесі төрағасының арнауы

Құрметті оқырмандар, әріптестер!

Барлық аудиторияның оқырмандары үшін қызығушылық танытқан «Тау-Кен Самұрық» АҚ ұсынылып отырған жыл сайынға есебінде, компанияның әртүрлі аспектілердегі қызметінің нәтижесі туралы ақпарат ұсынылған.

«Тау-Кен Самұрық» АҚ үшін 2014 жыл Қазақстанның тау-кен металлургия саласындағы компанияның орнының нығайуына әсер ететін маңызды оқиғалар тізбегімен есте қалды.

2014 жылы «Тау-Кен Самұрық» АҚ пайдасына в «ШалкияЦинк ЛТД» АҚ 100% акциялар пакеті беріліп, біздің Компанияның Қазақстанда, Орталық Азияда және Ресейде алдыңғы қатардағы кен өндіруші Компания болуына әсерін тигізді.

Бірлескен күш-жігердің арқасында «Тау-Кен Самұрық» АҚ «Масальский ТБК» қатысу үлесін сатып алу мәмілесін аяқтады. Бұдан әрі аталған сатып алу «Масальское» кенорнындағы темір кен өндіруді әзірлеу есебінен тау-кен металлургия саласының және арнайы болаттың әртүрлі маркаларын өндіру бойынша металлургиялық зауытпен бірігіп, тау-кен кешенінің құрылысын дамытуға жағымды әсер етеді.

2014 жылдың маңызды нәтижесінің бірі «Тау-Кен Алтын» ЖШС Аффинаж зауытын пайдалануға беру және 99,99% сынамалы стандартты банктік құймадағы алтынды Қазақстан Республикасының Ұлттық Банкіне жөнелтуді болды. Барлығы 40 млрд.теңгенің 5 914,1 кг алтыны жөнелтілді.

«Тау-Кен Самұрық» АҚ корпоративті басқару бөлігіндегі кең ауқымды өзгерістер аясында «Самұрық-Қазына» АҚ трансформация бағдарламасының II кезеңінің қатысушысы болып табылады. Қазіргі таңда 2014 жылдан бастап 2017 жылға дейінгі есептелген кезеңде «Тау-Кен Самұрық» АҚ Қоғамның димректорлар кеңесімен бекітілген жол картасының трансформация бойынша бөлігін жүзеге асыру жұмыстары жоспарлы түрде жүргізілуде.

«Тау-Кен Самұрық» АҚ корпоративті басқару стандарттарының жоғарғы деңгейін ұстанады, Директорлар кеңесі арқылы «Тау-Кен Самұрық» АҚ еншілес және тәуелді ұйымдарын басқару бойынша регламент бекітілген.

2014 жыл бойы біз топтық жұмыстың тиімділігін арттыру мақсатында басты назарды кадрларды дамытуға және өз процестерімізді жетілдіруге жұмсадық. Осылайша, Директорлар кеңесі арқылы 2014-2012 жылдарға арналған «Тау-Кен Самұрық» АҚ Кадрлық саясаты бекітілді.

Біз, бұдан арғы біріккен жұмыс «Тау-Кен Самұрық» АҚ өзінің қаржылық және операциялық көрсеткіштерін және осы көрсеткіштер бойынша өзінің дүние жүзілік үйлесімдерінің деңгейін жоғарлатуға мүмкіндік береді деп ойлаймыз.

«Тау-Кен Самұрық» АҚ
Директорлар кеңесінің төрағасы

К. Бектемиров

2. Басқарма төрағасының арнауы

Күрметті серіктестер, әріптестер!

Сіздердің назарларыңызға «Тау-Кен Самұрық» АҚ 2014 жылғы жылдық есебін ұсынып отырмыз. Біздің алдымыздан тұрған аса маңызды міндет, біздің серіктестерімізді Қоғамның қызметі және 2014 жылы қол жеткізген нәтижелер туралы, біздер басшылыққа алып отырған, мүдделі тұлғалармен өзара іс-қимылдың негізгі қағидаттары туралы хабарландыру.

Қазіргі таңда әлемдік экономикады Қазақстанның экономикасына жағымсыз әсер ететін күрделі жағдайлар орын алды. Шикізат тауарларының құнның төмендеуі, ресейлік рубльдің құнсыздануы Қазақстандық кәсіпорындарды қиын жағдайда қалдырды. Елдің алдында тұрған үндеулерге жауап ретінде Қазақстан Республикасының Президенті Н.А.Назарбаев «Нұрлы жол»

атты жаңа экономикалық саясаттын ұсынды.

«Нұрлы жол» саясатын жүзеге асыру алдағы жылдардағы біздің экономиканың қозғалтқышы болып табылмақ. Инфрақұрылымды дамыту Қоғамның келешектегі жобалары бойынша капиталдық шығындардың төмендеуіне, логистикалық шығындардың азаюына мүмкіндік беріп, инвесторлар үшін жалпы инвестициялық жобалардың қызығушылығын күшейтеді.

Қазіргі заманғы үндейлеге жауап ретінде Қазақстан Республикасы Президенті Н.А.Назарбаевпен құпталған «Самұрық-Қазына» АҚ компаниясының тобы бойынша Қорды трансформациялау бағдарламасы іске қосылған. Бес жылдың ішінде активтер құнының екі есе көтерілуіне, өндірістік-шаруашылық қызметінің өнімділігі мен тиімділігінің жоғарлауына қол жеткізу қажет.

Қоғам алдына қойылған мақсаттар мен міндеттерді жүзеге асыра отырып, 3 жыл-қысқа мерзім ішінде бізге активтердің құнын 55 есеге көтеру мүмкіндігі туып, 2014 жылдың соңындағы жағдай бойынша 305 млрд. теңгені құрайды.

Қордың, Үкіметтің және біздің ұйымның қодауынсыз осындай үлкен жетістікке жету мүмкін емес еді.

Қоғам алдында пайдалы қазбалардың елеулі қоры бар технологиясы жағынан күрделі кен орындарды өндірістік қолданысқа енгізу, кремний өндірісін оңалту, Қазақстанда өндірілетін алтын аффинажын қамтамасыз ету, пайдалы қазбалардың жаңа кең орындарын ашу бойынша күрделі міндеттер қойылды.

Серіктестерге және Қоғам қызметкерлері ұжымына 2014 жыл ішіндегі бірлескен жемісті жұмыстары үшін алғыс айтамын.

Сіздерге одан әрі жетістіктерге жетуді және ойластырған идеяларыңызды жүзеге асыруды тілеймін!

«Тау-Кен Самұрық» АҚ
Басқарма төрағасы

М. Турмагамбетов

3. Компания туралы

3.1. Жалпы мәлімет

«Тау-Кен Самұрық» ұлттық тау-кен компаниясы» АҚ (бұдан әрі - Қоғам) Қазақстан Республикасы Үкіметінің 2009 жылғы 15 қаңтардағы №10 қаулысына сәйкес Қазақстанның қатты пайдалы қазбаларын барлау, әзірлеу, өндіру, қайта өңдеу және сату саласындағы жер қойнауын пайдалану жөніндегі тиімді қызметті қамтамасыз ету; қоғамға берілетін тау-кен-металлургия саласы кәсіпорындарының акциялар пакеттерін тиімді басқару; тау-кен металлургия өнеркәсібінде ғылымды қажетсінетін және тиімді жаңа технологияларды әзірлеу және енгізу; республиканың минералдық шикізат базасын ұдайы өндіру, кен орындарының баланстан тыс қорын игеру саласындағы қызметті жүзеге асыру үшін құрылды.

3.2. Даму стратегиясы

Миссия - Қазақстандағы тау-байыту және металлургия секторын аумақтық дамытуды негізінен жақсарту.

Болашақ - алдыңғы қатарлы технологияларды және әлемдік үздік тәжірибені енгізетін, Қазақстанның тау-металлургия кешеніндегі аса ірі ұлттық компанияға айналу.

Негізгі мақсат – геологиялық барлауды жандандыру, өсу бағдарламасын жүзеге асыру және активтерді тиімді пайдалану есебінен Қазақстанның тау-кен металлургиялық саласының сапалы-жаңа деңгейіне қол жеткізу.

Компания арқылы 2014 жылы 2013-2022 жылдарға арналған Даму стратегиясының бірінші кезеңінің және Компанияның Директорлары кеңесімен 2013 жылы бекітілген Стратегияны жүзеге асыру бойынша іс-әрекет бағдарламасының іс-шаралары жүзеге асырылды.

Стратегиялық мақсатты жүзеге асыру үшін Компанияның негізгі міндеттері анықталған:

1. Геологиялық барлау жұмыстарын (ГБЖ) инвестициялау көлемін жылына 200 млн. АҚШ долларына жеткізе отырып, геологиялық барлау жұмыстарын жандандыру есебінен қатты пайдалы қазбалардың (ҚПК) басымдықтары бойынша ресурстық базаны дамыту;
2. Өндіру жобаларын іске асыру және жаңа бөліністерді игеру;
3. Компанияның кадрлық әлеуетін нығайту және кеңейту;
4. Компанияның инновациялық-технологиялық әлеуетін дамыту;
5. Жаңа активтерді сатып алу және қоғамға табысталатын сала кәсіпорындары акциялары пакетімен жұмыс бойынша қызметті дамыту.

Даму стратегиясын жүзеге асыру үшін алдыға қойған мақсаттар разрезінде Жол картасы әзірленді.

3.3. Жарғылық капиталдың құрылымы

Компаниядағы меншік құрылымы келесідей көрсетілген:

- жарияланған акциялардың жалпы саны 400 981 дана дай акцияны құрайды, номинальды құны 1000 теңге;
- орналастырылған жай акциялар саны 292 617;
- орналастырылмаған жай акциялар саны 108 364;
- Компания жай акцияларыны класты емес;
- акциялардың барлығы тікелей Жалғыз акционерге тиесілі, Директорлар кеңесі мен Басқарма мүшелері акцияларға иелік етпейді.

31.12.2014ж. текті Компанияның жарғылық капиталы 230 386 253 мың теңге құрады, өзіндік капитал – 305 386 145 мың теңге.

4. Өткен жылдың басты оқиғалары

Компанияның 2014 жылғы негізгі жетістіктері:

1. Аффинаж зауыты - «Тау-Кен Алтын» ЖШС операциялық қызметінің басталуы және сынағасы 99,99% стандартты банктік құйманың Қазақстан Республикасының Ұлттық Банкіне жөнелтілуі. 40 млрд.теңгеден астам сомаға барлығы 5 914,1 кг жөнелтілді.
2. «Масальский ГОК» ЖШС жарғылық капиталына 93% қатысу үлесі сатып алынды.
3. Приобретение АО «Самрук-Қазына» 100% пакета акций АО «ШалкияЦинк ЛТД» АҚ 100% акциялар пакетін «Самұрық-Қазына» АҚ сатып алуы және «Тау-Кен Самұрық» АҚ табыстауы.
4. 2014 жылғы 15 қазанда Қарағанды облысындағы металлургия кремнийін өндіру зауытында қалпына келтіру жұмыстары аяқталғаннан кейін, №1 руда қыздыру пешінде алғашқы балқыту жүзеге асырылды және металлургиялық кремний алынды, зауыт іске қосылған күннен бастап барлығы 2,5 ай ішінде шамамен 2 000 тоннасы алынды.

4.1.1. Қызметтің маңызды көрсеткіштері

4.1.2. Өндірістік көрсеткіштер

Жер қойнауын пайдалануға арналған келісімшарттар жасау

2014 жылы Құзіретті орган арқылы жер қойнауын пайдалануға арналған 3 келісімшарт (жоспар кезінде - 3) жасалды, оның ішінде объектілер бойынша:

1. «Қазақстан Республикасы Жамбыл облысы Шокпар кен орнында құрамында алтыны бар енді барлау», 2014 жылғы 14 қаңтар;
2. «Қостанай облысы алаңындағы түрлі-түсті металдарды (бокситтерді есепке алмағанда) барлау», 2014 жылғы 23 желтоқсан;
3. «Қарағанды облысы Прогресс кен орнындағы алтыны барлау», 2014 жылғы 23 желтоқсан.

Іске асырылатын жобалардың (мәмілелердің) және жер қойнауын пайдалану бойынша жасалған келісімшарттардың саны

Еңбек өнімділігі

Атауы	Өлшем бірлігі	2012ж. Нақты	2013ж. Нақты	2014ж. Жоспар	2014ж. Нақты
Аффинажды алтын бойынша еңбек өнімділігі	мың. унция/адам	-	-	5,59	2,93

«Аффинажды алтын бойынша еңбек өнімділігі» ҚТК орындау 2,93 мың. унция/адам немесе жоспардың 52% құрады.

Көрсеткіштің төмендеуі Астана қаласындағы аффинаж зауытқа жеткізілетін құрамында алтыны бар шикізаттың жеткіліксіз көлемінің салдарынан аффинажды алтынды өндіру жоспарының орындалмауымен байланысты.

Тазартылған алтынды өндіру

2014 жылы аффинирленген алтынды шығару – 6,3 тоннаны (202,5 мың унция) немесе жоспардың 53 % (378,9 мың унция/жыл) құрады.

4.1.3. Қаржылық көрсеткіштер

Маңызды қаржылық көрсеткіштер

Атауы	Өлшем бірлігі	2012ж. Нақты	2013ж. Нақты	2014ж. Жоспар	2014ж. Нақты
ROACE*	%	(2,7)	1,2	2,5	0,06
ЕВІТDA margin*	%	-	-	(4,04)	(3,78)
Таза табыс (шығын)	млн. теңге	(608)	1 670	5 827	147

* көрсеткіштер, Жалғыз акционермен бекітілген әдіснама бойынша есептелген

2014 жылдың қорытындысы бойынша «ROACE» іске қосылған капиталының тиімділік көрсеткіші 0,06% құрады.

2013 жылғы жоспар және фактіні салыстыру бойынша көрсеткіштің төмендеуі қаржылық «Таза түсім (шығын)» ҚТК қысқаруымен байланысты.

Есептік кезеңдегі «ЕВІТDA margin» ҚТК -3,78% жоспар бойынша -4,04 немесе 93%. Көрсеткіштің көтерілуі жалпы және әкімшілік шығындардың қысқаруымен байланысты.

Жүзеге асыру түсімінің жоқтығынан, 2013 жылғы ЕВІТDA margin көрсеткіші есептелінбеді.

Қоғам 2014 жылдың қорытындысы бойынша қаржылық-шаруашылық қызметтен 147 млн. теңге көлеміндегі шоғырландырылған таза пайданы көрді.

Есептік кезеңдегі «Таза түсім (шығын)» ҚТК қаржылық көрсеткішінің 5827 млн теңгеден 147 млн теңгеге дейін төмендеуі, үлестік қатысу әдісі бойынша 6 938 млн. теңгеге есептелетін, жалпы және әкімшілік шығындардың 1 618 млн. теңгеге қысқаруымен, қордың 430 млн. теңгеге құнсызданумен, өзге де операциялық шығындардың 242 млн. теңгеге ұлғаюымен, операциялық емесе шығындардың 570 млн. теңгеге ұлғаюымен, жалпы пайданың 110 млн. теңгеге төмендеуімен және игерілмеген қызметтен түскен пайданың 425 млн теңгеге өсуімен, «Казцинк» ЖШС негізгі таза пайдасының төмендеуімен түсіндіріледі.

Оның ішінде өнімнің түрі бойынша, %:

Атауы	2014	2015	2016	2017	2018	2019
			<i>болжам</i>	<i>болжам</i>	<i>болжам</i>	<i>болжам</i>
Аффинирленген алтын	100,0%	93,8%	90,1%	75,2%	74,6%	74,7%
Металлургиялық кремний	0,0%	6,2%	9,9%	6,8%	5,0%	3,8%
Концентраттағы мырыш	0,0%	0,0%	0,0%	3,1%	3,4%	3,8%
Концентраттағы қорғасын	0,0%	0,0%	0,0%	14,9%	17,0%	17,7%

2014 жылдың қорытындысы бойынша шоғырландырылған деректер бойынша өнімді жүзеге асыру 42 426 млн. теңгені құрады. Астана қаласындағы Аффинаж зауыттың өндірістік қызметінің басталғандығын есепке ала отырып, 2014 жылдың қорытындысы бойынша 42 425 млн. теңге сомасына таза алтын жүзеге асырылды. Қарағанды қаласындағы кремний өндірісі бойынша зауыт қызметін қайта қалпына келтіру аясында есептік кезеңде 1,2 млн. теңге сомасындағы өнім жүзеге асырылды.

2015 жылы 333,7 мың унция көлеміндегі 76 159 млн. теңге сомасындағы таза алтынды және 9 249 тонна көлеміндегі 5 008 млн.теңгеге металлургиялық кремнийді жүзеге асыру жоспарлануда.

2016-2019 жылдар кезеңінде Алайғыр және Шалқия кен орындарындағы тау-кен байыту комбинаттарын пайдалануға беру жоспарлануына байланысты, қорғасын-мырыш концентратын жүзеге асыру жоспарлануда.

Капиталдың жеткіліктігі

Қоғамның меншікті капиталы 2014 жылдың 31 желтоқсанында 305 386 млн. теңгені құрады. 2013 жылмен салыстырғанда меншікті капиталын 91 210 млн. теңгеге ұлғайту мынадай факторлармен түсіндіріледі:

- «ШалқияЦинк ЛТД» АҚ 100% акциясы 32 165 млн. теңге әділ құн бойынша Компанияның жарғылық капиталына табысталуымен;
- «Байыту фабрикасының құрылысын салу арқылы Қазақстан Республикасы Қызылорда облысындағы Шалқия кен орнындағы полиметалл кен ошағын өнеркәсіптік пайдалану» жобасын іске асыруға 22 981 млн.сомаға қаржыландыруды, «Масальский тау-байыту комбинаты» ЖШС қатысу үлесін сатып алуды, Қарағанды облысындағы металлургия кремнийі өндірісі зауытын іске қосу үшін әзірлік жұмыстарын жүргізуді, сондай-ақ қатты пайдалы қазбалар саласындағы жаңа жобаларды әзірлеу мен іске асыруды қаржыландыруға арналған 22 981 млн. соманы «Самұрық-Қазына» АҚ Компанияның жарғылық капиталына салымымен.
- Қазақстан Республикасы Ұлттық Банк 2014 жылғы ақпанда жүргізген құнсызандыру салдарынан, есепті күні «Қазмырыш» ЖШС инвестициялық есептіліктің валютасын қайта есептеу әсерімен түсіндірілетін, 37 130 млн.теңге мөлшеріндегі капиталдың өзге де компоненттерінің ұлғаюымен түсіндіріледі;
- бөлінбеген пайданың 1 488 млн. теңгеге дейін төмендеуі;
- Компанияның 2014 жылдың қорытындысы бойынша қаржы институттарынан қарыз капиталы мен міндеттемелері жоқ.

Өтімділік көрсеткіші

2014 жылдың көрсеткіші бойынша қаржылық тәуекел көрсеткіші 0,03, меншікті капиталдың шоғырлануы 0,97 құрап, Компанияның ағымдағы қаржылық жағдайын тұрақты және ішкі кредиторлардан тәуелсіз ретінде сипаттайды.

Ағымдағы міндеттемелер алдында еркін ресурстардың жеткілікті көлемі салдарынан ағымдағы өтімділік коэффициентінің көрсеткіші 2,62 құрап, Қоғамның ағымдағы қаржылық жағдайын жағымды сипаттайды.

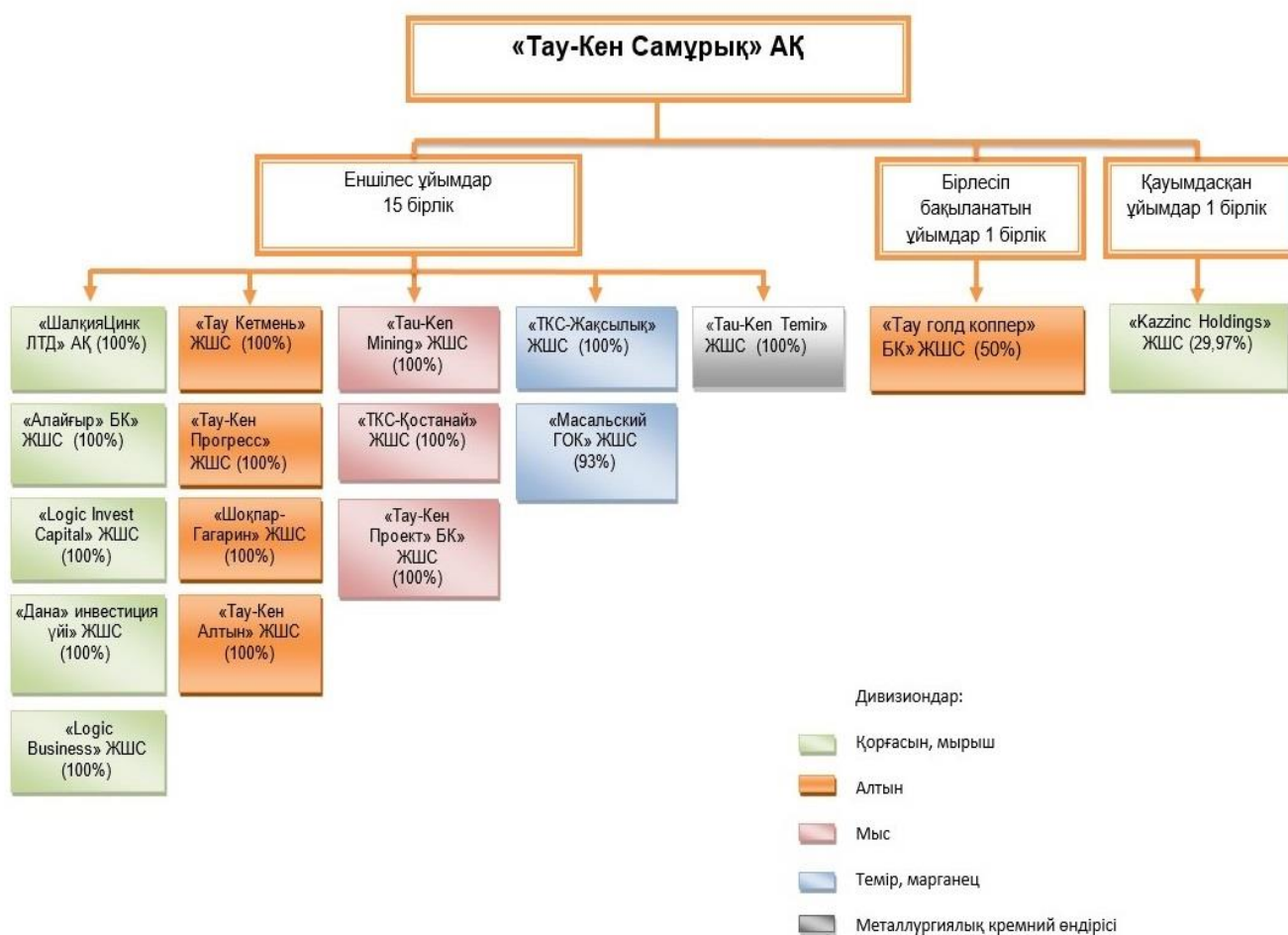
5. Компанияның құрылымы

5.1 Активтер құрылымы

2014 жылы Қоғамда, инвестициялық қызметтің іске асуын қамтамасыз ету мақсатында мынадай (100%) еншілес компаниялар құрылды:

1. «Шокпар-Гагаринское» ЖШС (Жамбыл облысындағы Шокпар және Гагаринское кен орындарындағы алтынды барлау);
2. «Тау-Кен Прогресс» ЖШС (Қарағанды облысындағы Прогресс кен орнындағы алтынды барлау);
3. «ТКС-Қостанай» ЖШС (Қостанай облысы алаңындағы түрлі-түсті металдарды барлау (бокситтарды есепке алмағанда);
4. «ТКС-Жақсылық» ЖШС (Ақмола облысындағы Жақсылық жер теліміндегі марганец кенін барлау).

Қазіргі уақыттағы активтердің құрылымы сызбада көрсетілген

5.2 Ұйымдастырушылық құрылымы

1

Қоғам Директорлары кеңесінің 2014 жылғы 26 ақпандағы шешімімен (№03/14 хаттама) штат саны 126 адамнан тұратын Қоғамның орталық аппаратының ұйымдастырушылық құрылымы бекітілді (№10/13 хаттама).

6. Өндірістік қызметті шолу

6.1 Аффинаж зауыты

Аффинаж зауытын салу 2013 жылдың соңында аяқталды, 2013 жылғы желтоқсанда зауытта Қазақстан Республикасының Президенті Н.Ә.Назарбаев болды және алғашқы өнім алынған іске қосу-реттеу жұмыстарын жүргізуге қатысты.

Жобаның мақсаты қымбат бағалы металдардың қазақстандық ресурсын пайдалану бойынша тиімді қызметті қамтамасыз ету және елдің алтын валютасын толықтыру үшін жағдай жасау болып табылады.

Зауыт италяндық, әлемдегі осындай жабдықтардың шығарудың жетекшісі, IESCO keeps on improving компаниясының осы заманғы және өнімділігі жоғары жабдығымен жабдықталған. Зауыт мамандары Италиядағы осы компанияның кәсіпорындарында білім алып оралды.

Зауыттың жобалық қуаты 25 тонна тазартылған алтын және 50 тонна күміс құрайды, қазіргі уақытта жоба зауыттың жобалық қуатына шығу кезеңінде тұр.

13

2014 жылы өндірістің өзіндік құнын азайту мақсатында, «Аффинаж зауытында күмісті вакуумды тазарту технологиясын енгізу» жобасы бойынша бизнес-жоспар мен техникалық-экономикалық негіздеме әзірленді. Болжанып отырған технология алтын алудың технологиялық циклі уақытын қысқартуға, операциялық шығындарды азайтуға, аяқталмаған өндірістен айналым металдарын босатуға және газ және сұйық қалдықтарды болдырмауға мүмкіндік береді.

2014 жылы «Тау-Кен Алтын» ЖШС пен алтын өндіруші компаниялар арасында 11 650,85 кг алтын, 4 810,67 кг күміс шикізатын тасымалдауға арналған шарттар жасалды.

Сатып алынған шикізаттың (химиялық таза алтынның және күмістің) 2014 жылғы нақты көлемі мынаны құрады: алтын – 7 106,9 кг, күміс – 3 477,46 кг. Өндірілген тазартылған алтын – 6 300 кг (202,550 мың унций), ҚР ҰБ өткізілгені – 5 914,1 кг. Өндіріліп жатқаны: алтын – 801 кг, күміс – 3 477,46 кг. Осылайша, 2014 жылға жоспарланған 12 тонна жобалық қуаттың қол жеткізілгені 52%. Зауыттың ең жоғарғы өндірістік қуаты жылына 25 тонна тазартылған алтынды құрайды.

6.2 Металлургиялық кремний өндіру зауыты

Қазақстан Республикасы Президенті жанындағы Тау-металлургия, геология және қатты пайдалы қазбалар жөніндегі жер қойнауын пайдалану кеңесінің отырысында 2013 жылғы 5 желтоқсанда, «Қазақстанның инвестициялық қоры» АҚ пен «Тау-Кен Самұрық» АҚ Қарағанды қаласындағы металлургия кремнийін өндіру зауыты - «Silicium Kazakhstan» ЖШС персоналын жалдау, өндірістік қуатына техникалық аудит жүргізу және ТЭН әзірлеу, өндірісін қалпына келтіру мәселелері жөніндегі келісімдерді жасау мәселесін пысықтау тапсырылды.

Келісімге қол қойылған күннен бастап, «Тау-Кен Самұрық» АҚ 100% еншілес ұйымы болып табылатын «Тау-Кен Темір» ЖШС жобалық компаниясы, бекітілген іс-шаралар жоспарын іске асыруға, тікелей зауыт аумағында кірісіп кетті.

«Тау-Кен Темір» ЖШС ұйымдастыру мәселелерін шешті, «Қазақстанның инвестициялық қоры» АҚ пен «Тау-Кен Темір» ЖШС арасында Мүлікті сақтау шарты әзірленді және 2014 жылғы 17 ақпанда қол қойылды. 2014 жылғы ақпан – қарқүйек кезеңінде негізгі және көмекші технологиялық жабдықтарды жөндеу-қалпына келтіру, оның ішінде №1 пешті ішінара жөндеу жүргізілді.

2014 жылғы 15 қазанда зауытты іске қосу жүзеге асырылды, зауыт іске қосылды, өндірісті шикізатпен және материалдармен қамтамасыз ету мәселесі шешілді. Білікті мамандарды, бірінші кезекте бұрын жұмыс істеген қызметкерлер есебінен жинақтау жүзеге асырылды. Іс-шаралар жоспарына сәйкес №2 пешті және көмекші жабдықтарды күрделі жөндеу жүргізілуде.

«Тау-Кен Темір» ЖШС бір уақытта өндірісті шикізатпен қамтамасыз ету бойынша іс-шаралар жүргізуде.

2014 жылы барлығы, зауыт іске қосылған 2,5 ай ішінде шамамен 2 000 тонна кремний өндірілді және Еуропаға 477 тонна және АҚШ 440 тонна жөнелтілді.

«Тау-Кен Самұрық» АҚ қазіргі уақытта кешенді сатып алу мүмкіндігін қарастырып отыр.

7. Даму жобалары

«Қарағанды облысындағы Алайғыр кен орны полиметалл рудасын өндіру» жобасы

Кен орны Қарағанды облысында орналасқан, ҚР Запастар жөніндегі мемлекеттік комиссиясы бекіткен қорғасынның баланстық қоры 18,5 млн. тонна руданы құрады (1 млн.

тонн металл), қоғасынның орташа үлетік құрамы 5,69%. Жоба аясында қорғасын концентраты алынатын, тау-байыту комбинатын салу жоспарланып отыр. Кенді өңдеу жөніндегі жылдық өнімділік жылына шамамен 1 млн. тонна руданы және 60 мың тонна концентратты құрайды. Жобаны іске асыру мерзімі 2016-2020 жж.

2014 жылы инфрақұрылым алаңдары дайындала отырып, көлемі 290,0 мың м³ тау-әзірлеу (аршу) жұмыстары жүргізілді.

Технологиялық сынақтар Екатеринбург қ. (РФ) «Уралмеханобр» ААҚ жіберілді және байытуға арналған технологиялық регламент жөніндегі жұмыстар аяқталды.

Тау телімі шекарасындағы жер учаскесін рәсімдеу жұмысы аяқталды және уақытша өтеулі жер пайдалану құқығына акт алынды. 2014 жылғы 30 қазанда Камқор кентінен «Алайғыр» кен орнына дейінгі 5-сыныпты автомобиль жолы пайдалануға берілді.

Қоршаған ортаға әсері алдын-ала бағалана отырып, тау-байыту комбинатының техникалық-экономикалық негіздемесі жобасы әзірленді, қоғамдық тыңдау өткізілді, бассейндік инспекцияның келісімі және Экология департаментінің алдын-ала қорытындысы алынды, жоба Экологиялық ретту комитетіне қарау және келісу үшін жіберілді.

Энергия үнемдеу сызбасы әзірленді және электр желілілеріне қосуға арналған техникалық шарттарды алу үшін «KEGOC» АҚ жіберілді. Бұрынғы №5 разъезінің кіреберіс жолына (Ащысу-Саумалкөл Қарағанды жол бөлімшесі) түйістіру үшін техникалық шарттарды алу жұмыстары басталды.

«Ақмола облысындағы Масальский кен орны темір рудасын өндіру және өңдеу» жобасы

2013 жылғы 1 қыркүйектегі жағдай бойынша, ҚР Запастар жөніндегі мемлекеттік комиссиясы бекіткен баланстық қоры 729,15 млн. тонна руданы құрады, темірдің орташа үлесі 15,82%.

Масальский кен орны базасында тау-металлургия кешенін құру, жыл сайын болаттың 1-1,5 млн. тонна мөлшеріндегі жоғарғы маркалы сұрыбын шығаруды қамтамасыз етуге мүмкіндік жасайды.

2014 жылғы 24 маусымда Компания мен «Горное бюро» ЖШС арасында, «Масальский тау-байыту комбинаты» ЖШС 63% қатысу үлесін сату жөніндегі сатып алу-сату шартына қол қойылды. 2014 жылғы 30 маусымда «Масальский ГОК» ЖШС 63% қатысу үлесі «Тау-Кен Самұрық» АҚ пайдасына қайта тіркелді.

2014 жылғы 1 шілдеде Компания мен «Есіл» ӘКК» ҰК» АҚ арасында, «Масальский ГОК» ЖШС 30% қатысу үлесін сатып алу бойынша сатып алу-сату шартына қол қойылды. 2014 жылғы 8 шілдеде «Масальский ГОК» ЖШС 30% қатысу үлесі Компанияның пайдасына қайта тіркелді.

Компания мен «Beijing Shen Wu Environment & Energy Technology Co., Ltd.» (ҚХР) арасында өзара түсіністік туралы меморандум жасалды, оның талаптарына сәйкес, титан-магнетит концентраттар темірін (DRI) тікелей қалпына келтіру технологиясын айқындау мен таңдау үшін қытай тарапы зертханалық және жартылай өнеркәсіптік зерттеулер жүргізеді.

Жүргізілген технологиялық зерттеулер аясында 10 тонна көлеміндегі сынақ іріктеп алынды, ол бойынша «Уралмеханобр» ААҚ (Ресей) және Outotec (Германия) зертханалақ зерттеулер мен технологиялық сынақтар жүргізілді, концентрат өз кезегінде, титан-магнетит концентраттар темірін (DRI) тікелей қалпына келтіру технологиясын айқындау мен таңдауға зертханалақ зерттеулер мен технологиялық сынақтар жүргіз үшін ShenWu-ға

(Қытай) жіберілді.

«Қызылорда облысындағы Шалқия кен орны полиметалл рудасын өнеркәсіптік игеру» жобасы

Кен орны Қызылорда облысындағы Жанақорған кентінен 20 км жерде орналасқан және әлемдегі аса ірі қорғасын-мырыш кен орындарының бірі болып табылады. Балансовые запасы, утвержденные ҚР Запастар жөніндегі мемлекеттік комиссиясы бекіткен, баланстық қоры 127,5 млн.тонна руданы (1,6 млн. тонна қорғасын және 5,5 млн. тонна мырыш) құрайды, қорғасының орташа үлесі 1,31%. Тау-байыту кешенінің өндіру және байыту жөніндегі жобалық қуаты 4,0 млн. тонна руданы құрады. ТБК 1-кезегін салу мерзімі - 3 жыл (2015 - 2017 жылдар).

11 июля 2014 жылғы 11 шілдеде «ШалқияЦинк ЛТД» АҚ 100% акциялар пакеті «Тау-Кен Самұрық» АҚ берілді.

Аталған жобаны іске асыру, ҚР тау-металлургия өнеркәсібін дамыту жөніндегі 2014-2018 жылдарға арналған кешенді жоспарына және Қызылорда облысындағы тау-металлургия кешенін дамыту жөніндегі жол картасына енгізілді.

2014 жылы кеніштің бұрынғы инфрақұрылымдары: әкімшілік-тұрмыстық кешені ғимаратын, ішкі алаң жолдарын, шахтылар ғимараты кешенін және басқа да объектілерді диагностикалау және қалпына келтіру жұмыстары жүргізілді.

2014 жылғы қарашадан бастап күрделі тау жұмыстарын жүргізуге кірісті, 2014 жылғы қарашадан бастап жалпы ұзындығы 450 метрден астам 9 м² тау-кен қазындылары қимасын өткерді. Көлбеу күрделі қазындыларды ұңғылау өздігінен жүретін жабдықтар қолданылып жүзеге асырылады.

Тау-байыту кешенінің базалық жобасын түзету негізінен аяқталды.

8. Геологиялық барлау жобалары

2014 жылы мынадай жер қойнауын пайдаланушы объектілер бойынша геологиялық барлау жұмыстары жүргізілді:

1. Қарағанды облысындағы Батыс Саяқ кен орнындағы титан-магнетитті кенді барлау;
2. Ақмола облысындағы Жақсылық учаскесіндегі марганец кенін барлау;
3. Алматы облысындағы Тұйық-Темірлік кен ауданындағы мысты, қорғасынды, баритті барлау;
4. Алматы облысындағы Тау етегіндегі Кетмень учаскесіндегі алтынын барлау;
5. Қарағанды облысындағы Спасск мыс рудалы аймақ шегінде мысты, алтынды және ілеспе компонентті барлау;
6. Жамбыл облысындағы Гагарин кен орнындағы құрамында алтыны бар кенді барлау;
7. Жамбыл облысындағы Шоқпар кен орнындағы құрамында алтыны бар кенді барлау.

«Қарағанды облысындағы Батыс Саяқ кен орны титан-магнетитті рудасын барлау» жобасы

Әкімшілік тұрғыдан Батыс Саяқ кен орны алабы, Саяқ кенішінің батысан қарай қарай - 35 км қашықтықтағы Қарағанды облысының Ақтоғай айданына қарай орналасқан.

Жобаны қаржыландыру Қоғам арқылы 2012-2014жж. арналған Қарағанды облысындағы Батыс Саяқ кен орнындағы титан-магнетитті кенді барлау жобасына және

Қарағанды облысындағы Батыс Саяқ кен орнындағы титан-магнетитті кенді барлауға арналған 31.07.2013 жылғы №4132 келісімшартқа сәйкес жүргізілді.

Дала жұмыстары 2013-2014 жж. аралағында жүргізіліп, 2014 жылдың 1 тоқсанында аяқталды. Жұмыстың нәтижесі бойынша мәдіндік және кескіндік қосымшалары бар «Геологиялық барлау жұмыстарының қорытындысы бойынша Р1 және Р2 категориялары бойынша темір рудасының және алтынның болжамды қоры есептеліп, кен орнында жүрізілген іздестіру жұмыстары туралы есеп» әзірленді.

«Орталыққазжерқойнауы» ӨД технико-экономикалық есептеріне сәйкес, экономикалық мақсатқа сай еместігін ескере отырып, бұдан әрі кен орнында бағалау жұмыстарын өткізудің қажеттілігі жоқ. Осыған байланысты, жобаны бұдан әрі жүзеге асыру мақсатқа сай емес және жобаны жүзеге асыруды тоқтату туралы шешім қабылданды.

«Ақмола облысындағы Жақсылық учаскесіндегі марганец кенін барлау» жобасы

Әкімшілік қатысы бойынша ауданы 158,73 км² учаске Ақмола облысының Жақсы ауданында орналасқан.

Жобаны іске асыру Компанияның қаражаты есебінен жүзеге асырылды.

Сонымен бірге, активтерді тиімді басқару мақсатында Компания, аталған жоба бойынша жер қойнауын пайдалану құқығын, жаңадан құрылған 100% еншілес кәсіпорын «ТКС-Жақсылық» ЖШС табыстады.

Жоба бойынша геологиялық барлау жұмыстары 2013 жылы жүргізілді, негізгі дала жұмыстары (іздестіру маршруттары, тау-кен жұмыстары, ұңғыманы бұрғылау т.б.) өткізілді. 2014 негізгі жылы негізгі ғылыми өңдеу жұмыстары жүргізілді: зертханалық-талдау зерттеулері, марганец рудасының байығыштығын технологиялық зерттеу, металдық марганецті гидрометаллургия тәсілімен өңдеу өндірісінің мүмкіндігі үшін металлургиялық тест орындалды.

2014 жылы 107 шлиф және аншлиф дайындалды, сыртқы және ішкі бақылау 240 сынамасы іріктеп алынды, 507 сынмаға талдау және 1-технологиялық сынаманы зерттеу жүргізілді.

Ғылыми өңдеу нәтижелері бойынша өнеркәсіптік норманың техникалық-экономикалық негіздемесі (ТЭН) әзірленді, ол қазіргі уақытта ҚР Запастар жөніндегі мемлекеттік комиссиясында бекіту процесінен өтуде. Норманың ТЭН оң бекітілген қорытындысы бойынша, 2015 жылы Жақсылық учаскесі марганец рудасын ~2,8 млн. тонна (С₁+С₂ категориялары) көлемінде ҚР Запастар жөніндегі мемлекеттік комиссиясында бекіту және есепке қою жоспарланып отыр.

«Алматы облысындағы Тұйық-Темірлік кен ауданындағы мысты, қорғасынды, баритті барлау» жобасы

Тұйық-Темірлік кенді ауданы Алматы облысының шеткерігі оңтүстік-шығыс бөлігінде, Ұйғыр және Райымбек аудандары аумағында орналасқан. Алматы қаласы кен алабынан батысқа қарай 200 км орналасқан, таяу елді мекен – оңтүстік батыста 15 км орналасқан Кеген селосының орталығы. Оның ортасында тұйық кеніші орналасқан. Қытай Халық Республикасымен мемлекеттік шекара кенді алаптан шекарасынан шығысқа қарай 85 км жерден өтеді, Қырғызстанмен шекара одан оңтүстік батысқа қарай 40 км жерден өтеді.

Жобаны іске асыру Компанияның қаражаты есебінен жүзеге асырылады.

Тарихи деректерді есепке алғанда, 2013-2014 жылдары жүргізілген жұмыстардың қорытындысы бойынша 375,9 км² келісімшарттық аумақ ауданында 16 оқшау алаптар орналасқан.

Объектідегі жұмыстар мындай объектілерге шоғырландырылған:

- Өзіне Темірлік кен орны телінетін Темірлік кен алабы, сондай-ақ солтүстік батысқа қарай орналасқан Қарасай және Междуреченский кен білінімі Темірлік кен орнынан батысқа қарай 8 км жерде орналасқан;
- Жаңа-Арасан кен алабы (Жаңаарасан, орталық және шығыс Жаңарасан учаскелері);
- Тұйық кен алабының Батыс және Шығыс қанаттары.

Шашыранды ағын бойынша геохимиялық түсірілім нәтижелері алынды, жұмыстың барлық ауданында минералданудың ықтимал көдері бойынша 29 нормадан ауытқу байқалды және мыс және полиметалл кендену анықталу перспективасы үміттендіреді.

Барлық аумақ бойынша қарама-қарсылық тудыратын (ДЭЗ-ВП (JP d/d) тәсілмен электрлік қосөріспен тексеріп көру бойынша геофизикалық жұмыстар жүргізілді, оның қорытындысы бойынша қалыпсыздық байқалды. Аталған қалыпсыздық аймақты зерттеу және табиғатты барынша қарама-қарсылықтарға тексеру мақсатында, геологиялық-физикалық зерттеулер ұсыныстарына сәйкес аталған объектілерде іздестіру ұңғымаларын бұрғылау жүргізілуде.

Сондай-ақ, запасы ҚР мемлекеттік балансына тіркелмеген, мыс кені кездесетін Тұйық кен орны аумағының ерекше бөлігін (мыс, қорғасын және барит запасын ұлғайтуға барынша перспективалы болып табылады) геологиялық телімге үсемелеу мақсатында келісімшарт аймағын кеңейту бойынша жұмыстар жүргізілді.

2014 жылы ұзына бойынша 585 км іздестіру маршруттары, 6,3 сынақ/айлар топографиялық жұмыстары, 15 940 м³ тау (арықтар, терең шұңқырлар) жұмыстары, 14 356 пог.м бұрғылау жұмыстары, 9 267 кума м ұңғымалық геофизикалық, 50,7 кума км геофизикалық жұмыстары орындалды, 11 351 сынама іріктеліп алынды, 1 060 сынамаға талдау жүргізілді.

2014 жылдың қорытындысы бойынша ГБЖ нақты орындалуы (ҚҚС қосқанда) 879,681 млн. теңге құрады.

Далалық геологиялық барлау жұмыстары, алынған деректерді өңдеу және түсіндіру жалғасын табуда.

«Алматы облысындағы Тау етегіндегі Кетмень учаскесі алтынын барлау» жобасы

Тау етегіндегі Кетмень учаскесі әкімшілік бағынысы бойынша Алматы облысының Ұйғыр және Райымбек аудандарын қамтиды. Алаптың шығысына қарай 30 км жерден Қытай Халық Республикасымен мемлекеттік шекара өтеді. Райымбек ауданының орталығы – Кеген кенті жұмыс учаскесінің оңтүстік батысына қарай 110 км жерде орналасқан. Геологиялық телім ауданы – 17,1 м².

Жобаны іске асыру Компания қаражаты есебінен жүзеге асырылуда.

Қазіргі уақытта тау етегіндегі Кетмень учаскесінде Геологиялық барлау жұмыстарының жобасына сәйкес бірінші кезең аяқталды, 20x400-600м желі бойынша тігінен қазу және тігінен бұрғылау жасалды. Келісімшарттық аумақта шашыранды алтынды кешенді зерттеу, тау қазындыларын және ұңғымаларды бұрғылау жолымен, және оларды сынау орындалды, оның шашыранды бойынан салмағы 1,9 тонна ірі зертханалық-технологиялық сынама іріктеліп алынды. 10, 18, 22, 26, 30, 34, 42 пофилдер шегінде тігінен

казу-бұрғылау жүргізуді талдау деректері бойынша, Кетмень өзені жазығындағы негізінен II және III терасқа ұштасатын алтын үлесінің молдығы анықталды.

2014 жылы 60,9 қума м тау жұмыстары (тігінен қазу), 924 қума м бұрғылау жұмыстары орындалды, 1 760 сынама іріктеп алынды, 2 285 сынамаға талдау жүргізілді. Қазіргі уақытта жоба бойынша бірінші кезең қорытындысы бойынша алынған бастапқы құжаттаманы талдау, өңдеу және түсіндіру жүргізілуде, нәтижесі бойынша жұмыстарды одан әрі жалғастыру туралы шешім шығарылатын болады.

2014 жылдың қорытындысы бойынша геологиялық барлау жұмыстарының нақты игерілгені (ҚҚС қосқанда) 78,105 млн. теңге құрады .

«Ақмола облысындағы Ешкіөлмес кен орны алтынын және мысын барлау» жобасы

Ешкіөлмес кен орны Ақмола облысының Ерейментау ауданы аумағында, аудан орталығынан және Ерейментау тораптық теміржол станциясынан солтүстік шығысқа қарай 70 км жерде орналасқан. Таяу елді мекендер мыналар: Новомарковка кенті оңтүстік батысқа қарай 12 км және Қызылту шығысқа қарай 17 км. Кен орнының шығысында 12 км жерден Ерейментау–Ақсу теміржол желісі өтеді, осы желі бойындағы Нецветаевка теміржол станциясы солтүстік шығысқа қарай 23 км жерде орналасқан.

Кен орны алтын-сульфид-шор тас (саяк) типіне жатады, 3 кенді шор тас аймағы: 1-4 – Батыс участкаде, 5-8 – Шығыста ерекшеленеді.

2014 жылы Ешкіөлмес кен орнының орналасуына сәйкес геологиялық телім өзгертілді және барлау мерзімі 2016 жылғы 28 ақпанға дейін ұзартылды, келісімшарттың аумақ кеңейтілді және барлау мерзімі ұзартылды.

«Қарағанды облысындағы Спасск мыс кен аймағы шегінде мысты, алтынды және ілесне компоненттерді барлау» жобасы

Спасск мыс кен аймағы Орталық Қазақстанның солтүстік жартысында орналасқан, аймақтың ені 30-40 км жағдайда шығыс-солтүстік-шығыс бағытында ауқымды ендікке созылып жатыр. Жалпы ауданы 12549 км² құрайды. Спасск мыс кен аймағы Қарағанды облысының үш ауданын (Бұхар жырау, Осакаровка және Абай) алып жатыр.

Жобаны іске асыру Компания қаражаты есебінен жүзеге асырылуда.

Кен тораптарында жұмыстар, геологиялық барлау жұмыстарын жүргізудің реттілігіне сәйкес жүргізілді. Мысалы, геофизикалық және металлометриялық жұмыстар өткізілгеннен кейін, алынған деректерді өңдеу мен түсіндіру жүргізілді, геофизикалық қима мен геохимиялық сәулежиік картасы жасалды. Зертханалық-талдау жұмыстарының нәтижесі алынғаннан кейін, кен тоаптары бойынша алда атқарылатын жұмыстар белгіленетін болады.

2014 жылы 258,9 қума км іздестіру маршруттары, 530,0 қума км геофизикалық жұмыстар, 14 206 қума м бұрғылау, 28 842 қума м ұңғымалық геофизика жұмыстары, 1480,8 м³ тау жұмыстары (ор қазу) орындалды, 24 299 сынама іріктеп алынып, сараланды. Жоба бойынша толықтай алғанда, Спасск мыс кен аймағы ірі жобаға жататыны атып көрсетіледі, телімнің жоғарғы бөлігінде шамалы, бірақ оны ашық тәсілмен қазу үшін құрамы бойынша бай мыс объектілері орналасқан.

2014 жылдың қорытындысы бойынша геологиялық барлау жұмыстары бойынша нақты игерілгені (ҚҚС қосқанда) 442,8 млн.теңге құрады.

«Жамбыл облысындағы Шоқпар және Гагарин кен орны алтынын барлау» жобасы

Компанияда «Жамбыл облысындағы Гагарин кен орны алтынын барлау» және Жамбыл облысындағы Шоқпар кен орны алтынын барлау» жобаларын игеруді қамтамасыз ету мақсатында «Шоқпар-Гагарин» ЖШС – еншілес ұйымы құрылды.

Аталған объектілер бойынша 2014 жылы экологиялық аудит, жер үстін геофизикалық зерттеу кешені жүргізілді, белгілі кен дененің барлығы расталды, сондай-ақ, бұрын белгісіз болып келген қалыпсыздықтар (Гагарин) анықталды, Гагарин кен орнында 12 бағалау ұңғымасы және Шоқпар кен орнының 4 ұңғымасы бұрғыланды және картаға түсірілді.

Тарихи барлау профилдері және іздестіру маршруттары қалпына келтіріліп, тау жұмыстары, топографиялық жұмыстар жүргізілді.

2014 жылы Гагарин кен орнында 50 қума км іздестіру маршруттары, 3 км² топографиялық жұмыстар, 1 797,6 м³ тау жұмыстары (жыра, ор қазу), 3 000 қума м бұрғылау жұмыстары, 3 000 қума м ұңғымалық геофизика жұмыстары орындалды, 2 835 сынамаға талдау жүргізілді. Шоқпар кен орнында 30 қума км іздестіру маршруттары, 320 м³ горных работ (жыра, ор қазу), 831,4 қума м бұрғылау жұмыстары, 831,4 қума м ұңғымалық геофизика жұмыстары орындалды, 507 сынама іріктеліп алынды.

2014 жылдың қорытындысы бойынша ГБЖ нақты орындалуы 216 562 мың теңге құрады (Гагарин - 150,7 млн. теңге, Шоқпар - 65,9 млн.теңге (ҚҚС қосқанда)).

9. Жер қойнауын пайдалануға арналған келісімшарттарды әзірлеу бойынша қызметке шолу

2014 жылы Компания мен Қазақстан Республикасы Инвестициялар және даму министрлігі арасында келісімшарттар жасалды:

1. Жамбыл облысындағы Шоқпар кенорнындағы құрамында алтыны бар рудаларды барлауға арналған;
2. Қарағанды облысы Прогресс кенорнындағы құрамында алтыны бар рудаларды барлауға арналған;
3. Қостанай облысы алыңындағы түсті металдарды (бокситтерді есепке алмағанда) барлауға арналған.

Қазақстан Республикасы Инвестициялар және даму министрлігі арасындағы тікелей келіссөздер негізінде Компания сегіз объекті бойынша жер қойнауын пайдалану құқығын әзірлеуді жалғастыруда:

1. Жамбыл облысындағы Қаратас-Майбұлақ алаңында алтынды барлау;
2. Қарағанды облысындағы Оңтүстік Мойынды алаңында алтынды барлау;
3. Жамбыл облысындағы Байқадам кенорнында халцедонның білінуін байқау;
4. Жамбыл облысындағы Шайтансимес кенорнында родингитті барлау;
5. Алматы облысындағы Тұйық кенорнында барит-полиметелл рудасын және күмісті өндіру;
6. Павлодар облысындағы Жыланды кенорында көгілдік ақықты барлау;
7. Қарағанды облысындағы Шығыс Пстан кенорнында дендр-ақық тасты өндіру;
8. Қарағанды облысындағы Сары құбылды кен орнындағы хризопразды өндіру.

10. Инвестициялық жоспарлар

Компания жалпы сомасы 52 150 947 мың теңге болатын 25 жоба енетін, 2014-2018 жылдарға арналған инвестициялық бағдарламаны бекітті.

Инвестициялық бағдарлама, ағымдағы өндіріс (жұмыстар, қызметтер) деңгейін қолдау және перспективалы инвестициялық жобаларды іске асыруға инеттену мақсатында инвестициялық саясаттың міндеттерін, аса ірі инвестициялық жобаларды, күрделі салымдарды айқындайды.

Қатты пайдалы қазбалар бойынша ресурстық базаны дамыту міндеттерін іске асыру үшін, геологиябарлау жұмыстарын жандандыру есебінен, кен орындары бойынша геологиялық барлау жұмыстары аяқталатын, иеліктен шығарылатын жер қойнауын пайдалану құқығын сатып алу есебінен шикізат активтері кеңейтілетін болады.

Компания инвестициялық жобаларды іске асыруға кен өндіру сатысында кірісу және инновациялық технологияларды және жабдықтарды пайдалану есебінен тиімді өндірістік қызметті қамтамасыз ете отырып, шикізат өңдеудің байыту шегін пайдалануға енгізу.

Ірі инвестициялық жобалар мыналар:

- Алайғыр кен орны полиметалл рудасын өндіру;
- Қарағанды облысындағы металлургия кремний өндірісі;
- Байыту фабрикасын сала отырып, Қызылорда облысындағы Шалқия полиметалл рудалы кен орнын өнеркәсіптік игеру;
- Ақмола облысындағы Масальский кен орны темір рудасын өндіру және өңдеу.

11. Инновациялық-технологиялық даму

2014 жылы Компаияның инвестициялық жобаларын іске асыру кезінде кен орнын игеруге технологияларды таңдау үшін, Компания техногиялық зерттеулер жүргізу және технологиялық регламенттерді әзірлеу бойынша мынадай жұмыстар жүргізді:

- Алайғыр кен орны полиметалл рудасын өңдеу;
- Масальский кен орны үшін байыту және металлургиялық қайта бөлу;
- Қызылорда облысындағы Шалқия полиметалл рудалы кен орнын өнеркәсіптік игеру.

Ынтымақтастықты дамыту аясында отандық және шетелдік инжинирингтік, консалтингтік ұйымдармен тиісті келісімдер жаалды.

Компания, тау-металлургия кешенінің барлық технологиялық тізбегі бойынша инновациялық технологияларға сынақ жүргізу және қазақстандық шикізатқа бейімдеу үшін Ғылыми-өндірістік тәжірибелік-өнеркәсіптік базаны (орталық) құру Тұжырымдасын әзірледі.

Өзіндік орталықты құру, Компанияның басым кен орындары бойынша технологиялық зерттеулер жүргізуге және инвестициялық қызметті жандандыру мен ғылымды қажетсінетін өндірісті дамыту үшін қолайлық инфрақұрылымдық жағдайлар жасауға мүмкіндік береді.

Аталған алаңда, рудалы кенорындары үшін технологиялық регламенттер әзірлеу, кейін өнеркәсіптік өндіріс жоспарланатын және жобалардың техникалық-экономикалық негіздемесі әзірленетін, жаңа технологиялық процестерді пысықтау мен оңтайландыру үшін темір, полиметалл, мыс және өңделуі қиын алтын кендерін өңдеудің зертханалық, ірілендірілген және жартылай өнеркәсіптік зерттеулері жүргізілетін болады.

12. Инвесторлармен қарым-қатынас және көрмелерге қатысу

«Тау-Кен Самұрық» АҚ халықаралық компаниялармен, оларды Қазақстанның тау-кен саласындағы бірлескен жобаларды іске асыруға тірту бойынша белсенді жұмыстар жүргізуде, жыл сайын халықаралық аса ірі тау-кен көрмелеріне қатысады.

Компания 2014 жылғы 27 ақпан – 4 наурызда Торонтода, Канада өткен, аса ірі PDAC 2014 халықаралық салалық көрме-конференциясына (Prospectors & Development Association of Canada) қатысады.

Компания барынша пысықталған мынадай 4 жобаны ұсынды: Спасск мыс кен аймағы, Алайғыр, Шалқия, Тұйық-Темірлік кен аудандары. Тұсаукесер материал Презентационный материал, әлемнің ірі және орташа тау-металлургия компаниялары ретінде және инвестициялық компаниялар, сондай-ақ тікелей инвестициялардың жеке қорлары ретін ұсынылған, әлеуетті инвесторлардың қалың ортасына бағдарланған.

Көрме өткен кезеңде, «Тау-Кен Самұрық» АҚ сервистік компаниялардан саладағы техникалық жаңалықтар енгізу бойынша геологиялық барлау және бағалау жұмыстарын жүргізу жөніндегі ақпараттарды алды.

Көрме нәтижесі бойынша ішкі шешімдер үшін маңызды қорытындылар жасалды. Мысалы, металл бөлігінде, қымбат бағалы металдар мен мыс рудалы кен орындары жобалары әлі де болса (өткен жылмен салыстырғанда), әлеуетті инвесторларда үлкен сұранысқа ие болып отыр, алдағы уақытта осындай іс-шараларға қатысқан кезде не нәрсеге бағдар ұстау керектігі айқындалып отыр.

Сонымен қатар «Тау-Кен Самұрық» АҚ өкілдері:

- «ASTANA MINING & METALLURGY 2014» IV халықаралық тау-кен металлургия Конгресіне (Астана, маусым);
- «MinTech-2014» 16 халықаралық кен өндіру, металлургия және көмір өнеркәсібі саласындағы технологиялар мен қондырғылардың 15-халықаралық көрмесіне;
- «Mining World Kazakhstan» 20 мерейтойлық халықаралық көрмесіне, (Алматы, қыркүйек);
- «РИВС-2014» ғылыми-практикалық конференцияға (Санкт-Петербург, қараша) қатысты.

13. Орташа салалық көрсеткіштерге және тау-кен металлургиялық кешенінің даму үрдістеріне шолу

Қазақстан Республикасы Ұлттық экономика министрлігінің Статистика комитетінің деректері көрсетіп отырғандай, 2008-2014 жылдары тау-кен металлургия саласының өндіріс көлемінің серпіні ойдағыдай болды.

Жалпы 2010 жылдан бастап 2014 жыл кезеңі аралығында республикада металлургия өндірісінің көлемі 1,4 трлн. Теңгеден 2008 жылы 1,9 трлн. теңгеге дейін, 2014 жылы немесе нақты айтқанда 10% өсті

Отандық өнімнің ЖІӨ 2014 жылы 27,6% (2013 жылы - 28,4%), оның ішінде тау-кен өндіру өнеркәсібінде және карьерлерді игеруде – 15,3% (2013 жылы - 15,5%), өңдеу өнеркәсібінде - 10,4% (2013 жылы - 10,9%).

Ақшалай мәнде 2014 жылы темір кені 573,5 млрд. теңгеге (2013 жылмен салыстырғанда өсім 15% құрады), металлургия өнеркәсібінің өнімі 1 245,7 млрд. теңгеге (2013 жылмен салыстырғанда өсім 5,8% құрады) өндірілді.

Ақшалай мәнде Қазақстан Республикасының өнеркәсіптік өндірісінің құрылымында 2014 жылы (18 492,7 млрд. теңге) ТМК көлемі 11 245, 9 млрд. теңгені құрады, ол 2013 жылғы (10 975,8 млрд. теңге) деңгейден 2,46% жоғары.

2014 жылы ақшалай мәнде ТМК көлемінде металл кенін өндіру 882,3 млн. теңгені, темір кендерін өндіру 223,3 млрд.теңгені немесе 25,3%, түсті металл кендерін өндіру 659,0 млрд. теңгені немесе 74,7% құрады. 1 915,2 млрд. теңгені құраған металлургия

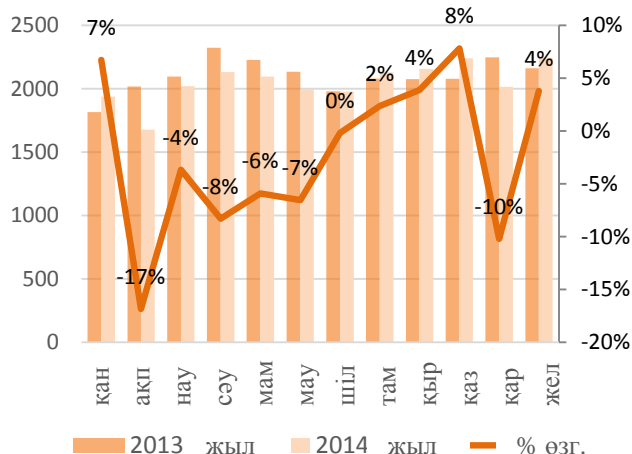
өнеркәсібінің жалпы көлемінде қара металл өнімі 765,4 млрд. теңгені немесе 40,3%, негізгі асыл және түсті металдар өндірісі - 1 141,9 млрд. теңгені немесе 59,3% құрады.

Тау-кен өндіру өнеркәсібінде және карьерлерді игеруде 2014 жылы нақты индекс көлемі 2013 жылғы деңгейге қарағанда - 99,7%, металл кендерін өндіру - 106,3%, темір кені -99,3%, тау-кен өндіру өнеркәсібі саласындағы техникалық қызметтер - 103,1%, түсті металдар кенін өндіру - 109,7%, металлургиялық өнеркәсіпте - 100,2%, қара металлургияда - 108,6%, негізгі асыл және түсті металдар өндірісі - 95,2% құрады.

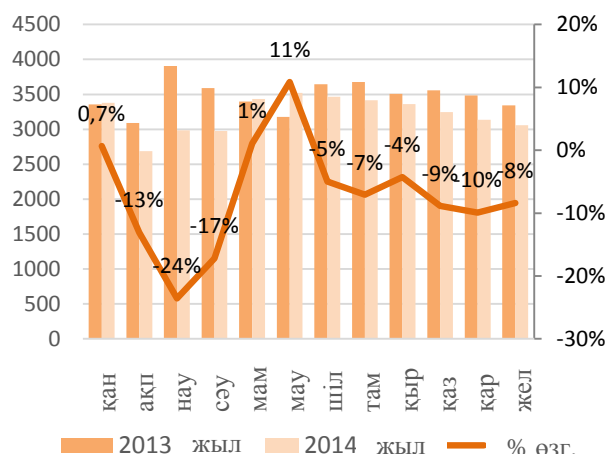
ТМК негізгі капиталындағы инвестициялар жыл сайынғы өсу үрдісі байқалады және 2014 жылы 1 933 млрд. теңгені құрады, оның ішінде металл кендерін өндіру - 274,6 млрд. теңге, (немесе жалпы көлемнің 14,2%), металлургия өндірісі – 304,6 млрд. теңге (немесе 15,6%).

Қазақстан Республикасындағы тау-кен маталлургия саласының орташа салалық көрсеткіштері 2014 жылы металл кендерін өндіру көлемінің сәл төмендегендігін көрсетеді, оның ішінде 24 628,3 мың тонна темір кені (2013 жылғы 25 228,2 мың тонна), мыс – 38 660,6 мың тонна (2013 жылы 41 291,3 мың тонна), мыс-қорғасын – 5 260,2 мың тонна өндірілді.

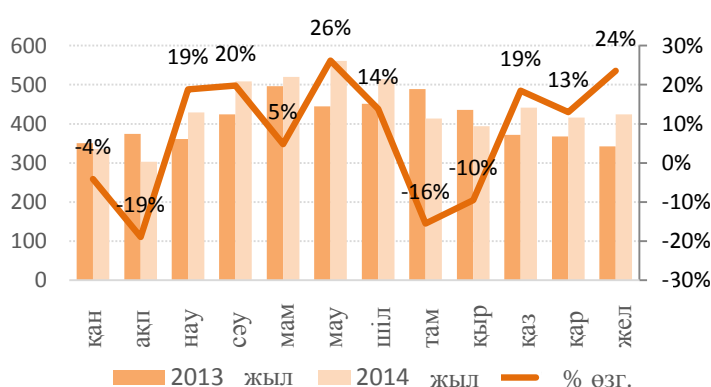
Темір рудасы, мың тонна

Мыс рудасы, мың тонна

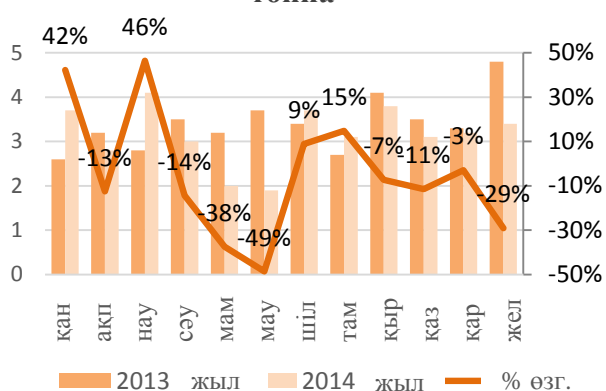
Мыс-мырыш рудасы, мың тонна

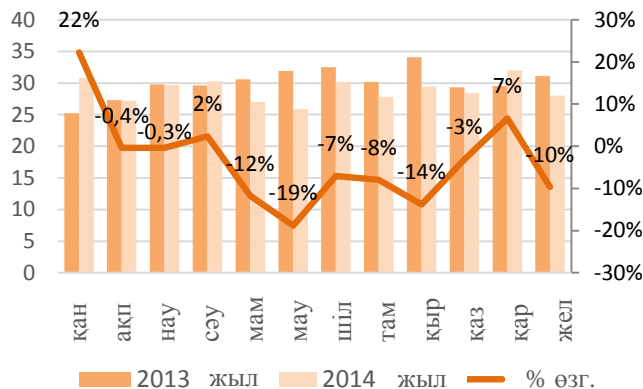
Дерек көзі: Қазақстан Республикасы Ұлттық экономика министрлігінің статистика комитеті

2014 жылы қорғасын концентратындағы - 37,8 тыс. тонна қорғасын (2013 жылы - 40,1 тыс. тонна), мырыш концентратындағы - 346,6 тыс. тонна мырыш (2013 жылы - 361,5 тыс. тонна) өндірілді:

Қорғасын концентраты
құрамындағы қорғасын, мың тонна

Мырыш концентраты
құрамындағы мырыш, мың тонна

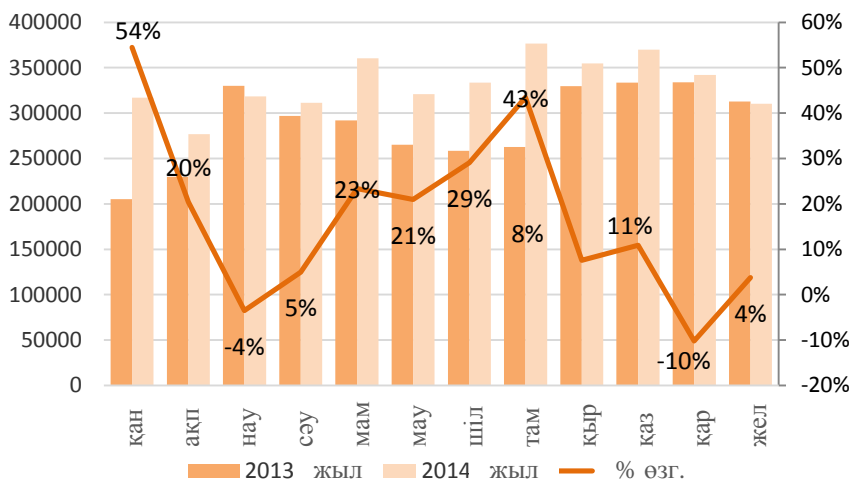

Дерек көзі: Қазақстан Республикасы Ұлттық экономика министрлігінің Статистика комитеті

Республикада 2014 жылы 2013 жылмен салыстырғанда пайдаланылатын кен орындарындағы мыс құрамының азаюымен тікелей байланысты болған, мыс өндіруді есепке алмағанда, металл өндірісі (мырыш, қорғасын, болат және алтын) көлемінің өсу беталысы байқалады.

2014 жылы тазартылмағын болаттың 3 993 мың тоннасы өндіріліп (2013 жылы – 3 462,8 мың тонна), өсім 15,3% құрады:

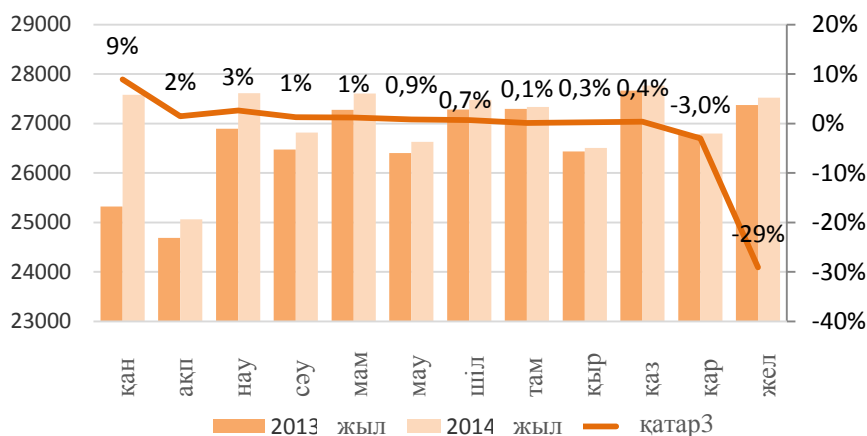
Тазартылмаған болат, тонна

Дерек көзі: Қазақстан Республикасы Ұлттық экономика министрлігінің Статистика комитеті

Алдыңғы жылмен салыстырғанда 2014 жылы өңделмеген мырыш 10,8% көп өндіріліп - 324,7 мың тоннаны (2013 жылы - 320,15 мың тонна) құрады:

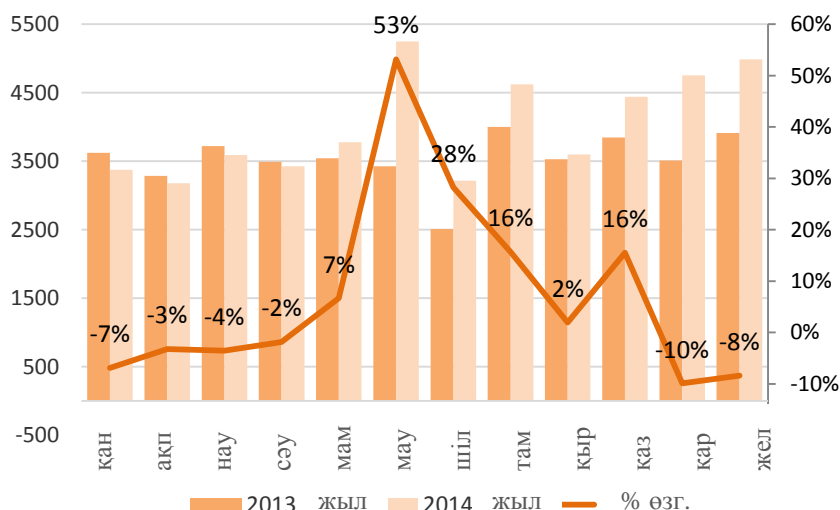
Өңделмеген мырыш, тонн

Дерек көзі: Қазақстан Республикасы Ұлттық экономика министрлігінің Статистика комитеті

Өңделмеген немесе ұнтақ түріндегі алтынның өндірісі 2014 жылы 49, 207 тоннаны құрап, өткен жылмен салыстырғанда 15,6% жоғары (2013жылы - 42,552 тонна):

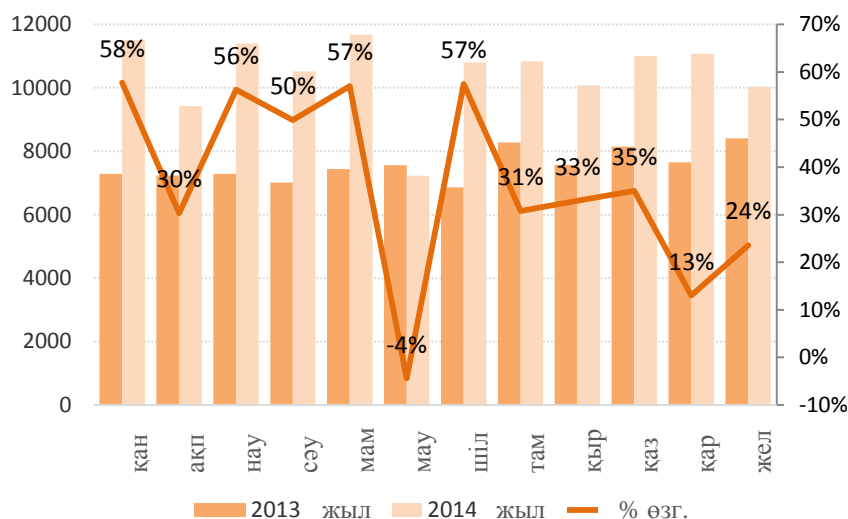
Өңделмеген және жартылай өңделмеген ұнтақ түріндегі алтын, кг

Дерек көзі: Қазақстан Республикасы Ұлттық экономика министрлігінің Статистика комитеті

Өңделмеген қорғасын 2013 жылмен салыстырғанда 2014 жылы 37,6% көп өндірілді, тиісінше 125,3 мың тонна және 91,072 мың тонна:

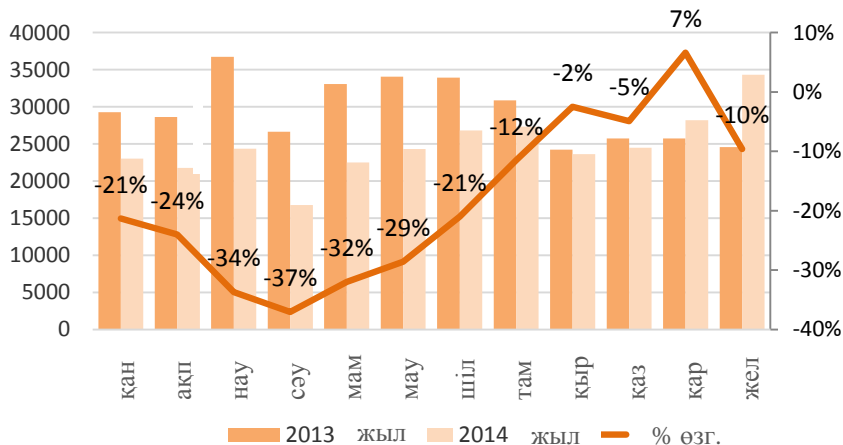
Тазартылмаған қорғасын, тонн

Дерек көзі: Қазақстан Республикасы Ұлттық экономика министрлігінің Статистика комитеті

Сонымен қатар, алдыңғы жылмен салыстырғанда 2014 жылы тазартылған мыстың және өңделмеген мыс құйындыларының өндірісі 14,5% төмендеп, тиісінше 297, 5 мың. тоннаны және 352,1 мың тоннаны құрады:

Тазартылмаған мыс және өңделмеген мыс балқымалары; мыс негізіндегі лигатуралар, тонна

Дерек көзі: Қазақстан Республикасы Ұлттық экономика министрлігінің Статистика комитеті

КО елдеріне шығарылған экспорттық шикізат тауарлары 2013 жылғы деңгейге қарағанда 2014 жылы 2 50,4 млн. АҚШ долл. немесе 93,2% құрады, оның ішінде агломерирленбеген приритті қоспағанда, кендер және темір концентраттары 377,1 млн. АҚШ долл. немесе 14,8% (2013 жылғы деңгейге 68,8%), кендер және мыс концентраттары – 161,2 млн. АҚШ долл. немесе 6,3 % (2013 жылғы деңгейге 82,2%), кендер және мырыш концентраттар 70,1 млн. АҚШ долл. немесе 2,8% (2013 жылғы деңгейге 110,5%).

КО елдеріне шығарылған импорттық шикізат тауарлары 2013 жылғы деңгейге қарағанда 2014 жылы 815,7 млн. АҚШ долл. (2013 жылғы деңгейге 23,6%), құрады, оның ішінде кендер және қорғасын концентраттары 94,0 млн. АҚШ долл. немесе 11,3% (2013 жылғы деңгейге 97%), кендер және мырыш концентраттар 5,9 млн. АҚШ долл. немесе 0,7% (2013 жылғы деңгейге 78,8%).

Осы ретте 100% дейінгі импорт мыналарда сақталды: дәнекерлегіш профилдер мен болаттан жасалатын тығын құрамалар және темір жолдар үшін қара метал бұйымдары, ферромарганец, құбырлар және құбыр үшін құйылған фитингтер, 40-80% дейінгісі: әртүрлі диаметрлі құбырлар, үлкен және шағын диаметрлі құбырлар, салқындатып созу арқылы сымдар, өзектер мен ыстықтай созылған темір шыбықтар.

2013 жылы экономиканың нақты секторы салаларында әрекет ететін кәсіпорындар ішіндегі ТМК инновациялық-белсенді кәсіпорындарының үлесі 16,5% (72 кәсіпорын) құрады.

Металлургиялық өнеркәсіптегі еңбек өнімділігі 2008 жылдан бастап 2014 жылғы аралықта 70,6 мың АҚШ долл.-нан 194,5 мың АҚШ долл. дейін өсті (шұғыл деректер бойынша) немесе 194,5%.

2014 жыл бойында базалық және бағалы металдар бағасының төмендегендігі байқалды, тау-кен металлургия саласындағы өнімді тұтынушы ірі елдердің экономикасының өсу қарқынының, сондай-ақ мұнайға деген әлемдік бағаның төмендеуінің нәтижесі болды.

Нарық болжамы

Мыс. J.P. Morgan деректері бойынша 2015-2016 жылдары мыс катодтарының нарығы үйлесімді болып, негізінен 2013-2014 жылдары Қытайда іске қосылған зауыттардың қуаттылығының ұлғаюы есебінен 2015 жылы дүниежүзілік тазартылған мыс өндірісі 3,7%, және 2016 жылы 3,2% ұлғаяды.

Қорғасын. ILZSG болжамдары бойынша, ең алдымен Австралия мен Қытайдағы сұраныстың өсуіне байланысты кеннен қорғасынды өндіру көлемі 2015 жылы 5,2% өсіп, 5,66 млн.тоннаға жетеді. Биылғы жылы негізгі қозғалтқыш Қытай болып тұр, мұна бұл көрсеткіштің көлемі 7,4% жетеді деп күтілуде.

Мырыш. Wood Mackenzie талдаушыларының болжамдары бойынша 2015 жылы 227 мың тонна көлеміндегі цинк тапшылығы байқалатындығы, ал 2016 жылы тек қана 226 мың тонна көлеміндегі металл тапшылығы қана емес, 232 мың тонна көлеміндегі мырыш концентратының тапшылығы болады. Жалпы, тапшылықтың пайда болуы әлемдегі кейбір ірі кеніштердің өндірісінің тоқтауымен байланысты.

Алтын. Мировой спрос на золото в 2015 году вырастет на 15%, что соответствует 4127 тоннам драгметалла. Салыстыру үшін: Алтын жөніндегі (WGC) Бүкіләлемдік кеңестің деректері бойынша, 2011 жыл алтынға деген сұраныс бойынша үздік табысты жыл болып саналып, бағалы металдың 4 582,3 тоннасы сатылды.

14. Саланың реттелетін ортасына шолу

Тау-кен металлургиялық саласындағы қызметті реттеуші орта мынадай нормативті актілермен ұсынылған:

- Қазақстан Республикасының Азаматтық кодексі (Жалпы бөлім);
- «Жер және жер қойнауын пайдалану туралы» Қазақстан Республикасының Заңы;
- «Ұлттық әл-ауқат қору туралы» Қазақстан Республикасының Заңы;

- «Акционерлік қоғамдар туралы» Қазақстан Республикасының 2003 жылғы 13 мамырдағы №415-II Заңы

Компанияның қызметі Қазақстан Республикасының мынадай нормативті-құқытық актілерімен іске асырылады, бірақ шектелмейді:

- «Тарихи шығындарды және геологиялық ақпарат құнын айқындау қағидаларын бекіту туралы» Қазақстан Республикасы Үкіметінің 2011 жылығы 10 ақпандағы №120 Қаулысы;
- «Пайдалы қазбаларды барлау мен өндіру кезінде жер қойнауын ұтымды әрі кешенді пайдалану жөніндегі бірыңғай қағидасын бекіту туралы» Қазақстан Республикасы Үкіметінің 2011 жылығы 10 ақпандағы №123 Қаулысы;
- «Тау-Кен Самұрық» ұлттық тау-кен компаниясы» акционерлік қоғамын құру туралы» Қазақстан Республикасы Үкіметінің 2009 жылығы 15 қаңтардағы №10 Қаулысы;
- «Жер қойнауын пайдалану құқығын ұсыну қағидасын бекіту туралы» Қазақстан Республикасы Үкіметінің 2010 жылығы 30 желтоқсандағы №1456 Қаулысы;
- «Әлеуметті-кәсіпкерлік корпорацияна дамыту тұжырымдамасын мақұлдау туралы» Қазақстан Республикасы Үкіметінің 2012 жылығы 31 қазандағы №1382 Қаулысы.

Мемлекеттің әсер ету сипаты туралы ақпараттар, оның ішінде мемлекеттік органдармен келісуді талап ететін мәселелер тізбесі

Қазақстан Республикасының заңнамасына сәйкес, Компания жер қойнауын пайдалану саласында пайдалы қазбаларға барлау жүргізу және өндіру, құжаттамаларды рәсімдеу мен келісу (сараптау), жер учаскелерін трәсімдеу үшін және басқа да мәселелер бойынша, құзыретті органға және жергілікті атқарушы органдарды қоса алғанда, өзге де мемлекеттік органдарға жүгінеді.

Қазақстан Республикасының заңнамасына сәйкес, Компания бәсекелестік саласында, еншілес ұйымдарды құруға келісім алу үшін, оның ішінде стратегиялық әріптестермен бірлескен қызмет туралы келісімді іске асыру мақсатында, сондай-ақ, тау-кен активтерін (қатысу үлестерін) сатып алу кезінде экономикалық шоғырлануға келісім алу үшін монополияға қарсы органға жүгінеді.

«Жер қойнауы және жер қойнауын пайдалану туралы» Қазақстан Республикасының заңына сәйкес Компания, жер қойнауын пайдалану (жер қойнауын пайдалануға байланысты объектілер) құқығын алуға және иеліктен шығарылатын жер қойнауын пайдалану құқығына басым құқықты алуға тікелей келіссөздер жүргізу құқығы бар, жер қойнауын пайдалану жөніндегі ұлттық компания болып табылады, осыған байланысты мемлекеттік органдар Компанияның қызметінің, заңнама өзгерістеріне немесе басқарушылық шешімдер қабылдауға бастамашы болу мәртебесі мен өкілеттігі бөлігіне ықпал етуі мүмкін.

15. Корпоративті басқару

Корпоративті басқару қағидаттары

Қоғамның Корпоративтік басқару кодексі, Жалғыз акционердің 2009 жылғы 9 қыркүйектегі шешімімен бекітілді.

Қоғамды корпоративтік басқару әділдік, адалдық, жауаптылық, ашықтық, кәсібилік және біліктілік негізінде құрылады. Корпоративтік басқарудың тиімді құрылымы, Қоғам қызметіндегі барлық мүдделі тұлғалардың құқығы мен мүддесін құрметтеуді меңзейді

және Қоғамның табысты қызметіне, оның ішінде оның құнын арттыруға, қаржы тұрақтылығы мен табыстылығын қолдауға мүмкіндік жасайды.

Корпоративтік басқару қағидаттары, Қоғамның Басқармасына байланысты туындайтын қатынастарға сенімді қалыптастыруға бағытталған.

Қоғамды корпоративтік басқаруға негіз болатын қағидаттар мыналар болып табылады:

- ✓ Қоғам мақсаттары мен міндеттерінің дәлдігі мен теңгерімді қағидасы;
- ✓ Жалғыз акционердің құқығы мен мүдделерін қорғау қағидасы;
- ✓ Директорлар кеңесінің және Басқарманың Қоғамды тиімді басқару қағидасы;
- ✓ Дербес қызмет және Жалғыз акционер мен мемлекеттік органдардың Қоғамның оперативтік қызметіне араласпауы қағидасы;

- ✓ Қоғамның қызметі туралы ақпараттарды жариялаудың ашықтығы мен шынайылығы қағидасы;

- ✓ заңдылық және этика қағидасы;

- ✓ тиімді дивидендтік саясат қағидасы;

- ✓ корпоративтік әлеуметтік жауаптылық қағидасы;

- ✓ еншілес және тәуелді компанияларды тиімді корпоративтік басқару қағидасы;

- ✓ корпоративтік шиеленістерді және мүдделер қақтығысын тиімді реттеу қағидасы.

Компания корпоративтік басқарудың негізгі талаптарын ұстанады. 2014 жылы Корпоративтік басқару кодексін ұстану туралы есеп, Компания Директорларының кеңесінде 2015 жылғы 27 наурызда қаралды.

Корпоративті басқару жүйесін жетілдіру

Корпоративтік басқарудың жекелеген төменгі жүйелерін жетілдіру жөнінде жоспарлы жұмыстар жүргізілуде, жыл басынан бастап тәуекелдерді басқару, персоналды басқару, ақпаратты жариялау, тұрақты даму, заң бұзуға (алаяқтық, сыбайлас жемқорлық және басқа да құқықтар бұзуға) қарсы тұру бойынша бірқатар құжаттар әзірленді.

Акционердің болжамына сәйкес 2014 жылы Компания, корпоративтік басқарудың үздік тәжірибесіне және өндірістік холдингтік компаниялар қызметінің тәжірибесіне сәйкес, «Тау-кен Самұрық» АҚ компаниялар тобындағы корпоративтік басқару жүйесінің Тұжырымдамасын әзірледі және Директорлар кеңесінің қарауына енгізді.

Концепцияға корпоративтік орталықтың қосымша құнды құрудағы ролі мен міндеттері, стратегиялық бақылаушы ретіндегі корпоративтік орталықтың моделі, еншілес ұйымдарды басқару және мөзара әрекеттесу процестері және еншілес ұйымдарды басқар тетіктерін жинау енгізілді. Директорлар кеңесінің отырысында Тұжырымдама жобасын қарау нәтижелері бойынша, Тұжырымдама жобасын толықтыруға шешім қабылданды. Қазіргі уақытта, Тұжырымдама жобасын толықтыру, өзгерістер енгізу жүргізілуде, Қордың трансформациялау жоспарымен және жаңа Корпоративтік басқару кодексін енгізумен өзара байланыстыру болжанады.

Сондай-ақ, еншілес ұйымдарды басқарудың, органдардың өкілеттігін бөлу, еншілес ұйымдардың шешімдерді қабылдауы сияқты бірқатар мәселелер, биылғы жылы қабылданған Еншілес және тәуелді ұйымдарды басқару жөніндегі регламентте үйлестірілген.

Компания қызметкерлері «Самұрық-Қазына» АҚ жаңа форматтағы Корпоративтік басқару кодексі жоспарын әзірлеуге белсенді түрде қатысты, сондай-ақ Компаниялар тобын басқару жөніндегі кодекс бөлігінің жобасын әзірленді.

Тұрақты даму жөніндегі жұмысты жүйеге түсіру басталды. Тұрақты даму саласындағы стратегияны әзірлеу және Тұрақты даму саласындағы есептілікті дайындау регламенті әзірленді және бекітілді. 2015 жылы Тұрақты даму саласындағы есепті жарыққа шығару, Стратегиясы мен Саясатын өзектендіру, тұрақты даму саласындағы өзге де саясаттарды өзекті етуді қарау жоспарланып отыр.

2013-2015 жылдарға жоспарланған, Компаниядағы сапа менеджменті жүйесі (СМЖ) әзірлеу және енгізу жөніндегі іс-шараларды іске асыру аясында, Сапа менеджменті жүйесін әзірлеу және енгізу жөніндегі 2013-2015 жылдарға арналған іс-шаралар жоспары өзектендірілді, СМЖ маңыздылығы мәселелері, Компанияның құжаттама жүйесі, Компанияның басшылығы мен қызметкерлері үшін «Тау-Кен Самұрық» АҚ СМЖ әзірлеу және енгізу жөніндегі 2013-2015 жылдарға арналған іс-шаралар жоспарындағы өзгерістер бойынша бірқатар ақпараттық сессиялар өткізілді.

Сапа менеджменті жүйесінің ішкі аудиторларын әзірлеу жүргізілді, "Сапа менеджменті жүйесінің ішкі аудитор» тренингі бойынша 9 адам білім алды.

ISO9001/СТ РК ИСО 9001 стандартының талаптарына сәйкес әзірленген 8 жаңа құжат, оның ішінде сапа саласындағы Саясат мен Мақсат, Процестерді мониторингтеу, өлшеу және талдау қағидасы, Сапа менеджменті жүйесінің ішкі аудитін өткізу және сәйкессіздікті басқару, әрекеттерді түзетуші және алдын алушы, Топтастырғыш қағидалар мен бизнес-процестер картасы Сапа жөніндегі басшылық бекітілді.

Бизнес-процестерді регламенттейтін, негізгі бизнес-процестерді регламенттейтін және көмекші бизнес-процестерді регламенттейтін 3 құжат өзектендірілді.

Компания органдарының құрылымы және құзыреті

«Тау-Кен Самұрық» АҚ Жарғысының 7 тарауына сәйкес «Тау-Кен Самұрық» АҚ органдары мыналар:

1. жоғарғы орган – Жалғыз акционер;
2. басқарушы орган – Директорлар кеңесі;
3. атқарушы орган – Қоғам басқармасы;
4. Компанияның қаржы-шаруашылық қызметін бақылауды, ішкі бақылау саласындағы бағалауды, корпоративтік басқару саласындағы тәуекелдерді, құжаттарының орындалуын басқаруды және Компанияның – Ішкі аудит қызметін жетілдіру мақсатында кеңес беруді жүзеге асыратын орган.
5. Заңнамаға және Компания Жарғысына сәйкес өзге де органдар.

Директорлар кеңесінің, Басқарманың және Ішкі аудит қызметінің жұмыстары «Тау-Кен Самұрық» АҚ Жарғысымен және тиісті Ережелермен үйлестіріледі.

Қоғамның басқарушылық құрамы төмендегі сызбада көрсетілген:

15.1 Жалғыз акционер

«Тау-Кен Самұрық» АҚ акцияларының 100 % тікелей «Самұрық-Қазына» ұлттық әл-ауқат қоры» акционерлік қоғамына тиісті.

«Самұрық-Қазына» ұлттық әл-ауқат қоры» акционерлік қоғамы "Самұрық" мемлекеттік активтерді басқару жөніндегі қазақстандық холдингі" акционерлік қоғамы мен "Қазына" орнықты даму қоры" акционерлік қоғамын қосу жолымен "Самұрық-Қазына" ұлттық әл-ауқат қоры" акционерлік қоғамы «Ұлттық экономиканың бәсекеге қабілеттілігі мен тұрақтылығын қамтамасыз ету жөніндегі кейбір шаралар туралы» Қазақстан Республикасы Президентінің 2008 жылғы 13 қазандағы N 669 Жарлығына және «Қазақстан Республикасы Президентінің 2008 жылғы 13 қазандағы № 669 Жарлығын іске асыру жөніндегі шаралар туралы» Қазақстан Республикасы Үкіметінің 2008 жылғы 17 қазандағы № 962 қаулысына сәйкес құрылған.

«Самұрық-Қазына» ұлттық әл-ауқат қоры» АҚ ұлттық экономиканың бәсекеге қабілеттілігі мен тұрақтылығын арттыру және елімізде экономиканың өсуіне әлемдік нарықтағы өзгерістердің теріс әсер ету факторларының алдын -мақсатында құрылды.

Қор қызметінің басты мақсаты Қор тобына кіретін активтерді ұйымдастырудың және тиімді басқарудың ұзақ мерзімдік құнын ұлғайту арқылы елдің ұлттық әл-ауқатын арттыру болып табылады.

Жалғыз акционердің қарауына ұсыныстар енгізу процедурасы

Акционерлер жалпы жиналысының құзырына жатқызылған мәселелерді, Жалғыз акционердің қарауына енгізуге Қоғам Директорларының кеңесі бастамашы болады.

Жалғыз акционердің құзырына жатқызылған өзге де мәселелерді Жалғыз акционердің қарауына енгізуге Жалғыз акционер және/немесе Директорлар кеңесі бастамашы болуы мүмкін, ал ерікті түрде тарату процесінде – Қоғамның тарту комиссиясы бастамашы болады.

Жалғыз акционердің қарауына мәселелерді енгізу жөніндегі шығындарды, заңнамада белгіленген жағдайларды қоспағанда, Қоғам көтереді.

Қоғамның Жалғыз акционеріне ұсынылатын ақпараттар мен материалдар, Қоғамның Жалғыз акционері қарауына енгізілетін мәселелерге қатысы бойынша жүйеленген және аталған мәселе бойынша негізді шешім қабылдау үшін қажет көлемдегі ақпараттардан тұруға тиісті.

Қоғамның органдарын сайлау мәселелері жөніндегі материалдар, ықтимал үміткерлер туралы мынадай ақпараттардан құралуға тиісті:

- тегі, есімі, сондай-ақ тілегі бойынша – әкесінің аты;
- білімі туралы мәліметтер;
- Қоғамға ықпалдастығы туралы мәліметтер;
- жұмыс орны және соңғы үш жыл ішіндегі атқаратын лауазымы;
- үміткердің біліктілігін, жұмыс өтілінін растайтын өзге де ақпараттар.

Қоғамның Жалғыз акционері қарауына шығарылатын, жылдың жалпы жиналыс акционерлерінің құзыретіне жататын мәселелер жөніндегі материалдарға мыналар енуге тиісті:

- Қоғамның жылдық қаржы есептемесі;
- Қоғамның жылдық қаржы есептемесіне аудиторлық есеп;
- Қоғамның өткен қаржы жылы ішіндегі таза табысын бөлу тәртібі және Қоғамның жай бір акциясына есептегенде мөлшері туралы ұсыныстар;
- Қоғамның және оның лауазымды тұлғаларының жұмысын және оларды қарау нәтижелеріне Жалғыз акционердің өтініші туралы ақпарат;
- өзге де құжаттар.

Қоғамның Жалғыз акционері шешімдері Қоғамның Басқармасында сақталуға және Қоғамның Жалғыз акционеріне кез-келген уақытта танысу үшін берілуге тиісті.

15.2 Директорлар кеңесі

«Акционерлік қоғамдар турал» ҚР Заңының талаптарына сәйкес Қоғамның Директорлы кеңесін Жалғыз акционер сайлайды.

Қоғамның Директорлар кеңесі туралы ереженің 4тармағына сәйкес, Директорлары кеңесінің сан құрамын Жалғыз акционер айқындайды және ең азы алты адамнан құрылуға, олардың үштен бірі тәуелсіз директорлар болуға тиісті.

Өкілеттік мерзімі сондай-ақ Жалғыз акционердің шешімімен белгіленеді (алайда үш жылдан аспауға тиісті, олай болмаса Директорлар кеңесінің құрамын сапалық жаңалау қажеттігі ескеріле отырып, бұл айырықша қарауға жатады) және Директорлар кеңесінің жаңа құрамын сайлау туралы Жалғыз акционердің шешімі қабылданған сәттен бастап аяқталады.

Директорлар кеңесінің құрамы

2014 жылдың әр кезеңдері бойынша Директорлар кеңесінің құрамына мына 3 тәуелсіз директорды қосқанда, 5 директор кірді:

№	Аты-жөні	Лауазымы
1	Бектемиров Куаныш Абдугалиевич	«Тау-Кен Самұрық» АҚ Директорлар кеңесінің төрағасы, «Самұрық-Қазына» АҚ Басқарушы директоры
2	Арсланова Зарина Фуатовна	«Тау-Кен Самұрық» АҚ Директорлар кеңесінің мүшесі, тәуелсіз директор
3	Аргингазин Арман Ануарбекович	«Тау-Кен Самұрық» АҚ Директорлар кеңесінің мүшесі, тәуелсіз директор
4	Дутбаев Нартай Нуртаевич	«Тау-Кен Самұрық» АҚ Директорлар кеңесінің төрағасы, тәуелсіз директор (10.04.2014 ж. – 20.10.2014ж.)
5	Турмагамбетов Мажит Абдыкаликович	«Тау-Кен Самұрық» АҚ Директорлар кеңесінің төрағасы, «Тау-Кен Самұрық» АҚ Басқарма төрағасы

Қоғамның Директорлар кеңесінің құрамындағы өзгерістер:

«Самұрық-Қазына» АҚ 2014 жылғы 10 сәуірдегі Басқарма (№10/14 хаттама) «Тау-Кен Самұрық» АҚ Директорлар кеңесінің құрамына Дутбаев Нартай Нуртаевич сайланды.

Дутбаев Нартай Нуртаевич 2014 жылғы 20 қазанда «Тау-Кен Самұрық» АҚ Директорлар кеңесінің мүшесі ретіндегі өкілеттелігін өзінің бастамасы бойынша мерзімінен бұрын тоқтатты («Самұрық-Қазына» АҚ Басқармасының 2014 жылғы 31 қазандығы №49/14 шешімі).

Директорлар кеңесінің мүшелері туралы деректер

Бектемиров Куаныш Абдугалиевич

Директорлар кеңесінің төрағасы, Жалғыз акционердің өкілі.

ДК алғаш сайланған күні, ДК ағымдағы сайланған күні: "Самұрық-Қазына" АҚ Басқармасының 2012 жылғы 31 қаңтардағы шешімі №08/12 хаттама, "Самұрық-Қазына" АҚ Басқармасының 2015 жылғы 29 қаңтардағы шешімі №04/15 хаттама.

Азаматтығы: Қазақстан Республикасы

Туған күні: 1970 жылғы 24 мамыр

Білімі: 1993 жылы Әл-Фараби атындағы Қазақ мемлекеттік университетін «Физик» мамандығы бойынша бітірді, 2004 жылы Қазақ Ұлттық басқару академиясын «Инженер-электрик» мамандығы бойынша тәмамдады.

Жұмыс тәжірибесі: 1993 - 1999 жылдары Алматы қаласындағы «Атамекен» қаржы-инвестиция корпорациясында; Текелі қаласындағы «Алтын-Бидай» АҚ (Алматы облысы), Талдықорған қаласындағы «Шығыс-Сервис» ЖШС жұмыс істеді.

Қалалық коммуналдық шаруашылық және энергетика секторларындағы басшылық жұмыстарда мол тәжірибесі бар.

Әр жылдарда, 1999 жылдан бастап «Талдықорған жылу-коммунэнерго» МКӨБ, «Талдықорған жылу-сервис» МКӨБ, «Астанаэнергосервис» АҚ, «Оңтүстік Қазақстан облысының энергетика және коммуналдық шаруашылық басқармасы» ММ, «Қазгидромет» РМК пен «Астанаэнергоконтракт» ЖШС басшылық жұмыстарында болды.

Энергетика және минералдық ресурстар министрінің «ҚР электроэнергетикалық саласын дамытуға қосқан үлесі үшін» грамотасымен марапатталған, «ҚР құрметті энергетигі» белгісімен, «Астананың 10 жылдығы» мерекелік медалімен марапатталған.

Өзге де ұйымдардың ДК жұмысы және мүшелігі: "Самұрық-Қазына" Басқарушы директоры, «Самұрық-Энерго» АҚ Директорлары кеңесінің төрағасы, «Қазатомпром» ҰАК» АҚ Директорлары кеңесінің мүшесі.

Компаниялар акцияларына иелік етуі: иелік етпейді.

Компаниялар жеткізушілері мен бәсекелестері акцияларын иемденуі, ықпалдас компанияларға тиесілі акциялардың саны және үлесі: иелік етпейді.

Турмагамбетов Мажит Абдыкаликович

Басқарма төрағасы, Директорлар кеңесінің мүшесі

Компанияда жауап беретін мәселелер аясы: «Тау-Кен Самұрық» АҚ қызметіне жалпы басшылықты жүзеге асырады.

ДК алғаш сайланған күні, ДК ағымдағы сайланған күні: «Самұрық-Қазына» Басқармасының 2012 жылғы 31 қаңтардағы шешімі, №08/12 хаттама, "Самұрық-Қазына" АҚ Басқармасының 2015 жылғы 29 қаңтардағы шешімі №04/15 хаттама.

Азаматтығы: Қазақстан Республикасы

Туған күні: 1961 жылғы 1 ақпан

Білімі: Н.Э. Бауман атындағы Мәскеу жоғары техникалық училищесінің «Инженер-механик» мамандығын тәмамдаған (1984).

Жұмыс тәжірибесі: 1984 жылдан бастап мастер, Алматы қаласы С.М.Киров атындағы машина жасау зауытындағы цех бастығының орынбасары. 1989 жылы «Дамис» ШК директорының орынбасары.

1991 жылдан – «Қазақ жылжымайтын орталық биржасы» АҚ іс басқарушысының орынбасары. 1992 жылдан – «Дамис93» бас директоры. 1996 жылдан – «Алмаз» зергерлік корпорациясы» БК бас директорының орынбасары.

1997 жылдан – ҚР Экономика және сауда министрлігі Өнеркәсіп департаменті директорының орынбасары. 1998 жылдан – ҚР ҚМ, ҚР ЭИСМ, ҚР МКМ Мемлекеттік алкоголь өнімдерінің өндірісін және айналымын бақылау комитеті төрағасының орынбасары, төрағасы.

2001 жылдан – ҚР Табиғи ресурстарды және қоршаған ортаны қорғау министрлігінің вице-министрі. 2003 жылдан – «Инновациялық қор» АҚ басқармасы төрағасының орынбасары. 2004 жылдан – «АстанаЭнергоСервис» АҚ басқарма төрағасы. 2006 жылдан – коммерциялық құрылымдардың басшылық лауазымдары. «Максимум» аймақтық инвестиция орталығы» ЖШС директоры (Оңтүстік Қазақстан облысы). 2009 жылдан – Оңтүстік Қазақстан облысы әкімінің орынбасары. 2009 жылғы наурыздан – ҚР Қоршаған ортаны қорғау вице-министрі.

2012 жылғы қаңтардан бастап қазіргі уақытқа дейін – «Тау-Кен Самұрық» ұлттық тау-кен компаниясы» АҚ Басқарма төрағасы.

«Қазақстан Конституциясына 10 жыл» (2005 жыл), «Астананың 10 жылдығы» (2008 жыл), «Қазақстан Республикасы тәуелсіздігіне 20 жыл» (2011 жыл) медальдарымен марапатталған.

Өзге де ұйымдардың ДК жұмысы және мүшелігі: «Қазатомөнеркәсібі» ҰАК» АҚ, «Kazinc Holdings» ЖШС Директорлары кеңесінің мүшесі.

Компаниялардың акцияларына иелік етуі: иелік етпейді.

Компаниялар жеткізушілері мен бәсекелестері акцияларын иемденуі, ықпалдас компанияларға тиесілі акциялардың саны және үлесі: иелік етпейді.

Аргингазин Арман Ануарбекович

Тәуелсіз директор

ДК алғаш сайланған күні, ДК ағымдағы сайланған күні: "Самұрық-Қазына" АҚ Басқармасының 2012 жылғы 31 қаңтардағы шешімі №08/12 хаттама, "Самұрық-Қазына" АҚ Басқармасының 2015 жылғы 29 қаңтардағы шешімі №04/15 хаттама.

Азаматтығы: Қазақстан Республикасы

Туған күні: 1978 жылғы 1 желтоқсан

Білімі: 2000 жылы АҚШ Бостон университетін Бизнесі басқару ғылымының бакалавры дәрежесінде аяқтады. Қосымша білім алу мақсатымен 2002-2010 жылдары ABN AMRO Академиясында білім алды.

Жұмыс тәжірибесі: Еңбек жолын 2000 жылы Қазақстанның «Халық» жинақтау банкінде қаржы талдаушысы болып бастады. Мұның сыртында, ұзақ уақыт бойы «HSBC Kazakhstan» кредит офицері, 2004 – 2006 жылдары ABN AMRO Bank Kazakhstan әртүрлі лауазымдарында, оның ішінде Тау-кен өнеркәсібі және металдар департаментінің бастығы және Астана қаласындағы филиалының директоры ретінде жұмыс істеді.

2012 жылы Қазақстандағы UBS басқарушы директоры лауазымына тағайындалды.

А.А.Аргингазиннің тау-кен секторы компанияларымен өзара іс-қимыл саласында шамамен 10 жыл жұмыс тәжірибесі бар, Лондон қор биржасына ENRC Plc акцияларын алғаш орналастыру процедурасына қатысты.

Өзге де ұйымдардың ДК жұмысы және мүшелігі: жоқ

Компаниялардың акцияларына иелік етуі: иелік етпейді.

Компаниялар жеткізушілері мен бәсекелестері акцияларын иемденуі, ықпалдас компанияларға тиесілі акциялардың саны және үлесі: иелік етпейді.

Арсланова Зарина Фуатовна

Тәуелсіз директор

ДК алғаш сайланған күні, ДК ағымдағы сайланған күні:
"Самұрық-Қазына" АҚ Басқармасының 2012 жылғы 31 қаңтардағы шешімі №08/12 хаттама, "Самұрық-Қазына" АҚ Басқармасының 2015 жылғы 29 қаңтардағы шешімі №04/15 хаттама.

Азаматтығы: Қазақстан Республикасы

Туған күні: 1960 жылғы 22 желтоқсан

Білімі: 1983 жылы С.М.Киров атындағы Қазақ мемлекеттік университетін «экономист» мамандығы бойынша

аяқтады, экономика ғылымдарының кандидаты ғылыми дәрежесі бар. Ағылшын тілін жетік біледі. Кентукки университетінде қаржылық талдау бойынша (1992), Бүкіләлемдік Экономикалық білім институтында қаржы-банк секторында жобаларды талдау және тәуекелдерді басқару бойынша, банк ісі және инвестицияларды қаржыландыру бойынша, бизнесті жоспарлау мен кәсіпорындарды қайта құрылымдау бойынша, жекешелендіруді қайта құрылымдау процесінде және банктің кредиттік саясатында жобалық қаржыландыруда кәсіпорындарды басқару бойынша (1992 – 1996 жылдар), корпоративтік басқару бойынша: Біріккен Вена Институтында үкімет пен жеке сектордың ролі (1996 жыл), Токиодағы Азиялық өнімділік ұйымдарында өнімділік және шешімдер қабылдау процесі бойынша (1998 жыл), АҚШ СӨП жеке кәсіпкерлікті орталықтан қолдауды корпоративтік басқару бойынша (1999 жыл) қосымша білім алды.

Жұмыс тәжірибесі: Соңғы 18 жыл ішінде жеке құрылымдарда әртүрлі басшылық лауазымдарды атқарды. Халықаралық бизнес университетінің (2002-2005 жылдар), негізін салушы және ректоры, IBS Consulting президенті (2002-2005 жылдар), ҚБТУ оқу жұмысы жөніндегі проректоры (2005-2007 жылдар), ЖШС «AXIS Corporation» президенті (2007-2009 жылдар) болып табылады. 2009 жылдан бастап «RKF Астана» ЖШС басқарушы серіктесі болып табылады.

Ауқымды тәжірибесі болған соң, корпоративтік қаржы, ХЕҚС, басқарушылық есебі, жобаларды басқару, стратегиялық менеджмент, инвестициялық жобаларды талдау, КБЖ жүйесін енгізу, бюджет құрау, корпоративтік басқару, ERP жүйелері бойынша жеке және мемлекеттік секторларға консультация береді.

Өзге де ұйымдардың ДК жұмысы және мүшелігі: «Қазатомөнеркәсібі» ҰАК» АҚ тәуелсіз директоры, «Халықаралық ақпараттық технологиялар университеті» АҚ тәуелсіз директоры.

Компаниялардың акцияларына иелік етуі: иелік етпейді.

Компаниялар жеткізушілері мен бәсекелестері акцияларын иемденуі, ықпалдас компанияларға тиесілі акциялардың саны және үлесі: иелік етпейді.

Дутбаев Нартай Нуртаевич

Тәуелсіз директор

ДК алғаш сайланған күні, ДК ағымдағы сайланған күні:
"Самұрық-Қазына" АҚ Басқармасының 2012 жылғы 31 қаңтардағы шешімі №08/12 хаттама, "Самұрық-Қазына" АҚ Басқармасының 2015 жылғы 29 қаңтардағы шешімі №04/15 хаттама.

Азаматтығы: Қазақстан Республикасы

Туған күні: 1956 жылғы 7 қаңтар

Білімі: Н.Н. Дутбаева Қоғамның директорлар кеңесінің тәуелсіз директоры. 1978 жылы В.И. Ленин атындағы Қазақ политехникалық институтын, 1982 жылы Минск қаласында Кеңестік Социалистік Республикалар Одағы Мемлекеттік Қауіпсіздік Комитетінің Жоғары курстарын, 1989 жылы Мәскеу қаласында Кеңестік Социалистік Республикалар Одағы Мемлекеттік Қауіпсіздік Комитетінің Жоғары мектебін бітірген.

Еңбек өтілімі: еңбек жолын 1978 жылы Қазақ «Гипрофосфор» ғылыми-зерттеу институтында автоматтандыру бөлімінің инженері юлып бастаған. 1982-8002 жылдар аралығында ҚазКС ССР МҰҚ – РҚ ҰҚК жүйесінде әртүрлі лауазымдарды атқарған: МҚК – ҚР ҰҚК кіші оперативтік уәкілі, ҚР ҰҚК төрағасы, Генерал-лейтенант болады.

2008 жылғы ақпан айынан бастап Қазақстан Республикасы президентінің кеңесшісі.

2008 жылғы қыркүйектен 2009 жылға дейін - «Қазатомөнеркәсіп» Ұлттық атом компаниясы» АҚ Вице-президенті.

Өзге де ұйымдардың ДК жұмысы және мүшелігі: 2013 жылдан 2014 жылғы наурыз айына дейін Тәуелсіз директор, "Казахстан инжиниринг" Ұлттық компаниясы» АҚ Директорлар кеңесі комитетінің төрағасы.

Компаниялардың акцияларына иелік етуі: иелік етпейді.

Компаниялар жеткізушілері мен бәсекелестері акцияларын иемденуі, ықпалдас компанияларға тиесілі акциялардың саны және үлесі: иелік етпейді.

Директорлар кеңесі мүшелігіне жзоғарлату процедурасы және кандидаттарды іріктеу критерилері

Директорлар кеңесі мүшелігінің кандидаттары мен Директорлар кеңесінің мүшелері Жалғыз акционер мен Қоғамның мүддесіне бүкіл Директорлар кеңесінің тиімді жұмысын ұйымдастыруды қамтамасыз ету үшін, тиісті жұмыс тәжірибесіне, білімге, біліктілікке, іскерлік және (немесе) салалық ортада жағымды жетістіктерге ие болуға тиісті.

Директорлар кеңесі мүшелері Жалғыз акционердің шешімімен үш жылдан аспайтын мерзімге сайланады. Қоғамның Директорлар кеңесінің төрағасы оның Директорлары кеңесі мүшелерінің қатарынан жасырын дауыспен сайланады.

Қоғамның Директорлар кеңесі туралы ереженің 8-бабына сәйкес Директорлар кеңесінің мүшесі болып мына:

- 1) заңда белгіленген ретпен өтелмеген немесе алынбаған соттылығы бар;
- 2) бұрын мәжбүрлеп тарату немесе акцияларды мәжбүрлеп төлету, немесе белгіленген тәртіппен банкрот болып танылған өзге заңды тұлғаны тоқтатып қою туралы шешім қабылданғанға дейін бір жылдан аспайтын мерзім ішінде өзге заңды тұлғаның директорлары кеңесінің төрағасы, бірінші басшысы (басқарма төрағасы), бас бухгалтері болып табылған тұлғалар сайлана алмайды. Көрсетілген талаптар бұрын мәжбүрлеп тарату немесе акцияларды мәжбүрлеп төлету, немесе белгіленген тәртіппен банкрот болып

танылған өзге заңды тұлғаны тоқтатып қою туралы шешім қабылданғанға дейін бес жыл ішінде қолданылады.

Директорлар тәуелсіздігінің критерийлері

Корпоративтік басқарудың үздік тәжірибесін енгізу мақсатында, компания мүддесіне барынша сәйкесетін әділ шешімдер қабылдаудың кепілі болып табылатын, Жалғыз акционерден және компания басшылығынан тәуелсіз директорлар болуы қажет.

«Акционерлік қоғамдар туралы» Заңның 1-бабы 20) тармақшасына сәйкес, аталған акционерлік қоғамның аффилиирленген тұлғасы болып табылмайтын және өзі директорлар кеңесіне сайланар алдындағы үш жыл ішінде ондай тұлға болмаған (оның осы акционерлік қоғамның тәуелсіз директоры қызметінде болған жағдайды қоспағанда), осы акционерлік қоғамның аффилиирленген тұлғаларына қатынасы жөнінен аффилиирленген тұлға болып табылмайтын; аталған акционерлік қоғамның немесе осы қоғам ұйымының аффилиирленген тұлғаларының лауазымды адамдарына бағынышты емес және директорлар кеңесіне сайланар алдындағы үш жыл ішінде сол тұлғаларға бағынышты болмаған; мемлекеттік қызметші болып табылмайтын; осы акционерлік қоғам органдарының отырысында акционердің өкілі болып табылмайтын және өзі директорлар кеңесіне сайланар алдындағы үш жыл ішінде ондай аудитор болмаған; аудиторлық ұйым құрамында жұмыс істейтін аудитор ретінде осы акционерлік қоғамның аудитіне қатыспаған және өзі директорлар кеңесіне сайланар алдындағы үш жыл ішінде мұндай аудитке қатыспаған директорлар кеңесінің мүшесі ретінде белгіленеді.

Қоғамның Корпоративтік басқару кодексінің 105-тармағына және Қоғам Директорларының кеңесі туралы ереженің 9-бабына сәйкес, директор тәуелсіз болып табылуы мүмкін, егер ол:

- соңғы бес жыл ішінде Қоғамның немесе оның еншілес және тәуелді ұйымының қызметкері болып табылмаса;
- Директорлар кеңесінің сыйақысын қоспағанда, қосымша сыйақы алмаса немесе алмайтын болса;
- өзге де ұйымдарда немесе органдарда осындай лауазымды атқармаса, өзге де ұйымдарға немесе органдарға осылайша қатысу арқылы Директорлар кеңесінің өзге де мүшелерімен елеулі байланысы болмаса;
- Жалғыз акционердің немесе мемлекеттік басқару органдары атына өкілдік етпесе;
- қатарынан бес жылдан аса Директорлар кеңесінің мүшесі болып табылмаса.

Директорларды дамыту

Қоғамда «Тау-Кен Самұрық» АҚ Директорлар кеңесі мүшелерінің біліктілігін көтеру және Директорлар кеңесінің сыртқы сарапшыларды тарту жөніндегі саясаты қолданылады, мақсаты Директорлар кеңесі мүшелерінің дағдысы мен біліктілігін дамытудың жүйелі, құрылымдық және ашық тетігін енгізу және егер Директорлар кеңесі қарайтын мәселе, сыртқы кәсіби және тәуелсіз сараптауды талап ететін жағдайда, сыртқы сарапшыларды тартуда олардың құқығын іске асыру жолымен Қоғам Директорлары кеңесінің тиімді қызмет және салмақталған шешімдері болып табылады.

Аталған саясатқа сәйкес, З.Ф.Арсланова «Расталған Директор» бағдарламасы аясында «Мамандандырылған директор» курсы бойынша біліктілікті көтеру мақсатында сертификат алды.

Директорлар кеңесі отырыстарының күн тәртібіне ұсыныстар енгізу процедурасы

Қоғам Директорлары кеңесі отырысы оның төрағасының немесе Қоғам Басқармасының не болмаса:

- Қоғам Директорлары кеңесі кез-келген мүшесінің;
- Қоғамның аудитін жүзеге асыратын аудиторлық ұйымдардың;
- Жалғыз акционердің;
- Қоғамның Ішкі аудит қызметінің бастамасы бойынша шақырылуы мүмкін.

Қоғам Директорлары кеңесінің отырысын шақыру туралы талап, Қоғам Директорлары кеңесі отырысының ұсынылатын күн тәртібі жазылған, тиісті жазбаша хабарламаны жолдау арқылы Директорлар кеңесінің төрағасына ұсынылады.

Қоғам Директорлары кеңесінің төрағасы отырысты шақырудан бас тартқан жағдайда, бастамашы, Қоғам Директорлары кеңесінің отырысын шақыруға міндетті, Қоғам Басқармасына аталған талаппен өтініш жасауға құқылы.

Қоғам Директорлары кеңесінің отырысын, Директорлар кеңесінің төрағасы немесе Қоғамның Басқармасы шақыру туралы талап түскен күннен бастап, жеті күнтізбелік күннен кешіктірмей шақыруға тиісті.

Қоғам Директорлары кеңесінің отырысы көрсетілген талапты алдыға тартқан тұлғаның міндетті түрде қатысумен өткізіледі.

Директорлары кеңесінің отырысын өткізу туралы Қоғам Директорлары кеңесі мүшелеріне хабарлама жолдаудың тәртібін Қоғамның Директорлары кеңесі белгілейді.

Қоғамның Директорлары кеңесі Қоғамның Жарғысына сәйкес Қоғам Басқармасының ерекше құзыретіне жатқызылған мәселелер бойынша шешімдер қабылдауға, сондай-ақ Жалғыз акционердің шешімдеріне қайшы келетін шешімдер қабылдауға құқылы емес.

Директорлары кеңесінің отырысында, осы отырыстың күн тәртібіне енгізілген мәселелер бойынша шешімдер қабылданады.

Күн тәртібіне мәселе енгізген бастамашы, шешім қабылданғанға дейін өзінің сұрақтарын күн тәртібінен кез-келген уақытта алып тастай алады, ол хаттамада міндетті түрде белгіленеді.

Директорлары кеңесі мүшелері жалпы санының 2/3 (үштен екі) қатысқан, Директорлары кеңесінің кез-келген отырысы барысында, күн тәртібіне, егер оларды күн тәртібіне енгізуге Директорлар кеңесі мүшелерінің барлық қатысушылары дауыс берсе, қосымша мәселелер енгізілуі және қаралуы мүмкін.

Директорлар кеңесінің қызметі туралы есеп

2014 жылы Директорлар Кеңесінің 13 отырыс өткізілді, оның ішінде 9 отырыс іштей дауыс беру нысанында өткізілді. Директорлар кеңесі мүшелерінің күндізгі отырысқа қатысуы:

№	Директорлар кеңесінің мүшелері	Директорлар кеңесінің отырысына қатысуы	%	Есептік кезеңде Директорлар кеңесінің құрамында болу кезеңдері
1.	К.А. Бектемиров	13(13)	100%	01.01.2014 – 31.12.2014
2.	А.А. Аргингазин	11(13)	84%	01.01.2014 – 31.12.2014
3.	З.Ф. Арсланова	13(13)	100%	01.01.2014 – 31.12.2014
4.	Н.Н. Дутбаев *	6 (13)	46%	10.04.2014 – 20.10.2014
5.	М.А. Турмағамбетов	13(13)	100%	01.01.2014 – 31.12.2014

*Н.Н. Дутбаев - «Тау-Кен Самұрық» АҚ Директорлары кеңесі мүшелігіне өкілеттігі 2014 жылғы 20 қазанда мерзімінен бұрын тоқтатылды (№49/14 хаттама, 31.10.2014 жылдан).

Қоғамның Директорлары кеңесі отырыстарын, Директорлар кеңесінің жылдық жұмыс жоспарына сәйкес, сондай-ақ қажетіне қарай жүйелі негізде өткізеді.

Жалпы 2014 жылдың ішінде Қоғамның Директорларының кеңесі әртүрлі 164 мәселені қарады. Оның ішінде: 2 мәселе бойынша – 1 дауыс ерекше оймен «Қалыс қалды», 1 мәселе бойынша – 1 дауыс жазбаша оймен «Қолдады», 1 мәселе бойынша – 2 дауыс ҚР «Акционерлік қоғам туралы» Заңының 71-бабаның негізінде «Қалыс қалды», 1 мәселе бойынша – 1 дауыс «Қалыс қалды», қалған мәселелер бойынша Қоғамның директорлар кеңесі «бірауыздан» дауыс берді.

Директорлар кеңесінің отырыстарында тұрақты негізде жыл бойы Қоғамның Стратегиясы, Бюджетті түзету, Инвестициялық жобалар, Басқарма мүшелерінің қызметін бағалау, Басқарманың және Ішкі аудит қызметінің есептері, Директорлар кеңесінің, Комитеттердің және Қоғам Басқармасының құрамына өзгерістер сияқты мәселелер қаралды.

Қоғамның Директоры кеңесінің отырысында қаралған аса маңызды мәселелер бойынша түбегейлі ақпарат төменде ұсынылған.

Қаңтарда «Тау-Кен Самұрық» АҚ Директорлар кеңесімен «Байыту фабрикасының құрылысын салу арқылы Қазақстан Республикасы Қызылорда облысындағы Шалқия полиметалл кен ошағын өнеркәсіптік пайдалану» жобасы, сондай-ақ «Тау-Кен Самұрық» АҚ бірігіп жүзеге асыруға ұсынған Қарағанды облысындағы Солтүстік Балхаш-1 алаңын жер қойнауын пайдалану объектілері тізімінен шығару туралы ақпарат қаралды.

Ақпанда Басқарманың Қоғам Директорлары кеңесі алдындағы 2013 жылғы II жарты жылдықтағы мерзімдік есебі қаралды. Сондай-ақ, 2013 жылғы корпоративті басқару жүйесін жетілдіру бойынша ішара жоспарын орындау туралы ақпарат қаралып, «Тау-Кен Самұрық» АҚ ұйымдастырушылық құрылымы, «Тау-Кен Самұрық» АҚ 2014-2022 жылдарға арналған кадрлық саясаты және бекітілді, Жалғыз акционердің 2013 жылға болжамы туралы ақпаратты қарады.

Наурызда «Тау-Кен Самұрық» АҚ 2014-2018 жылдарға арналған Даму жоспарына өзгерістер енгізілді, «Тау-Кен Самұрық» АҚ 2013 жылғы жылдық қаржылық есебі алдын ала бекітілді, үш еншілес компаниялар құрылды – «ТКС Жақсылық», «Тау-Кен Прогресс» ЖШС, «ТКС Қостанай» ЖШС, «Тау-Кен Самұрық» АҚ 2014 жылғы арналған Басқарма мүшелерінің түйінді көрсеткіштері бекітілді, «Тау-Кен Самұрық» АҚ 2014 жылғы арналған тәуекелдер тіркемесінің жаңа редакциясына және басқа да құжаттарға өзгерістер енгізілді.

Сәуірде «Тау-Кен Самұрық» АҚ 2013 жылғы жылдық есебі алдын ала бекітілді, ішкі бақылау жүйесін және тәуекелді жетілдіру бойынша тоқсандық есебтердің тізімі, «Тау-Кен Самұрық» АҚ 2011-2015 жылдарға арналған 2013 жылғы Даму жоспарын орындау туралы есебі қаралды, «Тау-Кен Самұрық» АҚ жаңа редакциядағы ақпараттық саясаты бекітілді, 2013 жылғы ҚТК орындау негізінде «Тау-Кен Самұрық» АҚ Басқарма мүшелерінің қызметіне бағалау жүргізілді.

Мамырда «Тау-Кен Самұрық» АҚ жарияланған акцияларын орналастыру (өткізу) туралы шешім қабылданды, «Тау-Кен Самұрық» АҚ 2013 жылғы даму стратегиясын жүзеге асыру бойынша есебі, «Тау-Кен Самұрық» АҚ 2013 жылғы Даму жоспарын орындау туралы тоқсандық есебі қаралды, стратегиялық жоспарлау және инвестициялар жөніндегі Комитет құрылды және әрекет етуші Комитеттердің құрамына өзгерістер

енгізілді, «Тау-Кен Самұрық» АҚ болжалды бұзушылықтар туралы хабарлама саясаты бекітілді, «СП «Тау-Кен Проект» ЖШС өтеулі қарызды ұсыну туралы мәселе қаралды.

Маусымда «Тау-Кен Самұрық» АҚ жарияланған акцияларын орналастыру (өткізу) туралы шешім қабылданды.

Шілдеде «Тау-Кен Самұрық» АҚ 2014-2018 жылдарға арналған Даму жоспарына енгізілген өзгерістер қаралды, «Тау-Кен Самұрық» АҚ еншілес және тәуелді ұйымдарын басқару бойынша Регламент бекітілді, «Шоқпар-Гагаринское» ЖШС бойынша шешімдер қабылданды, «Тау-Кен Самұрық» АҚ 2013 жылғы ішкі аудит қызметінің жұмысы туралы есебі мәліметке алынды, стратегиялық жоспарлау және инвестициялар бойынша комитет туралы ереже бекітілді.

Тамызда Қоғам Басқармасының 2014 жылғы I жарты жылдықтағы мерзімді есебі қаралды, «Тау-Кен Самұрық» АҚ алаяқтық және тонау тәуекелдерін басқару бойынша саясаты, «Тау-Кен Самұрық» АҚ тәуекелді басқару қағидасы (Корпоративті стандарт), «Тау-Кен Самұрық» АҚ 2014 жылғы тәуекелдер мен бақылау матрицасы, «Тау-Кен Самұрық» АҚ іскерлік этика кодексі бекітіліп, «ШалқияЦинкЛТД» АҚ мәселесі бойынша шешім қабылданды.

Қарашада «Тау-Кен Самұрық» АҚ 2015-2019 жылдарға арналған Даму жоспары бекітілді, «Тау-Кен Самұрық» АҚ Басқармасының сандық құрамы туралы шешім қабылданды, Комитеттер құрамына және «Тау-Кен Самұрық» АҚ бірігіп жүзеге асыруға ұсынған жер қойнауын пайдалану объектілері тізіміне өзгерістер енгізілді, «Тау-Кен Самұрық» АҚ 2015 жылға арналған тәуекелдер тіркемесі және тәуекелдер картасы бекітілді, «Тау-Кен Самұрық» АҚ аға аудитор және ішкі аудит қызметінің аудиторы бос лауазымына кандидатураларды қарады.

Желтоқсанда Директорлар кеңесінің 2015 жылға арналған жұмыс жоспары, «Тау-Кен Самұрық» АҚ кадрлық резервімен жұмысты қалыптастыру және ұйымдастыру туралы ереже, сондай-ақ геологиялық барлау жұмыстары кезеңіндегі инвестициялық жобалардағы «Тау-Кен Самұрық» АҚ қатысу үлесінің жүзеге асуының индикативті талаптары бекітілді, «Тау-Кен Самұрық» АҚ трансформациялау бойынша Жол картасы қаралды.

Директорлар кеңесі отырысында қаралған мәселелердің ішінде мәселелер арасынан Жалғыз акционердің қарауына және бекітуіне, оның құзыреті шегінде «Тау-Кен Самұрық» АҚ 2013 жылғы жылдық есебі және Қоғамның 2013 жылғы жылдық қаржылық есебі жолданды:

Директорлар кеңесі 2014 жылы қабылдаған шешімдері туралы қосымша ақпарат Қоғам сайтында www.tks.kz орналасқан.

Директорлар кеңесінің комитеттері

Аса маңызды мәселелерді қарау мен Директорлар кеңесіне тиісті ұсыныстар әзірлеу үшін «Тау-Кен Самұрық» АҚ Тағайындау және сыйақы жөніндегі комитет, Аудит жөніндегі комитет және Стратегиялық жоспарлау және инвестициялар жөніндегі комитет жұмыс істейді.

Аудит жөніндегі комитет

Рөлі. Қоғам Директорлары кеңесінің Аудит жөніндегі комитеті туралы ережеге сәйкес, Комитет қызметі Директорлар кеңесіне қаржы есептемесі, ішкі бақылау және тәуекелдерді басқару, ішкі және сыртқы аудит, заңнаманы сақтау мәселелері, сондай-ақ Директорлар кеңесінің тапсырмалары бойынша басқа да мәселелер бойынша Директорлар кеңесіне көмек көрсетуге бағытталған.

Аудит жөніндегі комитеттің мәртебесі, құрамы, жұмыс тәртібі, құзыреті мен функциясы, отырыстарын шақыру мен өткізу процедурасы, шешімдерін рәсімдеу, сондай-ақ Комитет мүшелерінің құқығы мен жауапкершілігі Аудит жөніндегі комитеті туралы ережеде белгіленген.

Аудит жөніндегі комитет, Қоғамның Директорлары кеңесіне есеп береді және оған Қоғамның Директорлары кеңесі берген өкілеттік аясында іс-қимыл жасайды.

Құрамы. Қоғам Директорлары кеңесінің 14.12.2010 жылғы шешімімен (№10/10 хаттама) бекітілген, Аудит жөніндегі комитет туралы ереженің 10-14-тармағына, 2013 жылғы 31 қазандағы өзгерістерге (№ 11/13 хаттама) сәйкес, Аудит жөніндегі комитет, тәуелсіз директор(лар)ды қоса алғанда, ең кемі екі адамнан жасақталуға тиісті. Аудит жөніндегі комитеттің төрағасы тәуелсіз директорлар қатарынан сайланады.

Қоғам Директорлары кеңесінің 25.04.201 жылғы 10 тамыздағы шешімімен (№10/12 хаттама) Комитеттің мына құрамы белгіленді:

- З.Ф. Арсланова - Аудит жөніндегі комитеттің төрайымы, тәуелсіз директор;
- А.А. Аргингазин - Аудит жөніндегі комитеттің төрағасы;

Қоғам Директорлары кеңесінің 2014 жылғы 28 мамырдағы шешімімен (№07/17 хаттама) Комитет құрамына «Самұрық-Қазына» АҚ Электроэнергетика және тау-металлургия активтері дирекциясының бас сарапшысы Бауыржан Алпысбайұлы Айнабеков сайланды.

Осылайша, Аудит жөніндегі комитеттің қазіргі құрамы мынадай:

- З.Ф. Арсланова - Аудит жөніндегі комитеттің төрайымы, тәуелсіз директор;
- А.А. Аргингазин - Аудит жөніндегі комитеттің мүшесі, тәуелсіз директор.
- Б.А. Айнабеков - Аудит жөніндегі комитет сарапшысы.

Қызметі туралы есеп. Есепті кезеңде Аудит жөніндегі комитеттің күндізгі нысандағы 9 отырысы өткізілді. Аудит жөніндегі комитет мүшелерінің 2014 жылы, оның отырыстарына дербес қатысуы былайша көрініс табады:

№	Отырыстар күні	Аудит жөніндегі комитет мүшелері		
		А.А. Аргингазин	З.Ф. Арсланова	Б.А. Айнабеков*
1.	2014 жылғы 26 ақпан	✓	✓	
2.	2014 жылғы 20 наурыз	✓	✓	
3.	2014 жылғы 31 наурыз	✓	✓	
4.	2014 жылғы 28 сәуір	✓	✓	
5.	2014 жылғы 28 мамыр	✓	✓	
6.	2014 жылғы 16 шілде	✓	✓	-
7.	2014 жылғы 29 тамыз	✓	✓	-
8.	2014 жылғы 29 қазан	✓	✓	-
9.	2014 жылғы 19 желтоқсан	✓	✓	-
	Жиыны	100%	100%	0

*Айнабеков Б.А аудит жөніндегі комитет құрамына 2014 жылғы 28 мамырда сайланды, №07/14

Аудит жөніндегі комит арқылы құзыретіне кіретін 47 мәселе қаралып, Қоғамның Директорлар кеңесіне тиісті ұсыныстар берілді:

1. Тау-Кен Самұрық» АҚ корпоративтік басқару жүйесін жетілдіру жөніндегі 2013 жылға арналған іс-шаралар жоспарын қарау.
2. Қазақстандық компанияларының ақпарат ашуды талдау нәтижелерін есепке ала отырып, «Тау-Кен Самұрық» АҚ ішкі аудит қызметі өткізген, «Тау-Кен Самұрық» АҚ 2012 жылғы және 2013 жылғы 9 айдағы ақпарат ашу процестерінің мөлдірлігін және тиімділігін бағалау аудиті қорытындылары бойынша аудит объектісі ұсынған, «Тау-Кен Самұрық» АҚ түзетуші және/немесе алдын ала ескерту іс-қимылдары жоспарын қарау туралы .
3. «Тау-Кен Самұрық» ұлттық тау-кен компаниясы»акционерлік қоғамының жаңа редакциядағы аудиторлық ұйымдардың қызметін тарту саласындағы саясатын қарау.
4. «Самұрық-Қазына» АҚ Директорлары кеңесінің 27.12.2013 жылғы шешімімен (№13/13 хаттама) бекітілген, «Самұрық-Қазына» АҚ Тәуекелдер тіркемесіне, Тәуекелдер картасына, тәуекел-тәбетін, шыдамдылық деңгейін анықтауға өзгерістер мен толықтырулар енгізу.
5. «Самұрық-Қазына» АҚ Ішкі аудит қызметінің және оның басшыларының 2014 жылғы қызметінің түйінді көрсеткіштерін қарау.
6. «Тау-Кен Самұрық» АҚ Ішкі аудит қызметінің 2014 жылға арналған Жылдық аудиторлық жоспарын қарау.
7. «Тау-Кен Самұрық» АҚ 2013 жылғы Директорлар кеңесінің аудит жөніндегі комитетінің қызметі туралы есебті қарау.
8. «Тау-Кен Самұрық» АҚ банк-контрагенттеріне арналған баланстық және баланстан тыс міндеттемелері бойынша қосымша лимиттерді бекіту туралы мәселені алдын ала мақұлдау.
9. «Тау-Кен Самұрық» АҚ 2014 жылға арналған жаңа редакциядағы Тәуекелдер тіркемесін бекіту туралы.
10. «Тау-Кен Самұрық» АҚ 2013 жылғы жылдық жекелеме және шоғырландырылған қаржылық есебін қарау.
11. Сыртқы аудиторлармен кездесу аясында «Тау-Кен Самұрық» АҚ 2013 жылғы шоғырландырылған қаржылық есебінің аудиттік нәтижесі бойынша басшылықтың хатын қарау.
12. «Тау-Кен Самұрық» АҚ және оның еншілес ұйымдарындағы бухгалтерлік персоналды дамыту бағдарламасын мақұлдау.
13. «Тау-Кен Самұрық» АҚ жаңа редакциядағы Ішкі аудит қызметі туралы ережесін қарау.
14. «Тау-Кен Самұрық» АҚ жаңа редакциядағы Ішкі аудитті ұйымдастыру жөніндегі нұсқауды қарау.
15. «Тау-Кен Самұрық» АҚ жаңа редакциядағы (екінші рет) 2014 жылғы арналған Тәуекелдер тіркемесін қайта қарау туралы.
16. «Тау-Кен Самұрық» АҚ Ішкі бақылау жүйесінің тиімділігін бағалау нәтижесі туралы есебін қарау.
17. 2013 жылға арналған маңызды тәуекелдерді сипаттап және талдай отырып (оның ішінде құқықтық тәуекелдерді) тәуекелді басқару жөніндегі есебті, тәуекелдерді азайту бойынша жоспарын іске асыру жөніндегі мәліметті қарау.
18. «Тау-Кен Самұрық» АҚ 2013-2015 жылдарға арналған ішкі бақылау жүйесін жетілдіру жөніндегі іс-шара жоспарының орындалуы туралы 2013 жылғы 4 тоқсанындағы есебін қарау.

19. «Тау-Кен Самұрық» АҚ 2013-2015 жылдарға арналған ішкі бақылау жүйесін жетілдіру жөніндегі іс-шара жоспарының орындалуы туралы 2014 жылғы 1 тоқсанындағы есебін қарау.
20. «Тау-Кен Самұрық» АҚ Ішкі бақылау жүйесі туралы ереженің жобасын қарау;
21. «Тау-Кен Самұрық» АҚ Ішкі аудит қызметі персоналының кейбір мәселелері туралы.
22. «Тау-Кен Самұрық» АҚ болжалды бұзушылықтар туралы хабарлама саясатын қарау.
23. «Тау-Кен Самұрық» АҚ 2014 жылғы I тоқсанындағы тәуекелдер жөніндегі есебін алдын ала болжау.
24. «Тау-Кен Самұрық» АҚ банк-контрагенттеріне арналған баланстық және баланстан тыс міндеттемелері бойынша қосымша лимиттерді алдын ала мақұлдау.
25. «Тау-Кен Самұрық» АҚ Ішкі аудит қызметінің лауазым атауларын өзгерту және жұмысшылардың еңбекақысының мөлшерін өзгерту туралы мәселені қайта қарау;
26. «Тау-Кен Самұрық» АҚ 2013 жылғы Ішкі аудит қызметінің жұмысы туралы есебін қарау.
27. «Тау-Кен Самұрық» АҚ Ішкі аудит қызметінің және оның басшыларының 2013 жылғы жұмысын алдын ала бағалау.
28. Қоғамның 2014-2022 жылдарға арналған корпоративті басқару жүйесінің ұзақ мерзімді даму стратегиясын алдын ала мақұлдау.
29. «Тау-Кен Самұрық» АҚ үздіксіз қызмет жоспарын алдын ала мақұлдау.
30. «Тау-Кен Самұрық» АҚ 2014-2015 жылдарға арналған ішкі бақылау жүйесін жетілдіру бойынша іс-шара жоспарының жобасын қарау.
31. «Тау-Кен Самұрық» АҚ алаяқтық және тонау тәуекелдерін басқару жөніндегі саясатты мақұлдау туралы.
32. «Тау-Кен Самұрық» АҚ тәуекелдерді басқару қағидасын (Корпоративті стандарт) қарау және мақұлдау.
33. «Тау-Кен Самұрық» АҚ 2014 жылға арналған тәуекелдер және бақылау матрицасын қарау және мақұлдау.
34. Қоғамның 2014-2022 жылдарға арналған корпоративті басқару жүйесінің ұзақ мерзімді даму стратегиясын алдын ала мақұлдау (екінші рет).
35. «Тау-Кен Самұрық» АҚ 2014 жылғы 2 тоқсандағы тәуекелдер жөніндегі есебін алдын ала қарау.
36. «Тау-Кен Самұрық» ұлттық тау-кен компаниясы» акционерлік компаниясының тәуекелдерді басқару саясатын алдын ала мақұлдау.
37. Сыртқы аудиторлармен кездесу аясында «Тау-Кен Самұрық» АҚ 2014 жылғы I жарты жылдықтағы аралық қаржы есептемесін шолу туралы мәселені қарау.
38. «Тау-Кен Самұрық» АҚ Ішкі аудит қызметінің аға аудиторы және аудиторы бос лауазымына кандидатураларды қарау.
39. «Тау-Кен Самұрық» АҚ 2014 жылғы Ішкі аудит қызметінің жұмысын бағалауды өткізу мақсаттылығы туралы мәселені қарау;
40. «Тау-Кен Самұрық» АҚ маңызды мақсаттарына қатысты 2015 жылға арналған тәуекел-тәбетін және төзімділік деңгейін анықтау туралы өтінішін алдын ала мақұлдау мақұлдау.
41. «Тау-Кен Самұрық» АҚ 2015 жылға арналған Тәуекелдер тізімін және Тәуекелдер картасын алдын ала мақұлдау.

42. «Тау-Кен Самұрық» АҚ 2015 жылға арналған қиын (маңызды) тәуекелдерін басқару жөніндегі іс-шаралар жоспарын алдын ала мақұлдау.
43. «Тау-Кен Самұрық» АҚ банк-контрагенттеріне арналған баланстық және баланстан тыс міндеттемелері бойынша қосымша лимиттерді алдын ала мақұлдау.
44. «Тау-Кен Самұрық» АҚ банк-контрагенттеріне арналған баланстық және баланстан тыс міндеттемелері бойынша қосымша лимиттерді алдын ала мақұлдау.
45. «Тау-Кен Самұрық» АҚ 2014-2015 жылдарға арналған ішкі бақылау жүйесін жетілдіру бойынша іс-шара жоспарының орындалуы туралы 2014 жылғы 3 тоқсандағы есебті қарау және алдын ала мақұлдау.
46. «Тау-Кен Самұрық» АҚ 2014 жылғы тәуекелдер жөніндегі 2014 жылғы 3 тоқсандағы есебін алдын ала мақұлдау.
47. «Тау-Кен Самұрық» ұлттық тау-кен компаниясы» акционерлік компаниясының 2015 жылға арналған Директорлары кеңесінің аудит жөніндегі комитетінің жұмыс жоспарын бекіту туралы.

Тағайындау және сыйақы жөніндегі комитеттің

Рөлі. Комитет, Қоғам Директорлары кеңесінің құзыретіне кіретін, кадр саясаты және уәждеме саясаты мәселелері, тағайындау және сыйақы жөніндегі мәселелер, сондай-ақ Қоғам Директорларының кеңесі қабылдаған осындай шешімдердің орындалуын бақылауды жүзеге асыру бойынша Қоғам Директорлары кеңесінің консультативті-кеңесші органы болып табылады.

Комитет, Директорлар кеңесіне Қоғамның, оның ішінде Қоғам Директорлары кеңесіне, Қоғамның Басқармасына білікті менеджменттерді тарту мәселелері және тағайындалуын Қоғам Директорларының кеңесі жүзеге асыратын, Директорлар кеңесі мүшелерінің, Басқарма мүшелерінің және тағайындалуын Қоғам Директорларының кеңесі жүзеге асыратын, Қоғамның өзге де мүшелерінің сыйақысы мәселелері бойынша Директорлар кеңесінің ұсыныстарын қарау және әзірлеу үшін құрылған.

Комитеттің мәртебесі, құрамы, жұмыс тәртібі, құзыреті мен функциясы, отырыстарды шақыру мен өткізу процедурасы, сондай-ақ Комитет мүшелерінің құқығы мен жауапкершілігі Тағайындау және сыйақы жөніндегі комитет туралы ережеде белгіленген.

Құрамы. Қоғам Директорлары кеңесінің 20.07. 2011 жылғы шешімімен (№2/11 хаттама), Қоғам Директорлары кеңесінің Тағайындау жөніндегі комитеті мен Сыйақы жөніндегі комитеті Қоғам Директорлары кеңесінің Тағайындау және сыйақы жөніндегі комитетіне біріктірілді.

Қоғам Директорлары кеңесінің 2012 жылғы 11 сәуірдегі шешімімен бекітілген (№6/12 хаттама), Қоғам Директорлары кеңесінің Тағайындау және сыйақы жөніндегі комитеті туралы ереженің 11-15-тармағына, 2013 жылғы 28 наурыздағы өзгерістеріне сәйкес (№ 03/13 хаттама), Комитет құрамына кемі үш директор енуі, олардың кемі үштен екісі Тәуелсіз директорлар болуы тиіс. Комитет мүшелері Директорлар кеңесінің көпшілік дауысымен сайланады. Басқарма төрағасы Комитет мүшесі бола алмайды. Қажет болған жағдайда Комитет құрамына, Комитеттегі жұмыс үшін тиісті кәсіби білімі бар сарапшылар енгізілуі мүмкін. Комитет мүшелерінің өкілеттік мерзімі, олардың Директор ретіндегі өкілеттігіне сәйкес келеді, алайда, Директорлар кеңесі жыл сайын қайта қаралуы мүмкін. Комитет төрағасын Тәуелсіз директорлар қатарындағы Директорлар кеңесі сайлайды.

Қоғам Директорлар кеңесінің 25.04.2013 жылғы шешіміне (№04/13 хаттама) сәйкес Тағайындау және сыйақы жөніндегі комитеттің мына құрамы анықталды:

- Аргингазин Арман Ануарбекович, тәуелсіз директор, Тағайындау және сыйақы жөніндегі комитеттің төрағасы;
- Арсланова Зарина Фуатовна, тәуелсіз директор, Тағайындау және сыйақы жөніндегі комитеттің мүшесі;

Қоғамның Директорлар кеңесінің 2014 жылғы 28 мамырда №07/14 шешімімен Тағайындау және сыйақы жөніндегі комитеттің мынадай құрамы анықталды:

- Аргингазин Арман Ануарбекович – Тәуелсіз директор, «Тау-Кен Самұрық» АҚ Директорлар кеңесінің Тағайындау және сыйақы жөніндегі комитеттің төрағасы;
- Дутбаев Нартай Нуртаевич – Тәуелсіз директор, «Тау-Кен Самұрық» АҚ Директорлар кеңесінің Тағайындау және сыйақы жөніндегі комитеттің мүшесі;
- Айнабеков Бауыржан Алпысбаевич – «Самұрық-Қазына» АҚ тау-металлургия және электроэнергетика активтері дирекциясының бас сарапшысы, «Тау-Кен Самұрық» АҚ Директорлар кеңесінің Тағайындау және сыйақы жөніндегі комитеттің expertі.

Тәуелсіз директор Н.Н. Дутбаевтың өкілеттілігінің мерзімінен бұрын тоқтауына байланысты («Тау-Кен Самұрық» АҚ Басқармасының 2014 жылғы 31 қазандағы №49/14 шешімі негізінде) Қоғамның Директорлар кеңесінің 2014 жылғы 4 қарашадағы №11/14 шешімімен Тағайындау және сыйақы жөніндегі комитеттің мүшесі ретіндегі Н.Н.Дауытбаевтың өкілеттілігі тоқтатылды, сондай-ақ «Тау-Кен Самұрық» АҚ Директорлар кеңесінің Тағайындау және сыйақы жөніндегі комитеттің әрекеттігі құрамы анықталды:

- Аргингазин Арман Ануарбекович - Тәуелсіз директор, «Тау-Кен Самұрық» АҚ Директорлар кеңесінің Тағайындау және сыйақы жөніндегі комитеттің төрағасы;
- Арсланова Зарина Фуатовна - Тәуелсіз директор, «Тау-Кен Самұрық» АҚ Директорлар кеңесінің Тағайындау және сыйақы жөніндегі комитет мүшесі;
- Айнабеков Бауыржан Алпысбаевич - «Самұрық-Қазына» АҚ тау-металлургия және электроэнергетика активтері дирекциясының бас сарапшысы, «Тау-Кен Самұрық» АҚ Директорлар кеңесінің Тағайындау және сыйақы жөніндегі комитеттің expertі.

Қызметі туралы есеп. Есептік кезеңде Комитет отырысы толық құрамда өткізілді. Есептік кезеңде Комитет арқылы 8 күндізгі отырыс өткізілді.

Есепті кезеңде Комитет отырыстары толық құрамда өткізілді. Есепті кезең өткізілген отырыстарға Комитет мүшелерінің дербес қатысуы былайша көрініс береді.

№	Отырысты өткізу күні	А.А.Аргингазин	З.Ф.Арсланова	Н.Н.Дутбаев*	Б.А.Айнабеков**
1	2014 жылғы 26 ақпан	✓	✓	Комитет мүшесі емес	Комитет Сарапшысы емес
2	2014 жылғы 31 наурыз	✓	✓		
3	2014 жылғы 28 ақпан	✓	✓		
4	2014 жылғы 16 шілде	✓	Комитет мүшесі емес	✓	-
5	2014 жылғы 29 тамыз	✓		✓	-
6	2014 жылғы 04 қараша	✓	✓		-

№	Отырысты өткізу күні	А.А.Аргингазин	З.Ф.Арсланова	Н.Н.Дутбаев*	Б.А.Айнабеков**
7	2014 жылғы 08 желтоқсан	✓	✓	Комитет мүшесі емес	-
8	2014 жылғы 19 желтоқсан	✓	✓		-
	Жиыны	100%	75%	25%	0

*2014 жылғы 20 қазаннан бастап тәуелсіз директор Н.Н.Дауытбаевтың өкілеттігі мерзімінен бұрын тоқтатылды («Тау-Кен Самұрық» АҚ Басқармасының 2014 жылғы 31 қазандағы №49/14 шешімі негізінде).

*Айнабеков Б.А 2014 жылғы 28 мамырдан бастап №07/14 хаттама негізінде тағайындау және сыйақы жөніндегі комитет құрамына сайланды

Есептік кезеңде комитет арқылы 8 сырттай отырыс өткізіліп, онда Қоғам директорларының кеңесінде қаралуға ұсынылған 22 мәселе қаралып, ұсыныстар берілді.

1. «Тау-Кен Самұрық» АҚ 2014-2022 жылдарға арналған Кадрлық саясатын қайта қарау туралы.
2. «Тау-Кен Самұрық» АҚ 2013 жылғы Директорлары кеңесінің Тағайындау және сыйақы жөніндегі комитеттің қызметі туралы есебті қарау;
3. «Тау-Кен Самұрық» АҚ басшы және басқарушы қызметкерлерінің ҚТК орындау негізінде 2012 жылғы қызметін бағалау.
4. «Тау-Кен Самұрық» АҚ Басқармасы мүшелерінің 2014 жылға арнаған жұмысының маңызды көрсеткіштерін және олардың мақсатты мәнін қарау.
5. «Тау-Кен Самұрық» АҚ жаңа редакциядағы Ішкі аудит қызметі туралы ережесін қарау;
6. «Тау-Кен Самұрық» АҚ жаңа редакциядағы Ішкі аудитті ұйымдастыру жөніндегі нұсқауды қарау;
7. «Тау-Кен Самұрық» АҚ басшы және басқарушы қызметкерлерінің ҚТК орындау негізінде 2012 жылғы қызметін бағалау (екінші рет).
8. «Тау-Кен Самұрық» АҚ Корпоративтік хатшысының 2014 жылғы 1-тоқсандағы қызметі туралы есепті қарау;
9. «Тау-Кен Самұрық» АҚ жаңа редакциядағы Басқарма мүшелері қызметінің маңызды көрсеткіштерін бекіту туралы.
10. «Тау-Кен Самұрық» АҚ Корпоративтік хатшысының 2014 жылғы 2-тоқсандағы қызметі туралы есепті қарау;
11. «Тау-Кен Самұрық» АҚ Корпоративтік хатшының лауазымдық жалақысы көлемінің өзгеруі туралы мәселені қарау.
12. «Тау-Кен Самұрық» АҚ Корпоративтік хатшының 2014 жылға арналған қызметінің маңызды көрсеткіштерін қарау туралы.
13. «Тау-Кен Самұрық» АҚ жаңа редакциядағы Басқарма мүшелерінің және басшы қызметкерлерінің жұмысын бағалау және сыйақыландыру қағидасын бекіту туралы.
14. «Тау-Кен Самұрық» АҚ 2014 жылғы 1 жарты жылдықтағы сабақтастықты жоспарлау саласындағы бағдарламаны жүзеге асыру жөніндегі есебті қайта қарау туралы.
15. «Тау-Кен Самұрық» АҚ Басқарма құрамының саны туралы.
16. «Тау-Кен Самұрық» АҚ Ішкі аудит қызметінің аға аудиторы және аудиторы бос лауазымына кандидатураларды қарау.

17. «Тау-Кен Самұрық» АҚ Корпоративтік хатшысының 2014 жылғы 3 тоқсандағы қызметі туралы есепті қарау.
18. «Тау-Кен Самұрық» АҚ Тәуелсіз директоры лауазымына кандидаттарды алдын ала қарау.
19. «Тау-Кен Самұрық» ұлттық тау-кен компаниясы» акционерлік компаниясының кадрлық резервінің жұмысын қалыптастыру және ұйымдастыру туралы ережені бекіту туралы.
20. «Тау-Кен Самұрық» ұлттық тау-кен компаниясы» акционерлік компаниясы Директорлары кеңесінің Тағайындау және сыйақы жөніндегі комитетінің 2015 жылға арналған жұмыс жоспарын бекіту.
21. «Тау-Кен Самұрық» АҚ Корпоративтік хатшысының 2014 жылғы 4 тоқсандағы қызметі туралы есепті қарау.
22. «Тау-Кен Самұрық» АҚ Басқармасы мүшелерінің 2015 жылға арнаған жұмысының маңызды көрсеткіштерін және олардың мақсатты мәнін қарау.

Стратегиялық жоспарлау және инвестициялар жөніндегі комитет

Рөлі. Комитет Қоғамның стратегиялық даму мәселесі жөніндегі ұсыныстарды, оның ішінде Қоғамның стратегиялық мақсаттары мен міндеттерін әзірлеу мен ұсыну, сондай-ақ Комитеттің құзіретіне кіретін инвестициялық қызмет пен өзге де мәселелерді ж.зеге асыру мақсатында құрылған Қоғамның директорлар кеңесінің консультативті-кеңесіші органы болып табылады.

Комитеттің дәрежесі, құрамы, жұмыс тәртібі, құзыреті және функциясы, отырысты шақыру және өткізу процедурасы, шешімдерді әзірлеу, сондай-ақ Комитет мүшелерінің құқықтары мен жауапкершілігі Стратегиялық жоспарлау және инвестициялар жөніндегі комитет туралы ережемен анықталған.

Құрамы. Қоғамның Директорлар кеңесінің 28.05.2014 жылғы (№07/14 хаттама) шешіміне сәйкес, «Тау-Кен Самұрық» АҚ Директорлар кеңесінің Стратегиялық жоспарлау және инвестициялар жөніндегі комитеті мынадай құрамды құрылды:

- Дутбаев Нартай Нуртаевич – Тәуелсіз директор, «Тау-Кен Самұрық» АҚ Стратегиялық жоспарлау және инвестициялар жөніндегі комитетінің төрағасы;
- Арсланова Зарина Фуатовна - Тәуелсіз директор, «Тау-Кен Самұрық» АҚ Стратегиялық жоспарлау және инвестициялар жөніндегі комитет мүшесі;
- Огай Алексей Владимирович – «Самұрық-Қазына» АҚ активтерін басқару жөніндегі бас директордың орынбасары, «Тау-Кен Самұрық» АҚ Стратегиялық жоспарлау және инвестициялар жөніндегі комитетінің сарапшысы.

Тәуелсіз директор Н.Н. Дутбаевтың өкілеттілігінің мерзімінен бұрын тоқтауына байланысты («Тау-Кен Самұрық» АҚ Басқармасының 2014 жылғы 31 қазандағы №49/14 шешімі негізінде) Қоғамның Директорлар кеңесінің 2014 жылғы 4 қарашадағы №11/14 шешімімен Стратегиялық жоспарлау және инвестициялар жөніндегі комитеттің мүшесі ретіндегі Н.Н. Дауытбаевтың өкілеттілігі тоқтатылды.

«Тау-Кен Самұрық» АҚ Директорлар кеңесінің 2014 жылғы 4 қарашадағы №11/14 шешімімен Стратегиялық жоспарлау және инвестициялар жөніндегі комитеттің әрекеттігі құрамы анықталды:

- Арсланова Зарина Фуатовна – Тәуелсіз директор, «Тау-Кен Самұрық» АҚ Стратегиялық жоспарлау және инвестициялар жөніндегі комитеттің төрағасы;

- Аргингазин Арман Ануарбекович - Тәуелсіз директор, «Тау-Кен Самұрық» АҚ Стратегиялық жоспарлау және инвестициялар жөніндегі комитет мүшесі;
- Огай Алексей Владимирович – «Самұрық-Қазына» АҚ активтерін басқару жөніндегі бас директордың орынбасары, «Тау-Кен Самұрық» АҚ Стратегиялық жоспарлау және инвестициялар жөніндегі комитетінің сарапшысы.

Қызметі туралы есеп. Есептік кезеңде Стратегиялық жоспарлау және инвестициялар жөніндегі комитетте арқылы 4 іштей отырыс өткізілді. Есептік кезеңде өткізілген отырыстарда комитет мүшелерінің дербес қатысуы төмендегідей көрсетілген.

№	Отырысты өткізу мерзімі	Аргингазин А.А.*	Арсланова З.Ф.	Дутбаев Н.Н.**	Огай А.В.
1	2014 жылғы 16 шілде	Комитет мүшесі	✓	✓	✓
2	2014 жылғы 29 тамыз	емес	✓	✓	✓
3	2014 жылғы 4 қараша	✓	✓	Комитет мүшесі емес	✓
4	2014 жылғы 19 желтоқсан	✓	✓		✓
	Жиыны	50%	100%	50%	100%

* 2014 жылғы 20 қазаннан бастап Тәуелсіз директор Н.Н. Дутбаевтың өкілеттілігі тоқтатылды («Самұрық-Қазына» АҚ Басқармасының 2014 жылғы 31 қазандағы №49/17 шешімі негізінде).

* А.А. Аргингазин стратегиялық жоспарлау және инвестициялар жөніндегі комитеттің құрамына сайланды (2014 жылғы 4 қараша, №11/14).

Есептік кезеңде Комитет арқылы 4 іштей отырыс өткізіліп, онда Қоғам директорлары кеңесінің қарауына ұсынылатын 12 мәселе қаралып, ұсыныстар берілді:

1. «Тау-Кен Самұрық» АҚ директорлар кеңесінің стратегиялық жоспарлау және инвестициялар жөніндегі комитет туралы ережені қарау туралы.
2. «Тау-Кен Самұрық» АҚ 2022 жылға дейінгі ұзақмерзімді инвестициялық шебер-жоспарын дамытуды және «Тау-Кен Самұрық» АҚ инвестициялық жобаларын жүзеге асырудың соңғы көрсеткіштерін мақұлдау туралы.
3. «Тау-Кен Самұрық» АҚ 2014 жылғы 1 жарты жылдықтағы инвестициялық бағдарламаны орындау мониторингі бойынша есепті қарау.
4. «Астана қаласындағы Аффинажды зауытта күмісті вакуумды тазарту технологиясын енгізу» жобасын жүзеге асыруды мақұлдау туралы.
5. «Тау-Кен Самұрық» АҚ 2014 жылдың 9 айындағы инвестициялық бағдарламаларды орындау мониторингі бойынша есепті қарау.
6. «Тау-Кен Самұрық» АҚ 2014-2022 жылдарға арналған инновациялық-технологиялық стратегия жобасын қарау туралы
7. «Тау-Кен Самұрық» ұлттық тау-кен компаниясы» АҚ Директорлары кеңесінің 2015 жылға арналған стратегиялық жоспарлау және инвестициялар жөніндегі комитеттің жұмыс жоспарын бекіту туралы.
8. Геологиялық барлау жұмыстары кезеңіндегі инвестициялық жобалардағы «Тау-Кен Самұрық» АҚ қатыс үлесін жүзеге асыратын индикаторлық шарттарды мақұлдау туралы.

Директорлар кеңесі қызметін бағалау

Қоғамда Қоғамның Директорлары кеңесінің қызметін бағалау туралы ереже бекітілген.

Қоғамның Директорлары кеңесімен 2014 жылғы желтоқсанда сауалнама жүргізу арқылы «Тау-Кен Самұрық» АҚ Директорлары кеңесінің, Директорлар кеңесі комитеттерінің және Директорлар кеңесі мүшелерінің қызметін бағалауды өткізу туралы шешім қабылданды.

Бағалауды өткізудің мақсаты Директорлар кеңесіне талдау жүргізіп, қызметтің мықты және осал тұстарын анықтауға, Директорлар кеңесінің жұмысына қажетті түзетулерді енгізуге, қызметтің мақсатты бағыттарына түзетулер енгізіп тиімділік деңгейін және тиімділікті жоғарлатуды анықтауға мүмкіндік береді.

Алынған нәтижелер негізінде тиісті есеб дайындалып, Қоғамның Директорлар кеңесінің отырысында қаралады.

Директорлар кеңесі мүшелерін марапаттау

Қоғам Жарғысының 52-бабы 9) тармақшасына сәйкес, Директорлар кеңесі мүшелерінің сыйақысының мөлшерін белгілеу мен төлеу ережелерін айқындау, Жалғыз акционердің ерекше құзыретіне жатады.

Қоғамның Тәуелсіз директорларына сыйақы төлеу, Самұрық-Қазына» АҚ Басқармасының 2009 жылғы 22 мамырдағы №55/09 шешімімен бекітілген, «Самұрық-Қазына» АҚ тәуелсіз директорларына сыйақы төлеу және шығындарын өтеу қағидасы, 24.05.2012 жылғы өзгерістері негізінде жүзеге асырылады (№23/12 хаттама).

Жоғарыда көрсетілген Қағидаға сәйкес, тәуелсіз директорларға сыйақы төлеу, мына шарттарды орындаған кезде жүзеге асырылады:

- Қоғамның мүддесін барынша дәрежеде көрсететін тәсілдерді пайдалана отырып, Директорлар кеңесі мүшесінің өкілеттігін адал орындау;
- шешімдер қабылдаған кезде Қазақстан Республикасының заңнамасын, Жарғыны және Қоғамның ішкі құжаттарын басшылыққа алу;
- сырқаттануды, демалысты, іссапарды қоспағанда, Директорлар кеңесінің отырыстарына қатысу.

Тәуелсіз директорларға мынадай сыйақылар төленеді

- тиянақты сыйақы;
- Директорлар кеңесі жанындағы комитеттердің күндізгі отырыстарына қатысқаны үшін қосымша сыйақы.

Тәуелсіз директорлардың жылдық тиянақты және қосымша сыйақысының мөлшері Жалғыз акционердің дара шешімімен белгіленеді.

Заңнамамен коммерциялық ұйымдардан қандай да бір төлемдер алуды шектеу немесе тыйым салу көзделген Директорлар кеңесінің мүшелеріне және бір уақытта Қоғамның Жалғыз акционерінің өкілі және Қоғам Басқармасының төрағасы болып табылатын Директорлар кеңесінің мүшелеріне сыйақы төленбейді.

Осылайша, сыйақыны тәуелсіз директорлар ғана алады. Директорлар кеңесі мүшелеріне сыйақы төлеудің ережесі мен тәртібі, Жалғыз акционердің шешімімен айқындалады.

Әлемдік үздік корпоративтік басқару тәжірибесіне сәйкес, сыйақының негізгі нысаны ретінде мынаны пайдаланады:

- директорлар кеңесіне мүшелігі үшін жылдық тиянақты сыйақы, салық және басқа да міндетті аударымдарды ұстап қалғаннан кейін - 1 200 000 (бір миллион екі жүз мың) теңге (сыйақы төленетін есепті кезеңнен кейінгі айдың ішінде, күнтізбелік жылдың тиісті жарты жылдығында бір рет төленеді);

- Директорлар кеңесі комитетінің әрбір күндізгі отырысы жұмысына қатысқаны үшін қосымша сыйақы – 75 000 (жетпіс бес мың) теңге (күндізгі отырыс өткен күннен кейінгі айдың ішінде төленеді);
- тәуелсіз директорлардың тұрақты мекенжайынан тысқары жерде өтетін, Директорлар кеңесі отырысына жол жүрумен байланысты (жол жүру, тұру ақысы, тәуліктік, Қазақстан Республикасындағы телефон байланысы, сканерлеу, ксерокөшірме, факс, деректер алу, құжаттарды басып шығару, Қазақстан Республикасындағы интернет желісіне кіру) шығындарды өтеу (Қоғамның ішкі құжаттарында көзделген, Қоғам Басқармасы төрағасының іссапар шығындарын өтеу нормасы шегінде).

Қоғам Директорлары кеңесінің мүшелері басқадай сыйақылар немесе жеңілдіктер алмайды, сондай-ақ сыйақының жоғарғы шегі болмайды және «Тау-Кен Самұрық» АҚ акциясы түріндегі өзге де сыйақылар көзделмеген.

Осы ретте, күндізгі отырыстарда сырқатына, іссапарда, демалыста болуына байланысты болмауын қоспағанда, есепті кезеңде тәуелсіз директорлардың Қоғам Директорлары кеңесінің барлық өткізілген күндізгі және сырттай орыстарының тең жарымынан азына қатысуы жағдайында тиянақты сыйақы төленбейді.

Осылайша, Директорлар кеңесі арқылы 2014 жылы Компанияны корпоративті басқару кодекісінде, Компанияның Директорлар кеңесі туралы ережесінде, сондай-ақ Диреторлар кеңесінің 2014 жылға арналған Жоспарына белгіленген мақсаттар, міндеттер мен функционалдық міндеттер толығымен орындалды.

15.3 Ішкі аудит қызметі

Ішкі аудит қызметі Директорлар кеңесіне ұйымдастырушылық бағынысты және функционалдық есеп беретін Қоғамның органы болып табылады. Директорлар кеңесінің аудит жөніндегі қызметінің жұмысына басшылық жасайды.

Қызметтің миссиясы, Директорлар кеңесіне Басқармаға Компанияның стратегиялық мақсаттарына жетуі бойынша олардың міндеттерін орындауға тиісті көмек көрсету болып табылады.

Қызмет жұмысының негізгі мақсаты, Директорлар кеңесіне, Компаниядағы тәуекелдерді басқару, ішкі бақылау мен корпоративтік басқару жүйелерін жетілдіруге бағытталған тәуелсіз және шынайы кепілдіктер мен консультациялар беру болып табылады.

Жылдық аудиторлық жоспарды орындаған кезде, Қызмет тәуекелге бағдарланған тәсілді пайдаланады. Аудиторлық тексерулер, Аудит жөніндегі комитет мақұлдаған және Компанияның Директорлары кеңесі бекіткен жылдық аудиторлық жоспардың негізінде жүзеге асырылады.

2014 жылы, Компанияның Директорлары кеңесі Қызмет алдына қойған негізгі мақсаттар мен міндеттерді басшылыққа ала отырып, ішкі бақылаудың корпоративті жүйесіне және тәуекелді басқаруға бағалау жүргізілді, сондай-ақ Компанияның корпоративті басқаруына диагностика жүргізу басталды. Қызмет жүргізген аудиторлық тексеріс нәтижесі бойынша көрсетілген корпоративті жүйелерді жетілдіруге бағытталған ұсыныстар ұсынылды.

Тоқсандық негізде қызмет, сондай-ақ ішкі аудиторлар ұсынған ұсыныстарды орындау бойынша мониторинг жүргізіліп отырылды.

Қызметті координациялау мақсатында тиімді қамтуды және қосарлама жұмысты азайту үшін Қызмет арқылы ішкі аудиторға қатысты Компанияның ішкі бақылау жүйесі туралы ақпарат ұсынылған.

Есептік кезеңде тәуекелді басқару саласында қызметтер саны ұдғайтылып, лауазымдар мен қызметкерлердің еңбек жалақысының деңгейі қайта қаладып, Қызметті құрамдау қамтамасыз етілді.

Үздіксіз кәсіби даму, білімді, дағдыны және біліктілікті тұрақты жетілдіру мақсатында есептік кезеңде, Қызметтің жұмысшы-қызметшілері ішкі аудит саласындағы және Компания қызметіне қатысты салалардағы сияқты білім алу іс-шараларына қатысты.

Есептік кезеңде, Қызметтің жұмысын регламенттейтін ішкі нормативтік құжаттарды енгізу және жетілдіру бойынша жүйелі жұмыстар жүргізді. Ішкі аудит қызметі туралы ереже және Компанияның ішкі аудитін ұйымдастыру жөніндегі нұсқаулық қайта қаралып, Компаниядағы болжалды бұзушылықтар туралы хабарлама саясаты әзірленді.

2014 жылы Компанияның аудит жөніндегі комитетімен және Директорлары кеңесімен Қызмет жұмысының тиімділігіне ішкі бағлау жүргізілді.

15.4 Басқарма

Басқарма, Қоғамның алқалы атқарушы орган бола отырып, Жалғыз акционердің және Директорлар кеңесінің шешімдерін орындайды, Директорлар кеңесіне есеп береді және оның алдында жүктелген міндеттерді орындау үшін жауап береді.

Басқарма мүшелерінің құқығы мен міндеттері Жарғымен, Басқарма туралы ережемен, еңбек шартымен айқындалады.

Қоғам Жарғысының 108-тармағына сәйкес Басқарма кемі 3 (үш) адамнан жасақталады.

Қоғамның Директорлар кеңесінің 2014 жылғы 4 қарашадағы шешімімен (№11/14 хаттама) алты адамнан тұратын Қоғамның Басқарушы құрамы анықталды.

Басқарма төрағасының бизнесті дамыту жөніндегі орынбасары бос орнының болуына байланысты, қазіргі уақытта Қоғамның Басқарма құрамы бес Басқарма мүшесінен тұрып, бұл туралы ақпарат төменде көрсетілген.

Басқарма құрамы

№	Аты-жөні	Лауазымы
1	Турмагамбетов Мажит Абдыкаликович	Басқарма төрағасы, «Тау-Кен Самұрыұ» АҚ Директорлар кеңесінің мүшесі.
2	Избасханов Кылышбек Сатылганович	«Тау-Кен Самұрыұ» АҚ өндірістік қызмет жөніндегі Басқарма төрағасының орынбасары.
3	Бигожин Талгат Жанболатович	«Тау-Кен Самұрыұ» АҚ Қаржы және мониторинг жөніндегі Басқарма төрағасының орынбасары.
4	Ижанов Айбек Балдаевич	«Тау-Кен Самұрыұ» АҚ геология және жер қойнауын пайдалану жөніндегі басқарушы директор.
5	Карим Дамир Амангельдыұлы	«Тау-Кен Самұрыұ» АҚ қаржы жөніндегі басқарушы директор.

Басқарма мүшелері туралы деректер

Турмагамбетов Мажит Абдыкаликович

Басқарма төрағасы, Директорлар кеңесінің мүшесі

Компанияда жауап беретін мәселелер аясы: «Тау-Кен Самұрық» АҚ қызметіне жалпы басшылықты жүзеге асырады.

ДК алғаш сайланған күні, ДК ағымдағы сайланған күні: «Самұрық-Қазына» Басқармасының 2012 жылғы 31 қаңтардағы шешімі, №08/12 хаттама.

Азаматтығы: Қазақстан Республикасы

Туған күні: 1961 жылғы 1 ақпан

Білімі: Н.Э. Бауман атындағы Мәскеу жоғары техникалық училищесінің «Инженер-механик» мамандығын тәмамдаған (1984).

Жұмыс тәжірибесі: 1984 жылдан – мастер, Алматы қ. С.М. Киров атындағы машина жасау зауытының цех бастығының орынбасары, 1989 жылдан бастап – «Дамис» ШК директорының орынбасары.

1991 жылдан – «Қазақ жылжымайтын орталық биржасы» АҚ іс басқарушысының орынбасары. 1992 жылдан – «Дамис93» бас директоры. 1996 жылдан – «Алмаз» зергерлік корпорациясы» БК бас директорының орынбасары.

1997 жылдан – ҚР Экономика және сауда министрлігі Өнеркәсіп департаменті директорының орынбасары. 1998 жылдан – ҚР ҚМ, ҚР ЭИСМ, ҚР МКМ Мемлекеттік алкоголь өнімдерінің өндірісін және айналымын бақылау комитеті төрағасының орынбасары.

2001 жылдан – ҚР Табиғи ресурстарды және қоршаған ортаны қорғау министрлігінің вице-министрі. 2003 жылдан – «Инновациялық қор» АҚ басқармасы төрағасының орынбасары. 2004 жылдан – «АстанаЭнергоСервис» АҚ басқарма төрағасы. 2006 жылдан – коммерциялық құрылымдардың басшылық лауазымдары. «Максимум» аймақтық инвестиция орталығы» ЖШС директоры (Оңтүстік Қазақстан облысы). 2008 жылдан – Оңтүстік Қазақстан облысы әкімінің орынбасары. 2009 жылғы наурыздан – ҚР Қоршаған ортаны қорғау вице-министрі.

2012 жылғы қаңтардан бастап қазіргі уақытқа дейін – «Тау-Кен Самұрық» ұлттық тау-кен компаниясы» АҚ Басқарма төрағасы.

«Қазақстан Конституциясына 10 жыл» (2005 жыл), «Астананың 10 жылдығы» (2008 жыл), «Қазақстан Республикасы тәуелсіздігіне 20 жыл» (2011 жыл) медалдарымен, «Құрмет» (2014 жыл) орденімен медальдарымен марапатталған.

Өзге де ұйымдардың ДК жұмысы және мүшелігі: «Қазатомөнеркәсібі» ҰАК» АҚ, «Kazcinc Holdings» ЖШС Директорлары кеңесінің мүшесі.

Компанияның, жеткізушілердің, бәсекелестер мен аффилирленген тұлғалардың акцияларына иелік етпейді.

Избасханов Кылышбек Сатылганович

Басқарма төрағасының өндірістік қызмет жөніндегі орынбасары.

Компанияда жауап беретін мәселелер аясы: инновациялық-технологиялық даму жөніндегі саясатты қалыптастыру және іске асыру.

Азаматтығы: Қазақстан Республикасы

Туған күні: 1952 жылғы 26 қазан

Білімі: В.И. Ленин атындағы Қазақ Политехникалық институтын «Инженер-металлург» мамандығы бойынша тәмамдаған (1975).

Жұмыстағы тәжірибесі:

1975 жылдан – Өскемен қорғасын-мырыш комбинатының күйдірушісі.

1976 жылдан – Шымкент қорғасын зауыты балқыту цехының балқытушысынан бастығына дейінгі жолдан өтті.

1985 жылдан – Шымкент қорғасын зауытының директоры.

1991 жылдан – ҚР Мемлекетті мүлік жөніндегі мемлекеттік комитетінің төрағасы.

1993 жылдан – Мемлекеттік холдингтік компанияның президенті.

1996 жылдан – Оңтүстік Қазақстан облысы әкімінің орынбасары.

1997 жылдан – Оңтүстік Қазақстан облысы Шымкент қаласының әкімі.

1999 жылдан – ҚР Табиғи монополияны реттеу, бәсекелестікті қорғау және шағын бизнесті қолдау агенттігі ОҚО бойынша департаментінің директоры.

2000 жылдан – Оңтүстік Қазақстан облысы әкімінің орынбасары.

2002 жылдан – «Қазақстан темір жолы» ҰК» АҚ атқарушы директоры.

2006 жылдан – «Қазақстан инжиниринг» ҰК» АҚ вице-президенті.

2009 жылдан – «Самұрық-Қазына» ҰАҚ» АҚ Өнеркәсіптік активтерді басқару дирекциясының директоры.

2009 жылдан – «Тау-Кен Самұрық» АҚ Өндіріс және инжиниринг жөніндегі басқарушы директоры.

«Құрмет» (2006 жыл), «Парасат» (2012 жыл) ордендерімен, «ҚР Құрметті машина жасаушы», «Почетный Metallург СССР» төс белгілерімен марапатталған.

Өзге де ұйымдардың ДК жұмысы және мүшелігі: жоқ.

Компанияның, жеткізушілердің, бәсекелестер мен аффилирленген тұлғалардың акцияларына иелік етпейді.

Бигожин Талгат Жанболатович

Басқарма төрағасының қаржы және мониторинг жөніндегі орынбасары.

Компанияда жауап беретін мәселелер аясы: Қоғамның инвестициялық саясатты қалыптастыру және іске асыру.

Азаматтығы: Қазақстан Республикасы

Туған күні: 1974 жылғы 16 тамыз

Білімі: Қарағанды мемлекеттік университетін «Қаржы және кредит» мамандығы бойынша тәмамдаған (1996).

Жұмыс тәжірибесі:

1991 - 1995 жылдары – Қарағанды обысы Тоқырауын ауданының Салық инспекциясында жұмыс істеді.

1995 - 2000 жылдары – «Цветметбанк» АБ Балқаш бөлімшесінде, Халық Банктің Балқаш бөлімшесінде, «Қазақалтын» АҚ, «ЦГХК» АЖШС, «Прогресс» АҚ әртүрлі лауазымдар.

2000 – 2001 жылдары «Қазақстан Халық Банк» ААҚ Ақмола облыстық филиалы жоспарлау-қаржы бөлімінің бастығы, бөлшек бизнес басқармасының бастығы.

2001 – 2002 жылдары – «Қазақстан Даму Банк» ЖАҚ бас менеджері.

2003 жылдары – «Корпорация «Golden Grain Group» ЖАҚ, «Агро-М-холдинг» ЖШС қаржы директоры.

2004 жылдан – «Астанаэнергосервис» АҚ Басқармасы төрағасының кеңесшісі, Басқарма бастығының қаржы, жабдықтау және жалпы қамтамасыз ету жөніндегі орынбасары.

2006 жылдан – «Астанаэнергосбыт» ЖШС директорының кеңесшісі.

2008 – 2012 жылдары – «Қазақстан Даму Банк» АҚ, «ҚазМұнайГаз» сауда үйі» АҚ, «Казэросервис» АҚ, «Казгидромет» РМК, «Астанаэнергоконтракт» ЖШС, «НК «Азық-түлік корпорациясы» ҰК» АҚ әртүрлі басшылық жұмыстарда болды.

2012 жылдан – «Тау-Кен Самұрық» АҚ Басқарма төрағасының қаржы және мониторинг жөніндегі орынбасары.

«Ерен еңбегі үшін» медалімен наградталған (2012 жыл).

Өзге де ұйымдардың ДК жұмысы және мүшелігі: жоқ

Компанияның, жеткізушілердің, бәсекелестер мен аффилирленген тұлғалардың акцияларына иелік етпейді.

Ижанов Айбек Балдаевич

Геология және жер қойнауын пайдалану жөніндегі басқарушы директор.

Компанияда жауап беретін мәселелер аясы: геология, жер қойнауын пайдалану саласындағы саясатты қалыптастыру мен іске асыру бойынша Қоғамның қызметін ұйымдастыру

Азаматтығы: Қазақстан Республикасы

Туған күні: 1976 жылғы 08 тамыз

Білімі: Қ.И. Сәтпаев атындағы Қазақ Ұлттық техникалық университетін «Қатты пайдалы қазба кен орындарын барлау технологиясы және техникасы» мамандығы бойынша тәмамдаған (1998), біліктілігі «Тау инженері».

Халықаралақ Бизнес академиясы, Менеджмент мамандығы бойынша іскерлік басқару магистрі (2011).

Жұмыс тәжірибесі:

1999 – 2001 жж. – «Центргеолсъемка» АҚ көлік-бұрғылау цехының бұрғылау мастери, бастығы, Қарағанды қ.

2001 – 2002 жж. – «Жәйрем ТБК» АҚ материалдық-техникалық жабдықтау бөлімінің қосалқы бөлшектер жөніндегі менеджері, бастығының орынбасары, Қарағанды облысы.

2002 – 2007 жж. – ҚР Энергетика және минералдық реурстар министрлігі Жер қойнауын пайдалану департаментінің бас маманы, бөлім бастығы.

2007 - 2009 жж. – "Сарыарқа" АКК» ҰК» АҚ Жер қойнауын пайдалану департаментінің директоры, Астана қ.

2009 – 2013 жж. – Жер қойнауын пайдалану департаментінің директоры, юрссәрушы директор – бас геолог, «Тау-Кен Самұрық» АҚ Жер қойнауын пайдалану департаментінің басқарушы директоры.

2014 жылғы қарашадан – «Тау-Кен Самұрық» АҚ Басқармасы құрамында, Геология және жер қойнауын пайдалану жөніндегі басқарушы директор.

Өзге ұйымдардың ДК жұмысы және мүшелігі: жоқ

Компанияның, жеткізушілердің, бәсекелестер мен аффилирленген тұлғалардың акцияларына иелік етпейді.

Карим Дамир Амангельдыұлы

Қаржы жөніндегі басқарушы директоры

Компанияда жауап беретін мәселелер шеңбері: бюджеттік және қазнашылық саясатты қалыптастыру мен іске асыру бойынша қызметті ұйымдастыруды, бухгалтерлік есеп және есептік саласындағы саясатты, сондай-ақ ақпараттық-ұйымдастырушылық камсыздандыруға жауап береді.

Азаматтығы: Қазақстан Республикасы

Туған күні: 1972 жылғы 20 қараша

Білімі: Қарағанды Мемлекеттік техникалық университетін «Экономика және тау өнеркәсібі мен геологиялық барлау саласындағы басқару» мамандығы бойынша (1997), Қазақ Мемлекеттік заң академиясын «Заңтану» мамандығы бойынша (2001), Қарағанды мемлекеттік техникалық университетін техника және технологиялар бакалавры академиялық дәрежесімен «Пайдалы қазба кен орындарын барлау геологиясы» мамандығы бойынша (2015) аяқтады.

Жұмыс тәжірибесі:

1997 – 2001 жылдары – Қарағанды қаласындағы «Алаш» АҚ экономисі.

2002 – 2004 жылдары – «ТНК «Казхром» АҚ ТГЖБ АФЗ жоспарлау және талдау жөніндегі жетекші маманы.

2004 – 2008 жылдары – ENRC «ТНК «Казхром» АҚ «Қазмарганец» РБ жоспарлау-экономикалық бюросының бастығы, бюджеттік жоспарлау бөлімінің бастығы.

2008 – 2009 жылдары – «Самұрық-Қазына» ҰӘҚ» АҚ бас менеджері.

2009 – 2014 жылдары – «Тау-Кен Самұрық» АҚ Бюджеттік жоспарлау және қазынашылық департаментінің директоры, Қаржы жөніндегі басқарушы директоры.

Қазақстан Республикасы Президентінің Құрмет Грамотасымен марапатталған (2014 жыл).

Басқа да ұйымдардың ДК жұмысы және мүшелігі: «KazzincHoldings» ЖШС Директорлары кеңесінің мүшесі.

Компанияның, жеткізушілердің, бәсекелестер мен аффилирленген тұлғалардың акцияларына иелік етпейді.

Басқарманың қызметі туралы есеб

2014 жылы Басқармада 204 отырыс өтіп, 483 мәселе бойынша шешімдер қабылданды, олардың 149 Қоғамның директоралыр кеңесінің қарауына және шешім қабылдануына

ұсынылды, 9 – «Самұрық қазына» АҚ инвестициялық-инновациялық комитетіне, 2 – Жалғыз акционердің қарауына ұсынылды.

Басқарманың комитеттері

Жыл бойында консультациялық-ұсыныс жасау органдарын құрған - Бюджеттік комитет, Кадр саясаты жөніндегі комитет, Инвестициялық-инновациялық кеңес және Ғылыми-техникалық кеңес жұмыс істеді.

Бюджеттік комитет

Рөлі. Қоғамның бюджет процесін жүзеге асыруды үйлестіретін, тұрақты жұмыс істейтін консультативтік-кеңесші орган.

Комитет өзінің жұмысында Қазақстан Республикасының заңнамасын, Қоғамның Жарғысын, Жалғыз акционердің, Директорлар кеңесінің, Қоғам Басқармасының шешімдерін, Қоғамның ішкі құжаттарын, сондай-ақ Комитет туралы осы ережені басшылыққа алады.

Қызметі туралы есеп. 2014 жылы 9 отырыс өткізілді. Негізгі қаралған мәселелер: Компанияның 2014-2018 жылдарға арналған Компанияның даму жоспарына түзету енгізу; есептік кезеңдер бөлісіндегі даму жоспарын орындау туралы есептерді қарау; еншілес ұйымдардың есептік кезеңдер бөлісіндегі даму жоспарын орындау туралы есептерді қарау.

Научно-технический совет

Рөлі Қоғамның қызметін ғылыми-әдістемелік, ақпараттық-талдау және сараптық қамтамасыз ету мақсатында құрылған, тұрақты жұмыс істейтін консультативтік және кеңесші орган болып табылады.

Ғылыми-техникалық кеңес өзінің қызметінде, Қазақстан Республикасының заңнамасын, Қоғамның Жарғысын, Ғылыми-техникалық кеңес туралы ережені, сондай-ақ Қоғамның өзге де ішкі құжаттарын басшылыққа алады.

ҒТК өзінің құзыретіндегі мәселелер бойынша, ұсыныс сипатындағы шешімдерді қабылдайды.

Қызметі туралы есеп. Есептік кезеңде ҒТК 3 отырысы өтіп, 8 мәселе қаралды оның ішінде «Алайғыр» кен орнындағы полиметалл кеніне геологиялық-экономикалық қайта бағалау бойынша бағалау жұмыстарының жобасы, алтын аффинажын және өндірістің тиімділігін жоғарлату кезіндегі (таңбалық сызықтардың жабдығын монтаждау) күмісті вакуумды тазарту кезіндегі «Тау-Кен Алтын» ЖШС инновациялық жобалары қаралды.

Жер асты тәсілімен Шалқия кен орнындағы полиметалл кенін өндірістік әзірлеу, Алайғыр кен орнының полиметалл кенін байыту бойынша ұсынылған технологиялар талқыланды.

Инвестициялық-инновациялық кеңес

Рөлі. Қоғамның Басқармасы жанындағы тұрақты жұмыс істейтін алқалы консультативтік-кеңесші орган болып табылады. Кеңес, Қоғам Басқармасының шешімі негізінде құрылады және Қоғам Басқармасына тікелей есеп береді.

Кеңес өзінің қызметінде Қазақстан Республикасының заңнамасын, Қоғамның Жалғыз акционерінің шешімдерін, Қоғамның Жарғысын, Қоғамның ережесін және ішкі құжаттарын басшылыққа алады.

Қызметі туралы есеп. 2013 жылы 59 отырысы өткізілді. Негізгі қаралған мәселелер: «Масальский ГОК» ЖШС жарғылық капиталындағы 93% қатыс үлесін сатып алуды

мақұлдау, сондай-ақ Шалқия, Силициум, Шоқпар-Гагаринское, Спасск мыс кенді аймағы жобаларын қаржыландыруды және аффинажды зауыттағы күмісті вакумды тазалауды енгізуді мақұлдау.

Кадрлық саясат жөніндегі комитет

Ролі. Персоналды басқару бойынша қызметті жүзеге асыратын, Басқарма шешімдерін орындайтын және өзіне жүктелген міндеттерді орындау бойынша басқармаға есеп беруді жүзеге асыратын тұрақты әрекет ететін консультациялық-кеңесші орган.

Кадрлық саясат жөніндегі Комитет мүшелерінің құқықтары мен міндеттері Кадрлық саясат жөніндегі Комитет туралы ережемен анықталады.

Қызметі туралы есеп. 2014 жылы 13 отырысы өткізіліп, мынадай мәселелер қаралды. Олар: 2014-2022 арналған Кадрлық саясат, 2014 жылға арналған қызметкерлердің мақсаттар картасы, қызметті бағалау, қызметкерлерді сыйақыландыру және көтермелеу еңбек және орындаушылық тәртіптің мәселелері және т.б.

Басқарма мүшелерінің қызметін бағалау

Қоғамның Басқарма мүшелерінің өнімділігін бағалау тәртібі мынадай кезеңдерден тұрады:

- қызметтің негізгі көрсеткіштерін (ҚТК) ынталандыруды анықтау, мақсатты мағыналарды қою;
- уәждемелі ҚТК бекіту/түзету;
- нәтижелік мониторингі;
- нақты нәтижелілікті есептеу және бекіту.

Уәждемелік ҚТК Компанияның стратегиялық мақсаттарын нақты көрсеткіштерге (Жалғыз акционердің болжамын іске асыру жөніндегі іс-шаралар жоспары, Компанияның даму жоспары, Компанияның қолданастағы даму стратегиясы және т.б.) каскадтау арқылы ҚТК картасы түрінде жасалады. Басқарма мүшелеріне арналған ҚТК картасы Директорлар кеңесінің тағайындау және сыйақы жөніндегі комитетпен әзірленеді және Компанияның Директорлары кеңесімен бекітіледі.

Басқарма мүшелерін сыйақыландыру

Компания Басқармасы мүшелеріне сыйақыландыру саясаты Қазақстан Республикасының заңнамасына, «Тау-Кен Самұрық» АҚ Компаниялары басшы қызметкерлерінің қызметін бағалау саясатына сәйкес әзірленген, «Тау-Кен Самұрық» АҚ басшы және басқарушы қызметкерлерінің қызметін бағалау және сыйақыландыру қағидасына сәйкес жүзеге асырылады. Қағидада Компанияның басшы және басқарушы қызметкерлерінің қызметін бағалаудың жәіне сыйақы төлеудің шарттары мен тәртібі белгіленген.

Жыл ішіндегі жұмыс қорытындылары бойынша сыйақы төлеудің негізгі талаптары сыйақы төлеу үшін жоспарланған сома ескеріліп есептелген, белгіленген тәртіппен бекітілген ҚМҚ орындау болып табылады. Жыл ішіндегі жұмыс қорытындысы бойынша сыйақы алу құқығына жыл ішінде бекітілген ҚМҚ орындау қорытындылары бойынша кемі есептік кезеңде 5 (бес) ай нақты жұмыс істеген қызметкер ие болады. Басшы қызметкерлерге жыл ішіндегі жұмыс қорытындылары бойынша сыйақыландырудың шекті мөлшері қызметкер жалақысының (лауазымдық жалақы) 3 еселенген жылдық сомасына аспауға тиісті.

15.5 Тәуекелді басқару

Тәуекелді басқару жүйесі

Компания өзінің қызметін жүзеге асыру барысында, жоспарланған көрсеткіштерге қол жеткізуге және мақсаттарға, қабылданатын шешімдердің тиімділігіне және тұтастай қызметтің нәтижесіне белгілі бір дәрежеде әсер етерін әртүрлі тәуекелдерге кездеседі.

Осылайша, қаржы-шаруашылық қызметіне және оның беделіне кері әсер етуі мүмкін, тәуекелдерін деңгейін уақытында сәйкестендіру мен төмендету бойынша шешімдер қабылдауға бағытталған, корпоративтік басқару жүйесінің маңызды құрамдасы ретінде, тәуекелдерді басқарудың маңыздылығын Компания түсінеді.

Компания тәуекелдерді басқарудың корпоративтік жүйесін енгізу, «Самұрық-Қазына» ҰӘҚ» АҚ ұсыныстарын орындау шеңберінде жүзеге асырылады, оған сәйкес тәуекелдерді басқарудың корпоративтік жүйесін енгізу COSO тәуекелдерді басқару жүйесінің (Тредвей Комиссиясы Демеуші ұйымдарының комиссиясы / The Committee of Sponsoring Organizations of the Treadway Commission) тұжырымдамасына сәйкес жүзеге асырылуға тиісті.

Тәуекелдерді басқаруда тиімді жүйенің болуы, Қоғам қызметінің және даму стратегиясының негіздік элементі болып табылады. Дәл және уақытында анықтау, тәуекелді бағалау, мониторинг және ден қою басқарудың барлық деңгейінде тиімді шешімдер қабылдауға және Қоғам қызметінің стратегиялық мақсаттарына және маңызды көрсеткіштеріне қол жеткізуді қамтамасыз етеді.

Компанияның ТБКЖ негізгі мақсаты, Жалғыз акционердің және Компаниялар тобының мүддесін қорғау мақсатында пайда табу және шығынды болдырмау үшін мүмкіндікті барынша пайдалану арасындағы тепе-теңдікке қол жеткізу болып табылады. Сондай-ақ Жалғыз акционердің өзіндік капиталына баламалық қайтымдылықты және Компанияны капиталдандыруды ұлғайтуды қамтамасыз ету болып табылады.

Аталған процесс, басқару процесін маңызды құраушы және корпоративті басқарудағы дамыған жүйенің ажырамас бөлігі болып табылады.

Тәуекелді басқару жүйесінің принциптері

Қоғамның тәуекелдерін басқару саясатына сәйкес, тәуекелдерін басқару процесінің негізгі қағидаттары мыналар болып табылады:

- тұтастық – қоғам тобының жиынтық элементтерін қарау;
- ашықтық – тәуекелдерін басқару жүйесін автономды немесе оңашалап қарауға тыйым салу;
- құрылымдық – тәуекелдерін басқару жүйесі нақты құрылымының кешенді жүйесі;
- хабардарлық – тәуекелдерді басқару шынайы, әділ және өзекті ақпараттар негізінде сүйемелденеді;
- толассыздық – тәуекелдерді басқару процесі тұрақты негізде жүзеге асырылады;
- кезеңділік – тәуекелдерді басқару процесі, оның негізгі компоненттерінің тұрақты қайталанатын қатарлық цикл болып келеді.
- тиімділік – тәуекелдерді басқару процесі нәтижелі (мақсатқа қол жеткізуді қамтамасыз ету) және үнемді (ресурстарды оңтайлы пайдалану) болу керек.

Тәуекелді басқару жүйесінің тәсілдері

Қойылған мақсаттарға қол жеткізу үшін және белгіленген қағидаттарға сәйкес, Қоғам тәуекелдерді басқарудың мынадай тәсілдерін ұстанады:

- тәуекелдерді азайту және бақылау – тәуекелдерге алдын алатын іс-шараларды қолдану жолымен әсер ету және тәуекелдерді іске асыру жағдайында іс-қимылды жоспарлау, оған ықтимал шығындар деңгейін төмендету мақсатында тәуекелдерді іске асырудың ықтимал дәрежесін азайту жағына өзгерту мен тәуекелдерді іске асыруда туындайтын себептерді немесе зардаптарды азайту және өзгерту кіреді;
- тәуекелдерді ұстап тұру/қабылдау, Қоғамның үшін оның деңгейіне рұқсат етілетінін және оның пайда болуына Қоғам мүмкіндік жасайтынын, сондай-ақ оны барынша азайту бойынша іс-шараларды қолданғаннан кейін қалған тәуекелді қабылдау мүмкіндігін білдіреді;
- тәуекелдерді қаржыландыру - тәуекелдерді табыстау/беру немесе жауапкершіліктер мен міндеттемелерді бөлуге мүмкіндік беретін, әртүрлі тетіктерді пайдалануды (келісімшарттар, сақтандыру келісімдерін жасау, құрылымды айқындау) қоса алғанда, тәуекелді өзге тарапқа ішінара беру;
- тәуекелдерден кету (жалтару)/тәуекелдерден қашу - тәуекелдер туындауының көзі болып табылатын іс-қимылдардың жалғасуына немесе қабылдануына қарсы шешімдер қабылдау.

Қоғамдағы тәуекелді басқару процесі Қоғамның директорлар кеңесі бекіткен тәуекелдерді басқару бойынша ішкі құжаттарға сәйкес жүргізіледі. Тәуекелді басқару саясаты Қоғам мен оның іншілес ұйымдарындағы тәуекелді басқару процесін жүзеге асыру кезіндегі тәуекелді басқару құрылымын, тәуекелді басқару процесінің негізгі компоненттерін анықтайды, жүйелі және дәйекті тәсілдерді қамтамасыз етеді,

Ішкі бақылау жүйесі туралы ақпарат

Ішкі бақылау жүйесі аясындағы Компанияның қызметі Компанияның ішкі бақылау жүйесі туралы ережеге сәйкес жүзеге асырылады. Компаниядағы қызметті жүзеге асыру кезінде Ереже ішкі бақылау жүйесінің түсінігін, мақсатын және міндеттерін, оның қызмет істеу принциптерін, ішкі бақылау жүйесінің түйінді салалары мен негізгі компоненттерін, Компаниядағы ішкі бақылау процедурасын және ішкі бақылау жүйесін бағалауды орындау бойынша ішкі бақылау субъектілерінің құзыретін және жауапкершілігін анықтайды.

Ереже Компанияның ішкі бақылау жүйесін ұйымдастыру бойынша әдістемелік және практикалық көмек көрсетуін, сондай-ақ Компанияның ЕТҰ ішкі бақылау жүйесінің тиімді мониторингін жүргізуді анықтайды.

15.6 Мүдделер қақтығысын реттеу

Компания Директорлары кеңесінің 2014 жылғы 4 наурыздағы шешімімен бекітілген (№ 2/13 хаттама), мүдделер қақтығысын реттеу жөніндегі саясаты, мүдделер қақтығысын реттеу саласын қозғайтын мәмілелерді және басқа да қызметтерді орындау кезінде, мүдделер қақтығысын реттеудің жалпы қағидаларын белгілейді және Компанияның құрылымдық бөлімшелерінің қызметін реттейді.

Компанияның барлық лауазымды тұлғалары мен қызметкерлері өз қызметінде Компания мүдделерін жоғары қою талаптарын басшылыққа алады.

Мүдделелік танытылып отырған барлық мәмілелер мыналар болған да қана жүзеге асырылуы мүмкін:

- егер Директорлар кеңесінің мүшесі мүдделі тұлға болып табылса немесе тиісті шешімді қабылдау үшін дауыс саны болмауына байланысты шешімді қабылдау мүмкін болмаса;

- «Тау-Кен Самұрық» АҚ Компаниялар тобына енетін ұйымдар арасында мәміле жасау қағидасында белгіленген жағдайда Басқарманың оң шешім қабылдауы.

Саясат мүдделер қақтығысының жай-күйін, мүдделер қақтығысын реттеудің процедурасын жасалуына мүдделілік танытылып отырған мәмілелерді жасауға жалпы талаптарды, ықпалдасқан тұлғалар мен басқа да тізімдерді жүргізудің тәртібін белгілейді.

Жасалуына мүдделі болатын компаниялар

Компанияның Сатып алу жоспарына сәйкес, шешімін Компанияның Басқармасы қабылдайтын, «Тау-Кен Самұрық» АҚ компаниялары тобына кіретін, жасалуына мүдделі ұйымдармен 2014 жылы жасалған 14 мәміле мақұлданды.

Аталған мәмілелер тауарларды, жұмыстарды және қызметтерді сатып алуға бағытталған:

№ р/н	Шарттың атауы	Шарттың номері және жасалу мерзімі	Мәміленің тараптары	Мәміленің құны (теңге, ҚҚС қоса алғанда)	Компания Басқармасының мәмілелерін бекіту туралы шешімнің деректері
1	Кеңселік бөлмелерді жалға алу және ғимаратқа қызмет көрсету қызметін сатып алу туралы шарт	№ 2 06.01.2014 ж.	«ҚазМұнайГаз-Сервис» ЖШС	116 977 875,84	№74-13от 30.12.2013ж.
2	Автомобиль паркіндегі орынтұрақтарды жалға алу бойынша қызметті сатып алу туралы шарт	№ 3 06.01.2014 ж.	«ҚазМұнайГаз-Сервис» ЖШС	806 400	№74-13 30.12.2013 ж.
3	Интернетке және телефон байланысы қызметіне қол жеткізуді ұсынатын қызметті сатып алу туралы шарт	№ 4 06.01.2014 ж.	«Қазақтелеком» АҚ	8 249 812	№74-13 30.12.2013 ж.
4	«Самұрық-Қазына» ҰӘҚ» АҚ Электронды сатып алу ақпараттық жүйесі құқығын ұсыну бойынша қызметті көрсету шарты	№ 7 06.01.2014 ж.	«Самұрық-Қазына Контракт» ЖШС	616 000	№74-13 30.12.2013 ж.
5	Тауарлардың, жұмыстардың және қызметтердің бірінғай номенклатуралық анықтамасын өзектендіру бойынша қызметті көрсетуге арналған шарт	№ 8 06.01.2014 ж.	«Самұрық-Қазына Контракт» ЖШС	56 000	№74-13 30.12.2013 ж.
6	Жергілікті қамту мониторингі картасын техникалық сүйемелдеу қызметті көрсету шарты	№ 9 06.01.2014 ж.	«Самұрық-Қазына Контракт» ЖШС	784 000	№74-13 30.12.2013 ж.
7	«Тау-Кен Самұрық» АҚ әкімшілік-басқару персоналын тартылуын зерттеу бойынша шарт	№ 17 20.01.2014 ж.	«Самұрық-Қазына» корпоративті университеті» ЖМ	466 790	№74-13 30.12.2013 ж.
8	Телевизиялық және телекоммуникациялық	№ 19 23.01.2014 ж.	ГЦТ «Астанателеком	18 000	

№ р/н	Шарттың атауы	Шарттың номері және жасалу мерзімі	Мәміленің тараптары	Мәміленің құны (теңге, ҚҚС қоса алғанда)	Компания Басқармасының мәмілелерін бекіту туралы шешімнің деректері
	жабдықтарды жалға алу қызметін сатып алу туралы шарт (телехабар қызметін ұсыну)		» филиал АО «Казакхтелеком»		№74-13 30.12.2013 ж.
9	Полиграфиялық қызметтерді сатып алу туралы шарт	№ 20 23.01.2014 ж.	ЭЛЕКТРОНПО СТ.KZ» ЖШС	3 000 000	№74-13 30.12.2013ж.
10	Жазылу жолымен мерзімдік баспа басылымдарын сатып алу жөніндегі қызметті көрсету туралы шарт	№ 22 24.01.2014 ж.	«Казпочта» АҚ	602447,89	№74-13 30.12.2013 ж.
11	Жедел почта қызметін көрсетуге арналған шарт	№ 23 27.01.2014 ж.	«Қазпочта» - «EMS-Kazpost» АҚ	2 459 520	№74-13 30.12.2013 ж.
12	Конференцияға қатысуға арналған шарт	№ 40 26.03.2014 ж.	«Самұрық- Қазына» корпоративті университеті» ЖМ	196 000	№74-13 30.12.2013 ж.
13	Семинарды ұйымдастыру бойынша қызметті көрсетуге арналған шарт	№ 47 07.04.2014 ж.	«Самұрық- Қазына» корпоративті университеті» ЖМ	331 652	№74-13 30.12.2013 ж.
14	Спорт залын жалға алу (пайдалану) қызметін сатып алу туралы шарт	№ 52 14.04.2014 ж.	«Қазатомөнеркә сібі -Демеу» ЖШС	1 453 491	№ 55-14 хаттама 26.09.2014 ж.

Сонымен қатар, Қоғамның еншілес ұйымдарымен Қоғам арқылы жасалуында мүдделелік танытқан 6 мәміле жасалды (кесте):

№ р/н	Шарттың атауы	Шарттың номері және жасалу мерзімі	Мәміленің тараптары	Мәміленің құны (теңге, ҚҚС қоса алғанда)	Компания Басқармасының мәмілелерін бекіту туралы шешімнің деректері
1	Өтеулі займ шарты	№ 15 11.03.2014 ж.	«Тау-Кен Алтын» ЖШС	1 500 000 000	11.03.2014 ж. №14-14 хаттама
2	Өтеулі займ шарты	№ 51- 28.07.2014 ж., № 1 қосымша келісім 29.12.2014 ж.	«ШалкияЦинк ЛТД» АҚ	12 000 000 000	24.07.2014 ж. № 44-14 хаттама, 23.12.2014 ж. № 75-14 хаттама
3	Өтеулі займ шарты	№ 60 05.09.2014 ж.	«Шокпар- Гагаринское» ЖШС	437 293 000	05.09.2014 ж. № 53-14 хаттама

№ р/н	Шарттың атауы	Шарттың номері және жасалу мерзімі	Мәміленің тараптары	Мәміленің құны (теңге, ҚҚС қоса алғанда)	Компания Басқармасының мәмілелерін бекіту туралы шешімнің деректері
4	Авто көлікті сату туралы шарт	№ 65 29.09.2014ж.	«ШалкияЦинк ЛТД» АҚ	37 925 767	26.09.2014 ж. № 55-14 хаттама
5	Өтеулі займ шарты	№ 64 - 18.09.2014 ж., № 1 қосымша келісім 14.10.2014 ж., № 2 - 19.11.2014 ж. № 3 - 29.12.2014 ж.	«Тау-Кен Алтын» ЖШС	3 350 000 000 10 350 000 000 11 550 000 000	16.09.2014 ж. № 54-14 хаттама, 13.10.2014 ж. № 57-14 хаттама, 18.11.2014 ж. № 66-14 хаттама, 29.12.2014 ж. № 75-14 хаттама
6	Өтеулі займ шарты	№ 71 - 19.11.2014ж.	«Тау-Кен Темір» ЖШС	1 219 400 000	18.11.2014 ж. № 66-14 хаттама

«Тау-Кен Самұрық» АҚ Директорлар кеңесінің 29 тамыздағы (№10/14 хаттама) шешімімен аффилиирленген ұйымдармен – Pasar Holdings Incorporated AG, Kazastur Zing AG, «Best Invest» ЖШС, «Center Investment» ЖШС, «Казцинк» ЖШС, «Kazzinc Holdings» ЖШС, «Logic Business» ЖШС, «Logic Invest Capital» ЖШС, «Дана» инвестициялық үйі» ЖШС рамалық арбитажды келісім (сотталатындық туралы келісім) жасалуына «Тау-Кен Самұрық» АҚ мүдделілік болатын мәміленің қорытындысы құпталды.

Байланысты тараптардың операцияларына қатысты мәліметтер

Байланысты тараптар ХҚЕС 29 сәйкес – бұл өзінің қаржылық есептілігін құрайтын, кәсіпорынмен байланысты жеке тұлға немесе кәсіпорын.

Компанияның Байланысты тараптарына «Тау-Кен Самұрық» АҚ тобының маңызды басшы қызметкерлері, сондай-ақ елеулі үлесі тікелей немесе жанама ҚР Үкіметіне немесе «Самұрық-Қазына» АҚ тиесілі ұйымдар.

Байланысты тараптардың операциялары, өзара қарым-қатынастырының сипаты, операциялардың сомасы (көлемі) туралы мәліметтер және т.б. Компанияның 2014 жылғы Шоғырландырылған қаржылық есептілігінде көрсетілген

Жергілікті (қазақстандық) қамтуды дамыту және сатып алу туралы ақпараттар:

2014 жылы Компанияның сатып алуында жергілікті (қазақстандық) қамтуды дамытудың үлесі мынаны құрады: тауарлар бойынша-22 (жоспар– 16%); қызмет бойынша – 92% (жоспар – 85%); жұмыс бойынша – 94%.

Электронды сатып алудың ақпараттық жүйесінде сатып алу жүргізудің (өткізілді деп танылған) жиындық үнемі 14% құрады

15.7 Іскерлік этика сақтауды қамтамасыз етуге бағытталған іскерлік этика мен механизмдер

Компанияда Халықаралық Еңбек Ұйымының, Жарғыға, Корпоративтік басқару кодексіне және Қоғамның басқа да ішкі құжаттарының талаптарын ескере отырып Қазақстан Республикасы заңнамасының ережелеріне сәйкес әзірленген және барлық қызметкерлер басшылыққа алатын ережелер мен принциптерін жиынтығы болып табылатын Іскерлік этика кодексі бар.

Кодекстің мақсаты іскери Қоғамдағы корпоративтік мәдениетті дамыту және мінез-құлықтың үздік тәжірибесін қолдана отырып, мүдделі тұлғалармен тиімді өзара іс-қимылды орнату болып табылады.

Қоғамның лауазымды тұлғалары мен қызметкерлері күнделікті өмірде ұшырасып отыратын корпоративтік және стратегиялық шешімдер қабылдау үшін Жалғыз акционермен, Қоғамның лауазымды тұлғаларымен және қызметкерлерімен, өзге де мүдделі тұлғалармен және жұртшылықпен толықтай өзара қарым-қатынаста Қоғам осы Кодекстің талаптарын қолданады және ұстанады. Қоғамның тиісті қызметкерлері құзыретіне сәйкес іскерлік этика талаптарының бұзылуымен байланысты мәселелерге ден қою керек:

- жағдайды түзету және кемшіліктерді жоб бойынша шараларды дер кезінде қабылдау;
- заңнамамен белгіленген тәртіпте тәртіптік сипаттағы қолданыстағы шараларды қабылдау/ұсыну;
- Компанияның тиісті бөлімшелеріне/органдарына қажетті мәліметтерді ұсыну арқылы консультациялар өткізу.

Аталған әрекеттер Компанияның ішкі ережелеріне сәйкес жасалуы тиіс: есептіліктің бекітілген нысанын толтыру және есептік жазбаларды жүргізу.

Компания Кодексті ашық талқылауға, және рны жетілдіру бойынша ұсынылған кез келген сындарлы ұсыныстарға оң көзқараспен қарайды.

Кодекстің талаптарын қатысты және/немесе этикалық мәселелер, сондай-ақ Кодекстің талаптарын бұзу фактілері, Компанияның лауазымды тұлғалары мен қызметкерлері, сондай-ақ іскерлік серіктестер мен мүдделі тұлғалар сыбайлас жемқорлық және басқа да заңсыз іс-шаралар мәселелері бойынша:

- тікелей басшыға, омбудсменге немесе Ішкі аудит қызметіне; Корпоративтік хатшы қызметіне (лауазымды тұлғалардың іскери этика қағидаларын және мінез-құлық тұжырымдарын бұзу деректері Қоғам Директорлары кеңесімен қаралады) жүгіне алады;
- бекітілген әіскерлік этикасының талаптары Компания қызметкерлерінің бұзуы анықталған жағдайда, шешім қабылдау үшін материалдар Компанияның Кадр саясаты жөніндегі комитетіне жіберіледі

Қарау және шешім қабылдау нәтижесі Компанияның Кадр саясаты жөніндегі комитетінің шешім қабылдаған күннен бастап үш жұмыс күн ішінде арыз берушіге хабарланады. Компанияның Кадр саясаты жөніндегі комитеті Кодекс талаптарының бұзылуы туралы деректерді қараудың құпиялылығына кепілдік береді.

Әр қызметкер өз мінез-құлқы шеңберінде этикалық нормалардың сақталуына жауапты болады. Кодекс нормаларын сақтау Қоғамның барлық лауазымды тұлғалары мен қызметкерлері үшін міндетті болып табылады. Кодекстің нормаларын бұзу тәртіптік жауапкершілікке әкеп соғады.

Құрылымдық бөлімшелердің басшылары мен Басқарушы директорлар Компанияның Басқармасы алдында Кодексті енгізуге, оның барлық ережелерінің қызметкерлерге түсінікті болуына жауапты.

Мүдделі тұлғалар Корпоративтік хатшысы арқылы Басқарманың заңсыз және әдепсіз әрекеттері туралы хабарлау құқығы бар және мұндай хабарлама түскен жағдайда олардың құқығына нұқсан келмеуі тиіс.

Директорлар кеңесі кезең-кезеңмен Кодекстің ережелерін қайта қарайды және жетілдіреді, қажет болған жағдайда оларды іс жүзінде жүзеге асырылуда қандай дәрежеде екендігін талдайды, сондай-ақ қажет болған жағдайда оған өзгерістер және/немесе толықтырулар енгізеді.

Қоғамда корпоративті сайт жұмыс істейді: www.tks.kz, «Сенім телефоны» +7 (7172) 55-93-30.

16. Корпоративті әлеуметтік жауапкершілік

Корпоративті әлеуметтік жауапкершілік қағидаттары

Компания үшін нәтиже қана емес, сонымен бірге оларға қол жеткізу тәсілдері маңызды. Компанияның корпоративтік әлеуметтік саясатының маңызды қағидаты, әлеуметтік жауапкершілік қағидаттары болып табылды, ол үшін Компания:

- толықтай алғанда азаматтық қоғамның мүддесін есепке ала отырып, өзінің стратегиясын қалыптастырады;
- заңнамына сақтайды;
- көпшілік қабылдаған моральдық-этикалық нормаларды ұсынады;
- адамның құқығын құрметтейді;
- өзінің қызметіне мүдделі тараптардың-акционерлердің қызметкерлердің, әріптестердің, тұтынушылардың, компания қызметі мен қандай да бір байланыса бар өзге де әлеуметтік топтардың мүдделері балнсын қамтасыз етуге ұмтылады;
- табиға ресурстарды неғұрылым ұқыпты пайдалануға және халықтың тіршілік жағдайларын жақсартуға ұмтыла отырып, Келешек ұрпақтың мүдделерін ескереді;
- Қоғам қызметкерлерінің қауіпсіздігінің қамтамасы ету және денсаулығын сақтау бойынша бірізді жұмыс атқарады.

Әлеуметтік жауапкершілік қағидатын ұстану ұзақ мерзімдегі бизнесті дамытуды қамтамасыз етіп, әлеуметтік, саяси, экологиялық және беделдік тәуекелдерді төмендетеді.

Қоғамның Әлеуметтік саясаты, сондай-ақ мынадай қағидаларға негізделеді:

- стратегиялық және экономикалық негізділік – әлеуметтік сипаттағы мәселелерді шешу, Қоғамның стратегиялық серіктестіктерімен келісу, бәсекеге қабілеттілікті артыру тұрғысында қарастырылуға және Қоғам қызметінің қаржылық нәтижелерімен қамтамасыз етілуге тиісті;
- жүйелілік – Қоғамның басқару жүйесіне стратегиялық деңгейде және ағымдағы қызметті басқару жүйесіне әлеуметтік мәселелерді, оның ішінде тәуекелдерді басқару жүйесіне инвестициялық шешімдерді қабылдау жүйесін интеграциялауды шешуге;
- атаулылық және икемділік – мүдделі тараптардың нақты сұранысына есеп жүргізу, нақты жағдайға тәуелділікке дифференциалды тұрғыдан келу;

- белсенділік - Қоғам мемлекеттік органдармен, кәсіби одақтармен, қоғамдық ұйымдармен жүйелі сұхбатта қазіргі тәсілдерді әлеуметтік мәселелерге белсенді түрде жылжытуға тырысады;
- тиімділік – Қоғам үздік әлемдік және қазақстандық тәжірибені есепке ала отырып, әлеуметтік менеджменттің қазіргі технологияларын пайдалауға ұмтылады;
- әділдік – кәсіби сапаны әділ бағалау, Қоғамның даму стратегиясын іске асырудағы адал және нәтижелі еңбекті, елеулі үлесті марапаттау;
- адалдық – Қоғам орындай алмайтын уәдені бермейді;
- ынтымақтастық - Қоғам мемлекеттік органдармен, кәсіби одақтармен, қоғамдық ұйымдармен ынтымақтаса отырып, әлеуметтік мәселелерді шешу жұмысына барлық ынталы тараптардың күш-жігерін біріктіруге ұмтылады;
- мөлдірлік – Қоғамның әлеуметтік саясатының мақсаттары, оны іске асыруды басқару жүйесі мен қол жеткен нәтижелер жария көпшілік құжаттарда және корпоративтік ақпарат құралдары жүйесінде жарияланады;
- әлеуметтік және қалыптасқан тәуекелдерді барынша азайту – Қоғам өзі жүргізетін барлық корпоративтік және өндірістік-техникалық өзгерістердің әлеуметтік салдарларын ескереді, оларды әлеуметтік тәуекелдерді барынша азайтатын бағдарламалармен сүйемелдейді.

Корпоративті әлеуметтік жауапкершілік стратегиясы

«Тау-Кен Самұрық» АҚ 2014-2018 жылдарға арналған Корпоративтік әлеуметтік жауапкершілік стратегиясы Компанияның Директорлар кеңесінің 2013 жылғы 27 желтоқсандағы шешімімен бекітілді. Стратегияда Компанияның миссиясы, болжамдары және корпоративтік әлеуметтік жауапкершілік қағидалары қарастырылған.

«Тау-Кен Самұрық» АҚ тұрақты дасыту саласында есептілікті тұрақты дамыту және әзірлеу саласындағы стратегияны әзірлеу регламенті бекітілді. Регламенттің мақсаты тұрақты даму саласында есепті тұрақты дамыту және әзірлеу саласындағы Стратегияны әзірлеудің процедурасын егжей-тегжейлі рәсімдеу болып табылады. Регламент Компанияның тұрақты даму және корпоративті әлеуметтік жауапкершілікке, оның ішінде экономикалық нәтижелілік, еңбек қорғау және қауіпсіздік, қоршаған ортаны қорғау, корпоративтік басқару, мүдделу тараптар мен өза ара іс-қимыл, персоналды басқаруға байланысты қызметіне таралады.

Компанияның Директорлары кеңесінің шешімімен «Тау-Кен самұрық» АҚ бкорпоративтік әлеуметтік саласындағы саясаты бекітілген. Саясат Қоғам мен азаматтық қоғам арасындағы қарым-қатынастарды басқарудың қағидаларын, өмір деңгейі мен сапасы Қоғамның қызметіне байланысты әлеуметтік топтармен өзара іс-қимылдың негізгі бағыттары мен басымдықтарын айқындайтын, Қоғамның жария құжаты болып табылады.

Саясат Қоғамның тұрақты бәсекеге қабілеттілігінің әлеуметтік факторын стратегиялық басқару, ұлттық әлеуметтік-экономикалық даму міндеттерін шешуде, Қоғамның салымын оңтайландырудың және Қоғам қатысатын аймақтарды дамытудың, Қоғамның беделін нығайтудың құралы болып табылады.

Саясат Қоғамның Іскери этика кодексінде және Корпоративтік басқару кодексінде, сондай-ақ қазақстандық және халықаралық іскери қоғамдастық таныған, корпоративтік әлеуметтік жауапкершілік стандарттарында көрініс тапқан, Қоғамның этикалық қағидалары мен корпоративтік құндылықтары миссиясынан және стратегиясынан

туындайтын Қоғамның әлеуметтік ролі мен міндеттемелері туралы пайымдарына негізделген.

Кадр саясаты

Компанияның Директорлар кеңесінің 2014 жылғы 26 ақпандағы шешімімен Компанияның 2014-2020 жылдарға арналған негізгі мақсаты Қоғамның сұранысына, қолданыстағы заңнама талаптарына және еңбек нарығы ахуалына сәйкес, Қоғам персоналының, оны дамытудың сандық және сапалық құрамын жаңалау мен сақтау процесінің оңтайлы балансын қамтамасыз ету болып табылатын Кадр саясаты бекітілді.

Кадр саясаты Компанияның даму стратегиясына сәйкес басқару жүйесін, талаптарын, кадр әлеуетін дамытудың маңызды бағыттары мен тәсілдерін белгілейтін, адам ресурсын басқару саласындағы халықаралық тәжірибе ескеріле отырып әзірленген және ресми мәлімделген миссия мен мақсатты іске асыру үшін кадрлық менеджменттің негізгі бағыттарын және тәсілдерін ескере отырып әзірленген.

Кадр саясатының маңызды бағыттары:

- Персоналдың тиімді жұмысы;
- Корпоративтік мәдениетті жетілдіру;
- Персоналды оқыту;
- Персоналды бағалау;
- Персоналдың уәждемесі;
- Персоналды әлеуметтік қолдау

Кадр саясатының ережесі мен қағидаттары Компанияның еншілес тәуелді ұйымдарына да қолданылады.

Персоналдың тиімді жұмысы

2014 жылы Компанияның Даму стратегиясын іске асырудың бірінші кезеңіндегі бірінші кезектегі міндеттеріне сәйкес, Компания Директорла кеңесінің 20.02.2014 ж. шешімімен Компанияның штат саны 126 адамнан тұратын жаңа ұйымдастырушылық-құрылымы бекітілді.

Жыл бойы конкурстық негізде персоналды (50 адам), оның ішінде тау индустрияларының, геологтарды және тау-металлургия кешеніндегі жобаларды іске асыруда халықаралық тәжірибесі бар жобалық менеджерлерді жинақтау жүргізілді.

Компанияда жаңадан қабылданған қызметкерлер үшін олардың лауазымдық міндеттерін тиісті деңгейде, тиімді орындауға қол жеткізуіне, уақыт шығынан қысқарту мақсатында бейімдеу жүргізу қолданылады.

Сабақтастық аясында он бір қызметкерден кадр резерві қалыптастырылды, оның ішінде «Самұрық-Қазына» АҚ компаниялар тобының біріңғай «ТОП-100» кадрлық резервіне үш қызметкер енгізілді.

Маңызды лауазымдарға орналастыру бойынша жоғарғы тұрған тұғырға - 3 қызметкер тағайындалды (басқарушы директор, департамент директоры, компанияның еншілес ұйымына бас геолог).

Сабақтастықты жоспарлау бағдарламасын іске асыру аясында жоғарғы тұрған лауазымдарға 5 қызметкер тағайындалды.

Корпоративтік мәдениетті жетілдіру

Компанияда кооперативті рухты арттыруға және командалық жұмысты күшейтуге арналған іс-шаралар қткізілді: teambuilding (команданы сапқа қою), спартакиада, өндірістік

алаңдарға ұжыммен шығу. Кәсіби мереке - Metallургтар күніне және Тәуелсіздік күніне қызметкерлерді мақтау қағаздарымен және бағалы сыйлықтармен марапаттау қолданылады.

2014 жылғы маусымда «Самұрық-Қазына» Корпоративті университеті» ДУ Жалғыз акционердің арнайы әдістемемесі бойынша персоналды тарту дәрежесін анықтауға зерттеулер жүргізілді. Зерттеу нәтижелері бойынша 2014 жылы Компанияның персоналды тарту дәрежесі 84% құрады, бұл қызметкерлерді қанағаттандыру дәрежесінің адалдық дәрежесінің, сондай-ақ Компания ішіндегі қызметкерлердің бастамаларын қолдау деңгейінің қалыпты жағдайда екендігіне дәлел болады.

Персоналдың уәждемесі

Персоналды уәждеу жүйесі еңбек ақы төлеуді қарастырады, ол бойынша қызметкерлер еңбекақысының тұрақты белгіленген бөлігі және қызметкерлердің мақсатқа қол жеткізу нәтижелеріне байланысты тоқсан сайынғы негізде қызметкерлер қызметін бағалау нәтижелері бойынша ақы төленеді. Еңбекақыны төлеудің тұрақты бөлігі қызметкердің үлесіне және оның біліктілігі мен уәжделуін арттыру мақсатындағы тәжірибесіне байланысты, біо лауазым бойынша қызметтік жалақының ең төменгі және ең жоғарғы мөлшері шегінде өзгеріске ұшырап отыруы мүмкін.

Компанияның басшы қызметкерлеріне, олардың қызмет тиімділігін және жұмыс сапасын арттыруға ынтасын күшейту мақсатында, жыл ішіндегі жұмыс нәтижелері бойынша сыйақы төлеу жүзеге асырылуы мүмкін. Оның талаптары мен тәртібі қызметті бағалау қағидасына сәйкес белгіленеді және Компанияның басшы және басқарушы қызметкерлеріне сыйақы беру, сондай-ақ қазақстан Республикасының Тәуелсіздігі күніне сыйақы төлеу, белгіленген мөлшерде жүзеге асырылады. Лауазымдарды біріктіру (жауапкершілік аумағын кеңейту) және жоқ қызметкердің міндеттерін уақытша орындау, сондай-ақ тәлімгерлік кезінде Компания қызметкерінің лауазымдық жалықысына үстеме ақы тағайындалуы/берілуі мүмкін.

Персоналды оқыту

Персоналды оқыту және дамыту, стратегиялық даму перспективасы талаптары ескеріліп, тиісті білім деңгейін қолдауға бағытталған. Мысалы, 2014 жылы 43 қысқа мерзімді білім беру іс-шаралары, оның ішінде кооперативтік нысандағы оқу – 3 іс шара бойынша 15 қызметкер үшін кәсіби даму, 29 қызметкердің кәсіби білімін көтеру, 4 қызметкердің біліктілігін арттыру ұйымдастырылды.

Сонымен қатар, 2013 жылғы қыркүйек пен 2014 жылғы қыркүйек аралығында «University of London Queen Mary»- де ұйымдастырушылық-құқықтық мәселелер жөніндегі басқарушы директордың Master of Laws кәсіби ұзақ мерзімдік оқу ұйымдастырылды.

Персоналды бағалау

Персоналды бағалау жүйесі қызметкерлердің мақсатты карталары бойынша ай сайынғы бағалауға және қызметкерлерге жыл сайын қорытынды бағалау жүргізуге (аттестация) жүргізуге бағдарланған. Оның қорытындылары бойынша қызметкерді одан әрі кәсіби дамыту жөнінде шешімдер қабылданады (кадрлық резервке енгізу, оқуға жолдау, лауазымының өсірі және т.б.). Есептік дылы кадрлық резервке 5 қызметкер енгізілді. Жоғары тұрған тұғырларға және тәуелді еншілес ұйымдардағы басшы лауазымдарға 8 адам тағайындалды.

Жыл ішінде персоналды неғұрылым сапалы басқаруға, мақсаттар мен міндеттерді белгілеуге, қызметкердің нәтижелілігін бағалауға, біліктілік деңгейін анықтауға мүмкіндік беретін, негізгі регламенттеуші құжаттар (16 құжат) өзектендірілді. Соның нәтижесінде оқуға және дамытуға сұраныстар анықталады.

Персоналды әлеуметтік қолдау

Компания қызметкерлерін әлеуметтік қолдауға қызметкерлерге және олардың отбасы мүшелеріне медициналық сақтандыру ұсыну енгізіледі.

2014 жылы жұмыс атқарған күндерін тепе-тең мөлшерде сауықтыруға арналған демалыстарына, 8 қызметкердің баласы дүниеге келуі, 1 негізгі қызметкердің, 2 қызметкердің туыскандарының қайтыс болуы бойынша материалдық көмектер көрсетілді.

Қауіпсіздік және еңбекті қорғау саласындағы саясат

Компания денсаулық сақтау және еңбек қауіпсіздігін қамтамасыз ету саласындағы қызметке ерекше көңіл бөледі, олардың негізгі басым бағыттары санитарлық-тұрмыстық жағдайды жақсарту, жарақатты болғызбауға, технологиялық заң бұзушылықтың болмауына, зиянды және қауіпті өндірістік факторлардың ықпалын төмендету, қауіпсіз еңбек жағдайларын құруды жақсарту болып табылады.

Жарақаттың және зиянды, қауіпті өндірістік факторлардың әсерін алдын ала ескерту үшін қызметкерлерге міндетті түрде, қамтамасыз етудің салалық нормаларына сәйкес арнайы киімдер, арнайы аяқ-киімдер және т.б. жеке қорғану құралдары беріледі және кәсіби сырқаттарды, уланудың алдын алу және қызметкерлердің денсаулығын жақсарту үшін тұрақты негізде жұмыс беруші қаражаты есебінен сүт және емдік профилактикалық тағамдар беріледі. Сондай-ақ кәсіби сырқаттардың алдын алу мен жарақаттануын азайту үшін қызметкерлер жыл сайынғы кезекті медициналық тексеруден және Қазақстан Республикасының денсаулық сақтау саласындағы заңнамалары талаптарына сәйкес ай сайынғы медициналық куәландырудан өтеді.

Желдету аспирация жүйесінің техникалық жағдайын бақылау, жұмыс аймағы ауасының сынамасын газдану және түтіндену мәніне тексеру жүргізу, тау-кен қызындыларының нығайтылғаны және суландырылуын бақылау, тау-кен қазу жұмыстарына желдету жүргізу, жергілікті желдеткіштерді (ЖЖ) мен желдеткіш қосқыштарды орнату, жұмыстық және аппараттық жарықтандырудың техникалық жағдайын бақылау сияқты, жарақаттың және техникалық заң бұзушылықтың алдын алу жөніндегі техникалық іс-шараларға ерекше көңіл бөледі.

Қазақстан Республикасының заңнамалық құқықтық нормативтік құжаттарына сәйкес, персоналдың біліктілігін арттыру мақсатында еңбек қорғау және азаматтық қорғаныс саласында, Қауіпсіздік техникасы қағидалары бойынша, Өрт қауіпсіздігі қағидалары, Техникалық пайдалану қағидалары, Өнеркәсіптік қауіпсіздік қағидалары, Электр қауіпсіздік қағидасы бойынша тұрақты негізде оқулар және білімдерін тексеру сондай-ақ қауіпті өндірістік объектілерді және техникалық қондырғыларды пайлану кезінде құтқару және аппараттық оқиғаларды жою жөніндегі арнайы ұйымдардың күштерінің апатқа және өртке қарсы жаттығулары өткізіледі.

Компания қауіпсіздік және еңбек қорғау саласындағы мынадай міндеттемелерді өзіне қабылдады:

- еңбек қауіпсіздігін және денсаулық қорғау тәсілдері және басқару тетіктерін үздіксіз жақсарту;
- қауіпсіздік пен еңбек қорғауды қамтамасыз ету және басқару саласындағы сыртқы мүдделі тараптар мен әріптестерге ашық болу;
- өндіру жұмыстары, тауарларды жеткізу және қызмет көрсету кезінде қауіпсіздікті және денсаулық қорғауды қамтамасыз етуде сыртқы әріптестерде жауапты қарым-қатынасты ашық талап етуге;
- қауіпсіздік пен еңбек қорғауды қамтамасыз ету мәселелері бойынша тұрақты жұмыстарға қызметкерлерді белсенділікпен тарту;
- Қазақстан Республикасы заңнамасының талаптарын және Компанияның еңбек қауіпсіздігі мен денсаулық сақтау саласындағы талаптарын сақтау;
- амамдарға және жабдықтарға жағымсыз әсер етуі мүмкін апаттылықтың және техникалық заң бұзушылықтардың орын алмауына ұмтылу

Экологиялық саясат

«Тау-Кен Самұрық» АҚ Экологиялық саясаты 2011 жылғы 15 қарашада қабылданды.

«Тау-Кен Самұрық» АҚ Экологиялық саясатының негізгі принциптері: Компанияның өндірістік қызметінің қоршаған орта саласындағы ҚР ұлттық заңнамасына мсәйкестігі, экологиялық қауіпсіздіктің басымдығы, өндірістік және басқа да қызметтерден келетін экологиялық зағалды барынша азайту жөнінде неғұрылым тиімді технологияларды енгізу қажеттігі.

Экологиялық саясат, «Тау-Кен Самұрық» АҚ қызметінің қоршаған ортаға жағымсыз әсерін барынша азайтуға дейінгі мәліметтерді көздейтін, басқарудың тиімді тәжірибесін енгізу үшін негіз қалайды.

Жер қойнауын пайдалану саласындағы Инвестициялық жобаларды іске сыру кезінде, техникалық-экономикалық негіздемелер мен техникалық жобалар құрамында, Қазақстан Республикасының тиісті халықаралық нормалары мен стандарттарына сәйкес, қоршаған ортаны қорғау іс-шаралары көзделеді, ол тиісті мемлекеттік экологиялық сараптаудан өткізіледі.

Іс-шаралар негізіне мынадай экологиялық талаптар қаланады:

- қоршаған орта жағдайына жағымсыз әсердің алдын алу;
- экологиялық таза энергия- және ресурс үнемдеу технологияларын дамытуға және таратуға көмек көрсету;

Аталған қорғау іс-шаралар, қоршаған ортаға тиімді қатынастар мен экологияға зиянды әсерді барынша азайту ескеріле отырып әзірленеді.

Жобаларды іске асыру шеңберінде әуе бассейнін қорғау мониторингі, су ресурстарын сақтау және тиімді пайдалану мониторингі, жер ресурстарын сақтау мониторингі, энергия- және ресурс үнемдеу технологияларын қолдану іс-шараларын өткізу көзделуде.

Компания Қазақстан Республикасының экологиялық заңнамасының сақталуын тұрақты ішкі тексеру және өндірістік экологиялық бақылау нәтижелерін экологиялық және өзге де рұқсаттардың талаптарымен салыстыру жөнінде шаралар қолданады.

Ішкі тексерулер барысында:

- өндірістік экологиялық бақылау бағдарламасында көзделген іс-шаралардың орындалуы;
- қоршаған ортаны қорғауға қатысты өндірістік нұсқаулықтар мен ережелерді ұстану;

- экологиялық және өзге де рұқсат талаптарын орындау;
- есеп пен есептілікті жүргізудің дұрыстығы бақыланады.

Сонымен қатар, қоршаған ортаға залал келтіру және қоршаған ортаны әлеуетті қолданумен байланысты тәуекелдерді шешу, өндіріспен байланысты Компанияның еншілес ұйымдары арқылы міндетті сақтандыруға жатады.

17. Ішкі аудитор туралы ақпарат

Аудиторлық қызмет

«Эрнст энд Янг» ЖШС 2009 жылдан бастап «Тау-Кен Самұрық» АҚ аудиторы болып табылады.

Ішкі аудиторды сыйақыландыру көлемі:

Кезеңі	Қызметтің атауы	Сыйықы мөлшері, ҚҚС-мен, теңге
2009	Жылдық қаржылық есептіліктің аудиті	3 290 000
2010	Жылдық қаржылық есептіліктің аудиті	2 744 000
2011	Жылдық қаржылық есептіліктің аудиті	2 676 800
2012	Жылдық есептіліктің және шоғырланған қаржылық есептіліктің аудиті	3 073 000
2013	Жылдық есептіліктің және шоғырланған қаржылық есептіліктің аудиті	9 490 000
2014	Жылдық есептіліктің және шоғырланған қаржылық есептіліктің аудиті	9 490 000
		25 343 000

Аудиторлық емес қызметтер

«Эрнст энд Янг Қазақстан» ЖШС көрсеткен қызметтерінің сыйықы көлемі:

Кезеңі	Қызметтің атауы	Сыйықы мөлшері, ҚҚС-мен, теңге
2010	Білім беру бойынша қызметтер	2 584 012
2011	Білім беру бойынша қызметтер	1 043 526
2012	Білім беру бойынша қызметтер	1 514 027
2013	Білім беру бойынша қызметтер	1 550 920
2014	Білім беру бойынша қызметтер	1 275 232
2014	Консультациялық қызметтер	246 400
	Жиыны	8 214 118

«Эрнст энд Янг – Консультациялық қызметтер» ЖШС көрсеткен қызметтерінің сыйықы көлемі:

Кезеңі	Қызметтің атауы	Сыйықы мөлшері, ҚҚС-мен, теңге
2013	Консультациялық қызметтер	24 864 000,00
2014	Консультациялық қызметтер	9 300 000,00
		164 000,00

Аудиторлық қызметті тарту саласындағы саясат

Қоғам аудиторлық ұйымдардың қызметін тарту кезінде Қоғамның Директорлар кеңесі 2014 жылғы 26 ақпанда (№03/14 хаттама) бекіткен «Тау-Кен Самұрық» АҚ аудиторлық ұйымның қызметін тарту саласындағы саясатты басшылыққа алады.

Саясатпен қарастырылған негізгі қағида Компанияға нақты бір аудиторлық және аудиторлық емес қызметтерді аудиторлардың объективтілігі немесе тәуелсіздігіне нұқсан келтірмей және мүдделер қақтығысын болдырмау үшін белгілі бір аудиторлық емес қызметтерді қамтамасыз ету үшін аудиторларды тарту мүмкіндігін ұсынады.

Аудиторды таңдау. Компанияның аудиторлық ұйымдарды таңдау процедурасы, комиссия ұсынысы бойынша жалғыз акционерді аудитор ретінде тағайындауды қарастырады, оның қатарына Компанияның Директорлары кеңесінің мүшелері – Тәуелсіз директорлар кіреді. Сондай-ақ аудиторлық ұйымдарды таңдау процедурасына аудиторлық қызметті ұсынушы әлеуетті жеткізушілер ұсынған конкурстық ұсыныстар енгізілгенде аудиторды айқын таңдау қарастырылған.

Аудиторды ауыстыру. Қоғамда аудиторлық есепті әзірлеуге жауапты сыртқы аудиторды ауыстыру кезең бойынша жүзеге асырылады.

Қоғамның ішкі аудиторының алмастыру 5 (бес) жылдан аспауға тиісіті (яғни, жоба бойынша Қоғам сыртқы аудиторды және/немесе серіктесті ауыстыруға тиісті мезгіл аяқталатын кезең ішінде). Осы нәтижеге қол жеткізілгеннен кейін Аудит жөніндегі комитетке сабақтастық жоспары алмастыру өткізілгенге дейін бір жылдан бұрын кешіктірмей әзірленуі тиіс.

Аудиторлық емес қызметтер. Компания

Компания аудитпен байланысты емес белгілі бір қызмет көрсету, сондай-ақ аудитордың төленген аудиторлық емес қызметтер үшін ақы төлеу деңгейі, мүдделер қақтығысы немесе болжамды объективтіліктің жоғалуына алып келуі мүмкін деп санайды.

Аудитордың әрбір әлеуетті қызметі категориялар бойынша жіктеліп, олардың негізінде аудиторлық қызметті көрсету туралы шешім қабылданады.

Аудит жөніндегі комитет қажеттілік деңгейіне байланысты аудиторлық емес қызметтердің жіктелуі туралы мәселені қарастырады.

Аудиторлармен қарым-қатынас. Сыртқы аудитор байланыстарды Қоғам Директорлары кеңесінің Аудит жөніндегі комитеті арқылы жүзеге асырады. Аудитті жүргізу процесінде аудитор Қоғам Директорлары кеңесінің Аудит жөніндегі комитетімен, Ішкі аудит қызметімен, Бухгалтерлік есеп және есептілік департаментімен және қаржы есептілігіне ықпал жасаған, басшылықтың пайымдауларын әзірлеу процесіне тартылған, Қоғамның басқа да құрылымдық бөлімшелерімен өзара тығыз әрекеттеседі.

2015 жылға арналған жоспар

а. Қызметінің маңызды көрсеткіштері

Атауы	2015
Өндірістік ҚТК	
Барлауға арналған бюджет, мың тенге, ҚҚС-сыз	1 789 875,7*
Таза алтынның өндірісі, мың унций /жыл	636
Еңбек өнімділігі, мың теңге/адам	2 825
Инновациялық даму рейтингісі, %	25
Заттай өнімділік	
Алтын – қайта өңдеу, унций/адам.	4 465,4
ҚТК қаржыландыру	

ЕБИТДА, млн. теңге	(-3 333)
ЕБИТДА margin, %	(-4,21)
ROACE, %	1,62
ROE, %	2,07
Таза түсім, млн. теңге	6 095
Әлеуметтік ҚТК	
Персоналды тарту индексі, %	70
Персоналды оңтайландырумен байланысты іс-шараларды есепке алмағандағы, жыл сайынғы кадрлардың тұрақтамауы	14% көп емес
ЕОҚ білім беруге бөлінген шығындар пайызы	3,5% көп емес
Кадрлық резерв есебінен тағайындалғандар пайызы	50% көп емес
Тауарларды сатып алудағы жергілікті қамту үлесі, %	16
Қызметті сатып алудағы жергілікті қамту үлесі, %	85
Өндірістегі қайғылы оқиғалар саны	0
Корпоративті басқарудың ҚТК	
Корпоративті басқару рейтингі, %	60

**сомаға 2015 жылғы екінші жартыжылдықта түзету енгізіледі.*

в. Маңызды іс-шаралар

Жер қойнауын пайдалануда 2015 жылы үш объекті бойынша жер қойнауын пайдалануға арналған келісімшартты жасау жоспарлануда:

Қарғанды облысындағы Оңтүстік Мойынты ауданындағы алтынды барлау;

Жамбыл облысындағы Қаратас Майбұлақ ауданындағы алтынды барлау;

Алматы облысындағы Тұйық кен орнындағы барит-полиметалл кендерін және күмісті өндіру.

8 кен орны бойынша геологиялық барлау жұмыстары ұсынылатын болады: Спасск мыс кен орны, Прогресс, Жақсылық, Тұйық-Темір кенді торабы, Тау етегіндегі Кетмень, Ешкіөлмес, Гагаринский және Шоқпар.

Алайғыр кен орны жобасы бойынша ТЭН бекіту, кен кешені мен кен байыту фабрикасы үшін ЖСҚ және жұмыс құжаттарын әзірлеу, сыртқы инфрақұрылымның объектілерін жобалау мен салу және машиналар мен жабдықтарды жеткізу жоспарлануда.

Ақмола облысындағы Масалы кен орнында темірді тікелей жеткізуші (DRI) анықтау мен таңдау үшін, технологиялық зерттеулер мен тәжірибелі-өндірістік сынамаларды жүргізу, ТЭН әзірлеу, ЕРС келісімшарттарына қол қою үшін мердігерді таңдау жоспарлануда.

Қызылорда кен орнындағы Шалқия кен орнында су, -электрмен қамтуды жобалау, инфрақұрылым жобасы бойынша құрылыс-монтаж жұмыстарын жүргізу, байыту және гидрометаллургия бойынша қосымша зерттеу жұмыстарын жүргізу, қалдыққойманы түбегейлі жобалауды жүргізу жоспарлануда.

Аффинаж зауытында аффинажды өндіріс тізбегінің технологиясын дамыту, оның ішінде күмісті вакуумды айдау дистилляциясы технологиясын енгізу бойынша жұмыстарды жүргізу жоспарланып отыр.

Кремний өндірісінде екінші пеш (футеровка) пен қосалқы жабдыққа жөндеу жұмыстарын жүргізу және шикізатпен қамтамасыз ету (Ақтас кен орнындағы руданы өндіру) жалғасуда.

Қоғам арқылы 2015 жылы ресурсты базаны қалыптастыру және мемлекеттік басым құқықтарын жүзеге асыру мақсатында **стратегиялық активтерді сатып алу жоспарлануда.**

Инновациялық-технологиялық әлеуетті әзірлеу мен дамыту мақсатында әртүрлі кен орындарындағы құрамында темірі бар және титанды-магнетитті кендерді қайта өңдеу үшін темірді тікелей қалпына келтіретін технологияларды зерттеу жүргізілетін болады, тәжірибелік-өндірістік базаның ТЭН құрылысы әзірленді. Жаңа технологияларды күнделікті негізде енгізу мен бейіндеу мақсатында тау-кен металлургиялық өндірісіне арналған жаңа және перспективалы технологиялар бойынша ақпарат көздерін талдау мен деректер қорын жандандыру жүргізілетін болады.

Сатып алуларды жүргізуде «Самұрық Қазына» ҰӘҚ» АҚ Электронды сатып алудың ақпараттық жүйесіне арналған баға ұсыныстарын сұрату және ашық тендер тәсілімен 100% сатып алуды қамтамасыз ету және «Самұрық Қазына» ҰӘҚ» АҚ Электронды сатып алудың ақпараттық жүйесіндегі 10% кем емес көлемде жүргізілген сатып алу бойынша жиынтық үнемдеуді қамтамасыз ету жоспарлануда.

Қосымша. «Тау-Кен Самұрық» ұлттық тау-кен компаниясы» АҚ 2014 жылғы шоғырланған қаржы есептілігі тәуелсіз аудиторлардың есебі бойынша бөлек ұсынылып отыр («Тау-Кен Самұрық» АҚ Директорлары кеңесінің 2015 жылғы 1 сәуірдегі шешімімен бекітілген, № 03/15 хаттама).

«Тау-Кен Самұрық» ұлттық тау-кен компаниясы» АҚ

Шоғырландырылған қаржылық есептілігі

*Тәуелсіз аудиторлардың есебі бойынша 2014 жылғы 31 желтоқсанда
аяқталған жыл ішінде*

МАЗМҰНЫ

Тәуелсіз директорлар есебі

Шоғыландырылған қаржылық есептілік

Жиынтық табыс туралы шоғыландырылған есеп	1
Қаржы ахуалы туралы шоғыландырылған есеп	2
Ақша қажатының қозғалысы туралы шоғыландырылған есеп	3-4
Капиталдағы өзгерістер туралы шоғыландырылған есеп	5
Шоғыландырылған қаржылық есептілігіне ескертпелер	6-38

МАЗМҰНЫ

ТӘУЕЛСІЗ АУДИТОРЛАРДЫҢ ЕСЕБІ

«Тау-Кен Самұрық» ұлттық тау-кен компаниясы» АҚ акционеріне және Басшылығына

«Тау-Кен Самұрық» ұлттық тау-кен компаниясы» АҚ және оның еншілес компанияларының (бұдан әрі – «Топ») қоса беріліп отырған шоғырландырылған қаржылық есептілігіне аудит жүргіздік, әрі оған 2014 жылғы 31 желтоқсандағы жағдай бойынша қаржылық жағдай туралы шоғырландырылған есеп, жиынтық кіріс туралы шоғырландырылған есеп, капиталдағы өзгерістер туралы шоғырландырылған есеп және көрсетілген күнге аяқталған жыл үшін ақша қаражатының қозғалысы туралы шоғырландырылған есеп, сондай-ақ есеп саясатының маңызды аспектілері туралы ақпарат пен басқа да түсіндірме ақпараты жатады.

Шоғырландырылған қаржылық есептілікке қатысты басшылықтың жауапкершілігі

Топ басшылығы осы шоғырландырылған қаржылық есептілікті Халықаралық қаржылық есептілік стандарттарына сәйкес әзірлеуге және дұрыс беруге әрі басшылықтың пікірінше адал емес әрекеттердің немесе қатенің салдарынан маңызды бұрмалануы жоқ шоғырландырылған қаржылық есептілікті дайындау үшін қажет деп айқындайтын ішкі бақылау процедуралары үшін жауап береді.

Аудиторлардың жауапкершілігі

Біздің міндетіміз біз жүргізген аудиттің негізінде осы шоғырландырылған қаржылық есептілік туралы өз ойымызды білдіру болып табылады. Біз аудитті Халықаралық аудит стандарттарына сәйкес жүргіздік. Бұл стандарттар біздің әдеп нормаларын сақтауымызды, аудитті шоғырландырылған қаржылық есептілікте маңызды бұрмаланулардың жоқтығына жеткілікті түрде сенімді болатындай етіп жоспарлауымызды және жүргізуімізді талап етеді.

Аудитке шоғырландырылған қаржылық есептілікте ұсынылған сомалар мен ақпаратқа қатысты аудиторлық дәлелдерді алуға бағытталған процедураларды орындау жатады. Шынайы емес әрекеттердің немесе қатенің салдарынан шоғырландырылған қаржылық есептіліктің едәуір бұрмалану тәуекелін бағалауды қоса алғанда, процедураларды таңдау аудитор тұжырымдарына негізделеді. Бұл тәуекелді бағалау кезінде аудитор компанияның шоғырландырылған қаржылық есептілікті дайындау мен дұрыс беруге қатысты ішкі бақылау аспектілерін компанияның ішкі бақылау жүйесінің тиімділігі туралы пікірін білдіру үшін емес, нақты жағдайларда қажет аудит процедураларын анықтау үшін қарастырады. Сондай-ақ аудитке таңдалған есеп саясатының дұрыстығын және басшылық жасаған бухгалтерлік бағалаудың негізділігін бағалау және жалпы шоғырландырылған қаржылық есептіліктің ұсынылуын бағалау жатады.

Біз алынған аудиторлық дәлелдер өз пікірімізді білдіру үшін жеткілікті әрі лайықты болып табылады деп санаймыз.

МАЗМҰНЫ

Пікір

Біздің ойымызша шоғырландырылған қаржылық есептілік барлық маңызды аспектілерде «Тау-Кен Самұрық» ұлттық тау-кен компаниясы» АҚ және оның еншілес компанияларының 2014 жылдың 31 желтоқсанындағы қаржылық жағдайын, сондай-ақ көрсетілген күнге аяқталған жыл үшін оның қаржы нәтижелері мен ақша қаражатының қозғалысын Халықаралық қаржылық есептілік стандарттарына сәйкес шынайы түрде көрсетеді.

Бахтиер Эшонкулов
Аудитор/Аудит жөніндегі серіктес

Евгений Жемалетдинов
«Эрнст энд Янг» ЖШС-тің
Бас директоры Аудитордың

Аудитордың 2012 жылғы 27 тамыздағы
№ МФ-0000099 біліктілік куәлігі

Қазақстан Республикасының аумағында
аудиторлық қызметпен айналысуға арналған
мемлекеттік лицензия: сериясы МФЮ - 2, № 0000003,
Қазақстан Республикасы Қаржы Министрлігімен 2005 жылғы
15 шілдеде берілген.

2015 жылғы 5 наурыз

БІРЛЕСКЕН ТАБЫС ТУРАЛЫ ШОҒЫРЛАНДЫРЫЛҒАН ЕСЕП**2014 жылғы 31 желтоқсанда аяқталған жыл ішінде**

<i>Мың теңге</i>	Ескерт	2014 жыл	2013 жыл
Өткізілген өнім түсімі	5	42.426.298	–
Өткізілген өнімнің өзіндік құны	6	(42.291.899)	–
Жалпы кіріс		134.399	–
Жалпы әкімшілік шығыс	7	(1.955.170)	(1.679.746)
Тасымалдау және өткізу шығыс		(16.719)	–
Операциялық шығыс		(242.191)	(181.423)
Операциялық шығын		(2.079.681)	(1.861.169)
Қаржы кірісі		655.390	147.819
Қаржы шығыс		(17.921)	–
Бірлескен кәсіпорындар мен қауымдасқан компаниялар табысындағы үлес	12	1.988.232	3.167.462
Еншілес ұйымдардың тиімді сатып алу кірістері	4	266.417	–
Басқа да операциялық емес кірістер		315.858	199.718
Басқа да операциялық есес шығындар		(982.308)	(15.831)
Тиімді бағам айырмасы		1.124	31.719
Салық салынғанға дейінгі пайда		147.111	1.669.718
Табыс салығы бойынша шығыстар	8	–	–
Жыл ішіндегі таза кіріс		147.111	1.669.718
Жыл ішіндегі басқа да бірлескен кіріс	12	37.130.163	1.141.807
Салықты шегергенде, жыл ішіндегі бірлескен кіріс жиыны		37.277.274	2.811.525

Қаржы жөніндегі басқарушы директор

Д.А. Карим

Бас бухгалтер

А.Б. Сеитова

ҚАРЖЫ АХУАЛЫ ТУРАЛЫ ШОҒЫРЛАНДЫРЫЛАН ЕСЕП

2014 жылғы 31 желтоқсанға

<i>Мың теңге</i>	Ескерт.	31 желтоқсан 2014жыл	31 желтоқсан 2013жыл
Активтер			
Ұзақ мерзімдік активтер			
Негізгі құралдар	9	10.131.995	4.932.536
Материалдық емес активтер	10	41.630.039	17.408
Барлау және бағалау бойынша активтер	11	2.367.773	652.018
Бірлескенкәсіпорындарға және қауымдасқан компанияға инвестиция	12	234.169.197	199.896.444
Табыс салығы бойынша алдына төлем		136.164	39.081
Өтем салығы		1.098.001	420.275
Басқа да ұзақ мерзімдік активтер		214.139	12.969
		289.747.308	205.970.731
Ағымдағы активтер			
Тауар-материалдық қорлар	13	9.890.919	1.738.341
Дебиторлық берешек		2.341.626	–
Берілген аванстар		321.277	17.403
Басқа да ағымдағы активтер		54.848	78.168
Қысқа мерзімдік салымдар		745.336	190.500
Ақша қаражаты және олардың баламасы	14	11.929.578	6.588.719
		25.283.584	8.613.131
Активтер жиыны		315.030.892	214.583.862
Капитал және міндеттемелер			
Капитал			
Жарғылық капитал	15	230.386.253	175.239.257
Бөлінбеген табыс		36.307.148	37.795.155
Капиталдың басқа да компоненттері	12	38.271.970	1.141.807
Негізгі ұйымның акционеріне сәйкес келетін капитал		304.965.371	214.176.219
Бақыланбайтын қатысу үлесі	15	420.774	–
Капитал жиыны		305.386.145	214.176.219
Ұзақ мерзімдік міндеттемелер			
Мерзімі ұзартылған салық міндеттемелері	8	7.333.767	–
Басқа да ұзақ мерзімдік міндеттемелер		48.250	–
		7.382.017	–
Ағымдық міндеттемелер			
Кредиттік берешек	16	1.948.888	178.227
Төленетін салық		78.663	65.965
Қызметкерлер алдындағы берешек		181.198	143.204
Жер қойнауын пайдалану келісімшарттары бойынша міндеттемелер резерві		36.534	9.664
Басқа да ағымдық міндеттемелер		17.447	10.583
		2.262.730	407.643
		9.644.747	407.643
Капитал жиыны және міндеттемелер		315.030.892	214.583.862

Қаржы жөніндегі басқарушы директор

Д.А. Карим

Бас бухгалтер

А.Б. Сеитова

6-38 беттердегі Есепке алу саясаты мен Ескертпелер аталған шоғырландырылған қаржылық есептіліктің ажырамас бөлігі болып табылады.

АҚША ҚАЗАТЫНЫҢ ҚОЗҒАЛЫСЫ ТУРАЛЫ ШОҒЫРЛАНДЫРЫЛҒАН ЕСЕП**2014 жылдғы 31 желтоқсанда аяқталған жыл ішінде**

<i>Мың теңге</i>	Ескерт.	2014 жыл	2013 жыл
Операциялық қызметтен ақша ағыны			
Салық салынғанға дейінгі пайда		147.111	1.669.718
Түзетілді:			
Тозу және амортизация	9, 10	274.526	42.712
Қаржы кірісі		(655.390)	(147.819)
Бірлескен кәсіпорындар және қауымдасқан компаниядағы үлес	12	(1.988.232)	(3.167.462)
Еншілес ұйымдардың тиімді сатып алуынан пайда	4	(266.417)	–
Бірлескен кәсіпорындарға қатысудан үлесті өтеусіз алу		(220.582)	–
Тозған және өтімсіз ТМЗ бойынша резерв	13	430.153	–
Өтелетін ҚҚС құнсыздануы		291.351	–
Еншілес компаниялардағы 50% қатысу үлесін шығарудан пайда		–	(34.454)
Басқалар		157.314	(130.829)
		(1.830.166)	(1.768.134)
Тауар-материалдық қордағы өзгеріс		(8.385.053)	(1.734.449)
Дебиторлық берешектегі өзгеріс		(2.240.679)	–
Берілген аванстағы өзгеріс		(303.874)	53.634
Басқадаағымдықактивтердегіөзгеріс		30.541	(55.568)
Өтелетін салықтағы өзгеріс		(535.023)	(382.831)
Кредиторлық берешектегі өзгеріс		117.130	19.962
Төленетін салықтағы өзгеріс		12.698	49.049
Қызметкерлер алдындағы берешектегі өзгеріс		6.895	64.464
Басқа да ағымдық міндеттемелердегі өзгеріс		6.836	20.247
		(13.120.695)	(3.733.626)
Алынған сыйақы		648.169	137.060
Төленген табыс салығы		(97.083)	(21.858)
Операциялық қызметте ақша қаражатын таза пайдалану		(12.569.609)	(3.618.424)
Инвестициялық қызметтен ақша ағыны			
Негізгі құралдарды сатып алу		(1.311.838)	(4.163.378)
Материалдық емес активтерді сатып алу		(7.318)	(6.851)
Барлау және бағалау бойынша активтерді сатып алу		(1.447.916)	(495.192)
Бірлескен кәсіпорындарға қатысу үлесін сатудан түсім		–	34.454
Басқа да ұзақ мерзімдік активтерді сатып алу		(93.905)	–
Алынған ақша қаражатын шегергенде, Масальский ТБК сатып алу	4	(3.110.368)	–
Қауымдасқан Компаниялардан алынған дивидендтер	12	1.861.159	–
Қауымдасқа компанияның жарғылық капиталына жарна	12	(300)	–
«ШалқияЦинкЛТД»АҚ бірге бизнесті біріктіру аясындағы түсім	4	65.965	–
Банк салымдарын орналастыру		(745.336)	–
Банк салымдарын алу		190.500	1.209.500
Инвестициялық қызметте ақша қаражатын таза пайдалану		(4.599.357)	(3.421.467)

6-38 беттердегі Есепке алу саясаты мен Ескертпелер аталған шоғырландырылған қаржылық есептіліктің ажырамас бөлігі болып табылады.

АҚША ҚАЖАТЫНЫҢ ҚОЗҒАЛЫСЫ ТУРАЛЫ ШОҒЫРЛАНДЫРЫЛҒАН ЕСЕП (жалғасы)

<i>Мың теңге</i>	Ескерт.	2014 жыл	2013 жыл
Қаржы қызметінен ақша ағыны			
Акциялар шығару	15	22.981.327	10.189.959
Бақыландырылған қатысу үлесін сатып алу	4	(221.044)	–
Дивидендтер	15	(250.458)	–
Қаржы қызметінен ақша қаражатының таза түсімі		22.509.825	10.189.959
Ақша қаражаты мен оның баламасының таза ұлғаюы			
Ақша қаражаты және олардың баламасы, жылбасында	14	6.588.719	3.438.651
Ақша қаражаты және олардың баламасы, жыл аяғында	14	11.929.578	6.588.719

ЕЛЕУЛІ АҚШАСЫЗ ОПЕРАЦИЯЛАР–ҚОСЫМША АШЫЛУ

«ШалқияЦинк ЛТД» АҚ жариялаған және орналастырған акциялары жалпы санының 100% құрайтын, 417.610.000 дана мөлшеріндегі «ШалқияЦинк ЛТД» АҚ жай акцияларын беру арқылы Компанияның жарғылық капиталына Акционердің 32.165.669 мың теңге мөлшеріндегі жарнасы (4-ескертпе). Аталған операциялар ақша қаражатының қозғалысы туралы шоғырландырылған есептен алып тасталды.

Қаржы жөніндегі басқарушы директор

Д.А. Карим

Бас бухгалтер

А.Б. Сеитова

КАПИТАЛДАҒЫ ӨЗГЕРІСТЕР ТУРАЛЫ ШОҒЫРЛАНДЫРЫЛҒАН ЕСЕП

2014 жылғы 31 желтоқсанда аяқталған жыл ішінде

Мың теңге	Ескерт.	Негізгі компания акционеріне тиесілігі			Жиыны	Бақыланбайтын қатысу үлесі	Капитал жиыны
		Жарғылық капитал	Капиталдың басқа да құрамбөлігі	Бөлінбеген кіріс/ (жинақталған шығын)			
2013 жылғы 1 қаңтарға		7.862.266	–	(2.242.437)	5.619.829	–	5.619.829
Жыл ішіндегі таза кіріс		–	–	1.669.718	1.669.718	–	1.669.718
Басқа да жиынтық кіріс		–	1.141.807	–	1.141.807	–	1.141.807
Жыл ішіндегі жиынтық кіріс жиыны		–	1.141.807	1.669.718	2.811.525	–	2.811.525
Акциялар шығару		167.376.991	–	38.367.874	205.744.865	–	205.744.865
2013 жылғы 31 желтоқсанға		175.239.257	1.141.807	37.795.155	214.176.219	–	214.176.219
Жыл ішіндегі таза кіріс		–	–	147.111	147.111	–	147.111
Басқа да жиынтық кіріс		–	37.130.163	–	37.130.163	–	37.130.163
Жыл ішіндегі жиынтық кіріс жиыны		–	37.130.163	147.111	37.277.274	–	37.277.274
Акциялар шығару	15	55.146.996	–	–	55.146.996	–	55.146.996
Еншілес ұйымдардың сатып алулары		–	–	–	–	2.224.092	2.224.092
Еншілес ұйымдарға қатысудың бақыланбайтын үлестерін сатып алу	4	–	–	1.582.274	1.582.274	(1.803.318)	(221.044)
Қауымдасқан компания капиталындағы басқа да өзгерістер үлесі	12	–	–	(2.966.934)	(2.966.934)	–	(2.966.934)
Дивидендтер	15	–	–	(250.458)	(250.458)	–	(250.458)
2013 жылғы 31 желтоқсанға		230.386.253	38.271.970	36.307.148	304.965.371	420.774	305.386.145

Қаржы жөніндегі басқарушы директор

Д.А. Карим

Бас бухгалтер

А.Б. Сеитова

6-38 беттердегі Есепке алу саясаты мен Ескертпелер аталған шоғырландырылған қаржылық есептіліктің ажырамас бөлігі болып табылады.

ШОҒЫРЛАНДЫРЫЛҒАН ҚАРЖЫЛЫҚ ЕСЕПТІЛІГІНЕ ЕСКЕРТПЕЛЕР

2014 жылғы 31 желтоқсанда аяқталған жыл ішінде

1. ЖАЛПЫ АҚПАРАТТАР

«Тау-Кен Самұрық» ұлттық тау-кен компаниясы» акционерлік қоғамы (бұдан әрі - «Тау-Кен Самұрық» немесе Компания), Қазақстан Республикасы Үкіметінің 2009 жылғы 15 қаңтардағы №10 қаулысына сәйкес құрылды және 2009 жылғы 2 ақпанда акционерлік қоғам ретінде тіркелді. Компания кеңсесі мына мекенжайда орналасқан: Қазақстан Республикасы, Астана қ., Дінмұхамед Қонаев көш. 8, «Б» блок.

«Самұрық-Қазына» ұлттық әл-ауқат қоры» АҚ (бұдан әрі - «Самұрық-Қазына») Компанияның Жалғыз акционері болып табылады. Самұрық-Қазынаның Жалғыз акционері Қазақстан Республикасының Үкіметі болып табылады.

Аталған шоғырландырылған қаржы есептілігіне Компанияның және оның еншілес ұйымдарының (бұдан әрі - «Топ») қаржы есептілігі енеді (2-ескертпе).

Топ қызметінің негізгі бағытына, басқалардан өзге, мыналар енеді:

- Қатты пайдалы қазбаларды барлау, игеру, өндіру, өңдеу мен өткізу саласындағы қызметтерді жүзеге асыру;
- Қазақстанның минералды шикізат кешенінің ұдайы өндірісі;
- Жер қойнауын пайдалану жобаларын іске асыруға жаңа технологияларды енгізу мен мемлекеттік қатысудың тиімділігін арттыру арқылы Қазақстанның тау-кен индустриясын дамыту.

Топтың ұсынып отырған қаржы есептілігін шығару үшін Қаржы жөніндегі басқарушы директормен және Компанияның бас бухгалтерімен 2015 жылғы 5 наурызда бекітілді.

2. ШОҒЫРЛАНДЫРЫЛҒАН ҚАРЖЫ ЕСЕПТІЛІГІН ӘЗІРЛЕУДІҢ НЕГІЗІ

Сәйкестік туралы өтініш

Топтың аталған қаржы есептілігі Халықаралақ қаржы есептілігі стандарты Кеңесі (бұдан әрі – «ХКЕС жөніндегі Кеңес») жариялаған редакцияда, Халықаралақ қаржы есептілігі стандартына (бұдан әрі – «ХКЕС») сәйкес әзірленді.

Шоғырландырылған қаржы есептілігі, осы шоғырландырылған қаржы есептілігіне Сесеп беру саясаты мен Ескертпелерінде көрсетілген фактілерді қоспағанда, бастапқы күн негізінде әзірленді.

Шоғырландырылған қаржы есептілігітеңге бойынша берілді және барлық мәндер мыңға дейін дөңгелектенді, өзге де көрсетілгендер бұған қосылмайды.

Шетел валютасын қайта есептеу

Шоғырландырылған қаржы есептілігітеңге бойынша берілді. Теңге қызметтік валюта және Топтың шоғырландырылған қаржы есептілігін ұсыну валютасы болып табылады.

Шетел валютасымен операция күнінде қолданылған бағам споты бойынша бастапқы қызметтік валютада есепке алынады. Шетел валютасында көрніс тапқан ақшалай активтер мен міндеттемелер, есепті күні қолданылған айырбас бағамы бойынша қызметтік валютаға қайта есептеледі. Барлық айырмалар бірлескен кіріс туралы шоғырландырылған есепте көрніс табады.

Баптарда ескерілетін, тарихи құны бойынша бағалантын ақшалай емес активтер мен міндеттемелер, алғашқы операция күні қолданылған айырбас бағамы бойынша қайта есептеледі.

Қазақстан Қор Биржасы (бұдан әрі «ҚҚБ») белгілейтін орта есеппен өлшенген айырбас бағамы, Қазақстан Республикасындағы ресми валюта бағамы ретінде пайдаланылады.

ҚҚБ валюталық айырбас бағамы 2014 жылғы 31 желтоқсанға 1 АҚШ доллары үшін 182.35 теңгеге тең (2013 жылы: 1 АҚШ доллары үшін 153,61 теңге). Бұл бағам 2014 жылғы 31 желтоқсанға АҚШ доллары бойынша көрніс тапқан, ақшалай активтер мен міндеттемелерді қайта есептеу үшін пайдаланылды.

ШОҒЫРЛАНДЫРЫЛҒАН ҚАРЖЫЛЫҚ ЕСЕПТІЛІГІНЕ ЕСКЕРТПЕЛЕР (жалғасы)**2. ШОҒЫРЛАНДЫРЫЛҒАН ҚАРЖЫ ЕСЕПТІЛІГІН ӘЗІРЛЕУДІҢ НЕГІЗІ (жалғасы)****Елеулі бухгалтерлік пайымдаулар мен бағалар**

Шоғырландырылған қаржы есептілігін әзірлеу ХҚЕС-ке сәйкес, қаржы есептілігін әзірлеу күнінде көрсетілген және есепті кезең ішіндегі кірістер мен шығыстар сомасы көрсетілген активтер мен міндеттемелер сомасына әсер ететін, бағалау мен кемшіліктерді басшылықтың пайдалануын талап етеді. Нақты нәтижелердің осы бағалаулардан айырмасы болуы мүмкін.

Келесі қаржы жылы ішінде активтер мен міндеттемелердің баланстық құнына елеулі түзетулер енгізуде елеулі тәуекел тудыратын, есепті күнгі пайымдалардың алдағы және басқа да негзгі көздердің белгісіздігіне қатысты негзгі жорамалдар мынада көрсетіледі:

Салық салу

Салық тәуекелін бағалаған кезде, Топ даулай алмайтын немесе егер салық органдары қосымша салық есептеген болса, оны орайлы даулай алуға болмайды есептесе, басшылық салық заңнамасын сақтамаудың ықтимал саласы ретінде қарастырады. Бұндай анықтамалар елеулі пайымдауларды шығаруды талап етеді және салық ісін қарауда өзінің шешімін күту нәтижесінен күтілетін анықталарға және малық органдары жүзеге асратын сәйкестік тексерулері нәтижесіне байланысты болады (мұны да *18-ескертпеден қараңыз*).

Мерзімі ұзартылған салық бойынша активтер

Мерзімі ұзартылған салық активтері барлық пайдаланылған салық шығындары, есептелген міндеттемелер мен салық бойынша, есептеп шығарылатын уақытша айырмалар есебі қарсы қойылатын, салық салу кірісі орын алу ықтималы елеулі болып табылатын дәрежеде танылады. Басшылықтың елеулі пайымдаулары, кірістің жоспарланған деңгейі мен уақыты, сондай-ақ салықтық жоспарлаудың стратегиясын табысты қолдану негізінде танылуы мүмкін болатын, мерзімі ұзартылған салық бойынша активтерді бағалау үшін талап етіледі (мұны да *8-ескертпеден қараңыз*).

Қаржылық емес активтердің құнсыздануы

Ақша ағынын жандандыратын, егер активтердің немесе бөлімшелердің баланстық құнында құнсыздану орын алатын болса, онда оның өтелетін бағасын көтереді, оған көбіне мыналар себеп болады: оны пайдаланудан сату шығынын және бағаны шығарып тастағандағы әділ құн. Сату шығынын шегергендегі әділ құн есебі, ұксас активтерді сатудың коммерциялық мәмілелері бойынша орын алатын немесе активті шығарып тастаумен байланысты шеккен қосымша шығындарды шегергенде нарықтық бағада байқалатын ақпараттарға. Пайдалану құны есебі дисконттық ақша ағыны моделіне негізделген.

Топтың қаржыдан тыс активтеріне негізінен Негізгі құралдар, Материалдық емес активтер, Барлау және бағалау бойынша активтер, және Бірлескен кәсіпорындарға және қауымдасқан компанияға инвестиция енгізіледі.

2014 және 2013 жылдардағы 31 желтоқсандағы жағдай бойынша Топ басшылығы қаржыдан тыс активтер құнсыздануының қандай да бір индикаторларын ұшыратпады.

Қаржы құралдарының әділ құны

Аталған құралдарға белсенді нарықтың болмауына байланысты, қаржы активтері мен міндеттемелерінің әділ құнын анықтау мүмкін болмаған жағдайда, қаржы активтері мен міндеттемелерінің әділ құны, күтілетін дисконттық ақша ағыны моделі сияқтыны қоса алғанда, бағалау әдістемесі пайдаланыла отырып анықталады.

Моделге ену деректері ретінде мүмкін болатын нарық деректері пайдаланылады; нарықтық деректер болмаған жағдайда әділ құнды анықтауға арналған пайымдаулар қажет болады. Пайымдауға өтемпаздық тәуекелі, кредиттік тәуекел және құбылмалылық жатады. Бағалаудың және пайымдаудың өлшемдері қаржы құралдарының әділ құнына ықпал етуі мүмкін.

ШОҒЫРЛАНДЫРЫЛҒАН ҚАРЖЫЛЫҚ ЕСЕПТІЛІГІНЕ ЕСКЕРТПЕЛЕР (жалғасы)**2. ШОҒЫРЛАНДЫРЫЛҒАН ҚАРЖЫ ЕСЕПТІЛІГІН ӘЗІРЛЕУДІҢ НЕГІЗІ (жалғасы)****Шоғырландырылған принциптер**

Шоғырландырылған қаржы есептілігіне Компанияның және ол бақылау жасайтын еншілес ұйымдардың қаржы есептілігі енеді.

2014-2013 жылдардағы жағдай бойынша мына компаниялар Топтың еншілес ұйымдары болып табылды:

Компаниялар	Қызмет түрі	Өңір	31 желтоқсан 2014 жыл	31 желтоқсан 2013 жыл
«Logic Business» ЖШС	«Қазцинк» ЖШС инвестицияларды басқару	Астана	100%	100%
«Logic Invest Capital» ЖШС	«Қазцинк» ЖШС инвестицияларды басқару	Астана	100%	100%
«Инвестиционный дом Дана» ЖШС	«Қазцинк» ЖШС инвестицияларды басқару	Астана	100%	100%
«ШалқияЦинк ЛТД» АҚ	Аралас қорғасын-мырыш кенін барлау, өндіру және өңдеу	Қызылорда облысы	100%	–
«Тау-Кен Алтын» ЖШС	«Аффинаж зауыты өндірісін құру және оның минералды шикізат базасын қамтамасыз ету» инвестициялық жобасының үйлестірушісі	Астана	100%	100%
«Масальский ТБК» ЖШС	Темір рудасын барлау және өндіру	Ақмола облысы	93%	–
«Tau-Ken Mining» ЖШС	Түсті металдар кен орындарын барлау	Алматы облысы	100%	100%
«Tau-Ken Temir» ЖШС	Металлургия кремний және жез намаөнімдер өндірісі	Астана	100%	100%
«Алайғыр» БК» ЖШС	Полиметалл рудасын өндіру	Қарағанды облысы	100%	100%
«Тау-Кен Проект» БК» ЖШС	Мысты, алтынды және ілеспе құрамбөліктерді барлау	Қарағанды облысы	100%	100%
«Тау Кетмень» ЖШС	Алтын рудалы кен орындарын барлау	Алматы облысы	100%	100%
«ТКС-Жақсылық» ЖШС	Марганец рудалы кен орындарын барлау	Алматы облысы	100%	100%
«Шокпар-Гагарин» ЖШС	Алтын рудалы кен орындарын барлау	Жамбыл облысы	100%	100%
«Тау-Кен Прогресс» ЖШС	Түсті металдар кен орындарын барлау	Астана	100%	100%
«ТКС-Қостанай» ЖШС	Түсті металдар кен орындарын барлау	Астана	100%	100%

Топ 2014 жылғы 24 маусымда «Масальский тау-байыту комбинаты» ЖШС жарғылық капиталына 63% қатысу үлесін «Горнобюро» ЖШС сатып алды (4-ескертеме). Топ 2014 жылғы 1 шілдеде «Масальский тау-байыту комбинаты» ЖШС жарғылық капиталына 30% қатысу үлесін «Есіл» ӘКК ұлттық Компаниясы» АҚ қосымша сатып алды, нәтижесінде Топтың қатысу үлесі 93% дейін ұлғайды (4-ескертеме).

Топ 2014 жылғы 11 шілдеде жай бір акция 160.828 мың теңге болатын жалпы сомасы 32.165.669 мың теңге, саны 200 дана жай акцияға қосымша эмиссия жүргізді, оны «Самұрық-Қазына» саны 417.610.000 дана болатын «ШалқияЦинкЛТД» АҚ жай акциясына айырбас ретінде сатып алды (4-ескертеме).

ШОҒЫРЛАНДЫРЫЛҒАН ҚАРЖЫЛЫҚ ЕСЕПТІЛІГІНЕ ЕСКЕРТПЕЛЕР (жалғасы)**2. ШОҒЫРЛАНДЫРЫЛҒАН ҚАРЖЫ ЕСЕПТІЛІГІН ӘЗІРЛЕУДІҢ НЕГІЗІ (жалғасы)****Шоғырландырылған принциптер (жалғасы)***Еншілес ұйымдар*

Еншілес ұйымдар – бұл Топ бақылау жасайтын кәсіпорындар. Бақылау, кәсіпорындардың қаржы және операциялық саясатын тікелей немесе жанама басқаруға Топтың өкілетігі болғанда, осылайша оның қызметінен пайда алғатын болса жүзеге асырылады. Жалпы бақылауға алынған кәсіпорындар арасындағы мәмілелердегі сатып алуды қоспағанда, еншілес ұйымдар оларды сатып алған сәттен бастап, Топтың сатып алу күні оларға тиесілі болса және осындай бақылауға тыйым салынған күнге дейін бақылауға алынады. Еншілес ұйымдар сатып алған кезде, сатып алу құны, сатып алынған күнгі олардың әділ құны негізінде активтерге және міндеттемелерге таралады. Еншілес ұйымдар қаржы есептілігі, есепке алу алу саясатымен сәйкестендіріле отырып, Топтың қаржы есептілігі сияқты, дәл сол кезеңде дайындалады.

Ішкі мәмілелерден туындайтын мәмілелер және мәміле жөніндегі барлық топшілік сальдо, іске асырылмаған пайданы қоса алғанда, шоғырландырылған қаржы есептілігінен толық алынып тасталды. Осындай ретпен іске асырылмаған пайда сияқты, іске асырылмаған шығын да алып тасталды, олардың құнсыздануы туралы дәлелі жоқ дәрежесі ғана бұған қосылмайды.

Бірлескен кәсіпорындарға және қауымдасқан компанияларға инвестициялар

Компанияның экономикалық қызметіне бірлескен бақылау орнататын, келісім шарттарға кіріскен бірлескен қызметке қатысушылардың, бірлесіп бақылайтын компания түріндегі бірлескен кәсіпорындарда Топтың қатысу үлесі бар. Топтың қауымдасқан компанияларда, олардың қызметіне елеулі ықпал ететін қатысу үлесі болады. Бірлескен кәсіпорындардағы және қауымдасқан компаниялардағы Топтың инвестициясы іскерлікпен қатысу әдістемесі бойынша есепке алынады.

Бірлескен кәсіпорындарға және қауымдасқан компанияларға іскерлікпен қатысу инвестициялар әдістемесіне сәйкес, Топқа тиесілі, бірлескен кәсіпорындар мен қауымдасқан компаниялар таза активі үлесінде сатып алудан кейін туындаған, бастапқы құн плюс өзгерістер, қаржы ахуалы туралы шоғырландырылған есепте есепке алынады. Бірлескен кәсіпорындарға және қауымдасқан компанияларға қатысты гудвилл, инвестицияның баланстық құнына енгізіледі және амортизацияланбайды, сондай-ақ құнсыздану мәніне жеке тексеруге ұшырамайды.

Жиынтық табыс туралы шоғырландырылған есеп, бірлескен кәсіпорындар мен қауымдасқан компаниялар қызметінің қаржы нәтижесіндегі үлесті көрсетеді. Егер бірлескен кәсіпорындар/қауымдасқан компаниялар капиталында тікелей танылған өзгерістер орын алған болса, онда Топ осындай өзгерістердегі өзінің үлесін мойындайды және егер бұны капиталдағы өзгерістер туралы шоғырландырылған есепте қолдануға болатын болса, бұл дерек жария етіледі. Бірлескен кәсіпорындар/қауымдасқан компаниялардағы Топ операциялары бойынша туындаған, іске асырылмаған пайда мен шығын, Топтың бірлескен кәсіпорындар/қауымдасқан компанияларға қатысу үлесі мүмкіндігінше шығарып тасталды.

Бірлескен кәсіпорындардың/қауымдасқан компаниялардың табыстағы үлесі, жиынтық кіріс туралы шоғырландырылған есепте тікелей берілген. Ол бірлескен кәсіпорындар/қауымдасқан компаниялар қатысушыларына ыңғайлы табыс ретінде ұсылады және сол себепті салық салынғаннан кейінгі кіріс және бірлескен кәсіпорындар/қауымдасқан компаниялардың еншілес ұйымдарына бақыланбайтын қатысу үлесі ретінде айқындалады.

Бірлескен кәсіпорындардың/қауымдасқан компаниялардың қаржы есептілігі, Топтың шоғырландырылған қаржы есептілігі кезеңінде әзірленеді. Қажет болғанда есепке алу саясатын Топтың есепке алу саясатымен сәйкестікке келтіру мақсатында оған түзетулер енгізіледі.

Қатысу үлесі әдістемесін қолданғаннан кейін Топ бірлескен кәсіпорындарға/қауымдасқан компанияларға Топтың инвестиция бойынша құнсыздануынан қосымша шығынды тану қажеттігін айқындайды. Әр есепті кезеңге Топ бірлескен кәсіпорындардағы/қауымдасқан компаниялардағы инвестициялардың құнсыздануы нақты деректердің болғанын белгілейді. Осындай дәлелдер болған жағдайда, бірлескен кәсіпорындарға/қауымдасқан компаниялардағы орналастырылған инвестиция құны мен оның баластық құны арасындағы айырма ретінде құнсыздану сомасын есептеп шығарады және осы соманы бірлескен кіріс туралы шоғырландырылған есепте таниды.

ШОҒЫРЛАНДЫРЫЛҒАН ҚАРЖЫЛЫҚ ЕСЕПТІЛІГІНЕ ЕСКЕРТПЕЛЕР (жалғасы)**2. ШОҒЫРЛАНДЫРЫЛҒАН ҚАРЖЫ ЕСЕПТІЛІГІН ӘЗІРЛЕУДІҢ НЕГІЗІ (жалғасы)****Шоғырландырылған принциптер (жалғасы)***Бірлескен кәсіпорындар мен қауымдасқан компаниялардағы инвестиция(жалғасы)*

Бірлескен компанияларға бірлескен бақылауды және қауымдасқан компанияға елеулі ықпалды жоғалған жағдайда, Топ қалған инвестицияны әділ құн бойынша таниды. Бірлескен бақылауды немесе елеулі ықпалды жоғалтқан сәтте инвестицияның баланстық құны және қалған инвестицияның әділ құны мен түсімдер арасындағы айырма кірісте және шығында мойындалады.

Бизнесті біріктіру

Бизнесті біріктіру сатып алу әдісі пайдаланыла отырып есепке алынады. Сатып алу құны, сатып алынған күнгі әділ құн бойынша және сатып алған ұйымдағы бақыланбайтын қатысу үлесі бойынша бағаланған, табысталған өтем сомасы ретінде бағаланады. Бизнестің әр бірлестігі үшін Топ, сатып алатын ұйымдағы бақыланбайтын қатысу үлесін сатып алатын ұйымның сәйкестендірілген таза активіне үйлесетін үлес бойынша бағаланады. Сатып алумен байланысты шығындар, жалпы және әкімшілік шығындар құрамына олар орын алған сәтте енгізіледі.

Егер Топ бизнеске ие болса, шарттың ережелеріне, экономикалық жағдайға және сатып алынған күнгі тиісті жағдайларға байланысты, сатып алынған қаржы активтерін және қабылданған міндеттемелерді тиісті дәрежеде жіктейді және белгілейді. Осыған сондай-ақ, туынды тетіктердің негізгі шартына кіріктірілген сатып алатын ұйымды бөлу қажеттігі мәніне талдау жатады.

Бизнестің кезең-кезеңмен біріктірілген жағдайында, сатып алынатын ұйымдағы қатысу үлесінің бұрын сатып алушыға тиесілі болған әділ құны, айырмасы кіріс немесе шығын құрамына енгізіле отырып, оның әділ құны бойынша қайта бағаланады.

Сатып алушының табыстауына жататын шарты өтем, сатып алынатын күнгі әділ құн бойынша танылады. Қаржы тетігі болып табылатын және ХҚЕС 39 «Қаржы құралдары: тану және бағалау» қолдану саласына жататын, активтер мен міндеттемелер ретінде жіктеледі, әділ құн бойынша немесе кіріс немесе шығын құрамында, немесе басқа да бірлескен кірістегі өзгеріс ретінде бағаланады. Егер шартты өтем ХҚЕС 39 қолдану саласына дәл келмесе, ол ХҚЕС-тің өзге қолданысына сәйкес бағаланады. Егер шартты өтем өзіндік капитал ретінде жіктелетін болса, ол соңынан қайта бағаланбайды және оның өтелуі капитал құрамында көрсетіледі.

Гудвилл басынан, Топ сатып алған, бұрын сатып алушыға тиесілі болған таза сәйкестендіру активінің сомасына қатысу үлесін және ол қабылдаған міндеттемелерді және өтеуге берілген және бақыланбайтын қатысу үлесі сомасынан асып кеткендігін белгілейтін, бастапқы құн бойынша бағаланады. Егер сатып алынған таза активтің әділ құны Топ ұсынған сомадан асып кететін болса, онда топ барлық сатып алынған активтерді және барлық қабылданған міндеттемелерді, сондай-ақ сатып алынған күні танылуға тиісті соманы бағалау кезінде пайдаланылған процедураларды белгілеудің дұрыстығын қайтадан талдайды. Егер қайта талданғаннан кейін берілген өтем таза сатып алынған активтердің әділ құнынан төмен болса, онда пайда кіріс немесе шығыс құрамында танылады.

Кейін гудвилді, құнсызданудан жинақталған шығын шегеріле отырып, бастапқы құн бойынша бағаланады. Бизнесті біріктірген кезде сатып алынған гудвиллдің, еншілес ұйымдар тобы сатып алған күннен бастап құнсыздану мәніне тексеру мақсатында, ақша ағынының қозғаушысы Топтың әр бөлімшесіне таратылады, бұл жерде еншілес ұйымдардың басқа да активтері мен міндеттемелері көрсетілген бөлімшелерге жататындығына немесе жатпайтындығына қарамастан, бизнесті біріктіруден пайда табу болжанады.

Егер гудвилл ақша ағынын қозғаушы бөлімшенің бөлігін құраса, және осы бөлімшенің бөлігі істен шықса, істен шыққан қызметке жататын гудвилл, оның шығып қалуынан болған кірісті немесе шығысты анықтау кезіндегі осы қызметтің баланстық құнына енгізіледі. Бұл жағдайда шығып қалған гудвилл шығып қалған қызмет құнын және ақша ағынын қозғаушы бөлімшенің қалған бөлігінің арақатынасы негізінде бағаланады.

ШОҒЫРЛАНДЫРЫЛҒАН ҚАРЖЫЛЫҚ ЕСЕПТІЛІГІНЕ ЕСКЕРТПЕЛЕР (жалғасы)

2. ШОҒЫРЛАНДЫРЫЛҒАН ҚАРЖЫ ЕСЕПТІЛІГІН ӨЗІРЛЕУДІҢ НЕГІЗІ (жалғасы)

Шоғырландырылған принциптер (жалғасы)

Бизнесті жалпы бақылауға біріктіру

Жалпы бақылауда болатын (түпкі акционермен бақыланатын кәсіпорындар) тараптарда еншілес ұйымдардың сатып алуына есеп жүргізу, үлестерді біріктіру әдісімен жүзеге асырылады.

Жалпы бақылауда болатын, еншілес ұйымдар қабылдаған активтермен міндеттемелер, ұсынушы компания (алдыңғы иесі) берген күнгі есептілікте олардың баланастық құны бойынша аталған шоғырландырылған қаржы есептілігінде көрініс табады. Алдыңғы ие болған ұйымның бастапқы сатып алуы кезінде пайда болған гудвилл, сондай-ақ аталған шоғырландырылған қаржы есептілігінде көрініс табады. Алдында иелік етушінің гудвилін және төленген қаржы сомасын қоса алғанда, таза активтер жалпы баланстық құны арасындағы айырма, аталған шоғырландырылған қаржы есептілігінде капиталды түзету ретінде есепке алынады.

Аталған шоғырландырылған қаржы есептілігі, егер еншілес ұйым алдыңғы иелік етуші бастапқы сатып алу күнінде Топ сатып алған болып құрастырылады.

3. ЕСЕПКЕ АЛУ САЯСАТЫНЫҢ МАҢЫЗДЫ АСПЕКТІЛЕРІНЕ ШОЛУ

Минералды ресурстарды барлау мен игеру жөніндегі активтер

Жер қойнауын пайдалану құқығын сатып алу жөніндегі шығындар

Жер қойнауын пайдалануға (барлау және өндіру) арналған құқықты сатып алу жөніндегі шығындар, жазылған бонустарға экологиялық және әлеуметтік бағдарламалардың міндетті шығынарына қосылады және кен орындарын барлау және бағалау сатысындағы жер қойнауын пайдалану құқығы ретінде капиталдандырылады және материалдық емес активтер есебінде жіктеледі.

Кен орындарын пайдалануға арналған жер қойнауын пайдалану құқығын сатып алу шығындарының есебі, кен орындары қимасы бойынша жүргізіледі. Әрбір кен орны құнсыздану мәніне жыл сайын қаралады. Егер кен орындары бойынша болашаққа жұмыстар жоспарланбаған болса, жер қойнауын пайдалану құқығын сатып алу құқығы шығындарының сальдосы есептен шығарылады. Кен орындарында коммерциялық өндіру басталысымен, жер қойнауын пайдалану құқығы минералдың дәлелденген жалпы қоры сомасы негізінде, нақты өндіру жөніндегі өндірістік тәсіл бойынша амортизацияланады.

Барлау және бағалау жөніндегі шығындар

Барлау және бағалау жөніндегі шығындарға геологиялық және геофизикалық шығыстар кіреді; тікелей бұрғылау жұмыстарына жататын шығындар; аршу жұмыстары; әкімшілік және нақты кен орынына қатысты болатын бағалау жөніндегі басқа да шығындар. Мұндай шығындарға еңбекақы, материалдар және жанар майлар, бұрғылау станоктарының жалдау құны мен мердігерлерге төлемдер кіреді. Егер минералды қорлар табылмаған болса, бұл құнсызданудың дәлелі болуы мүмкін. Барлық капиталдырылған шығындар коммерциялық игеру туралы ниетті немесе табыған кеннен пайда табудың басқа да тәсілдерін растау үшін техникалық, коммерциялық және басқарушылық тексеруге жатады. Олай болмаған жағдайда, шығындар кезеңдер шығысына есептен шығарылады.

Егер минералды ресурс қорлары дәлелденсе және игеруді жалғастыру туралы шешім қабылданатын болса, онда тиісті шығындар тау-кен активтері құрамына ауыстырылады.

Барлау және өндіру шығындары

Барлау және өндіру шығындарына жер қойнауын пайдалануға арналған құқықты сатып алу бойынша бұрын капиталдандырылған (және игеру басталғанда қайта жіктелген) шығындар және барлау және бағалау; полигондар салу; өндіруге қажетті жер үсті технологиялық құрылыстар жасау шығындары; кен орнын коммерциялық өндіруді ұйымдастыру барысында шеккен басқа да шығындар; кенішті сақтау және учаскелерді қалпына келтіруге арналған капиталдандырылған дисконтты шығындар кіреді. Барлау және өндіру шығындары негізгі құралдар (тау-кен активтері) құрамында капиталдандырылады және олардың есебі кен орындары қимасы бойынша жүргізіледі.

ШОҒЫРЛАНДЫРЫЛҒАН ҚАРЖЫЛЫҚ ЕСЕПТІЛІГІНЕ ЕСКЕРТПЕЛЕР (жалғасы)**3. ЕСЕПКЕ АЛУ САЯСАТЫНЫҢ МАҢЫЗДЫ АСПЕКТІЛЕРІНЕ ШОЛУ (жалғасы)****Минералды ресурстарды барлау мен игеру жөніндегі активтер (жалғасы)**

Тау-кен (негізгі құралдар және материалдық емес активтер құрамындағы) активтерінің тозуы

Тау-кен активтері, кен орындарын коммерциялық өндіру басталысымен, нақты өндіру жөніндегі тозуды есептеудің өндірістік тәсілі пайдаланыла отырып амортизацияланады. Кен орындарын пайдаланудан болған дисконтты шығын қосылатын, жер қойнауын пайдалану құқығын сатып алу шығындары, дәлелденген қордың жалпы сомасы бойынша амортизацияланады. Кен орындарын игеруге арналған қалған шығындар, игерілген қордың дәлелденген есебі бойынша амортизацияланады.

Негізгі құралдар (тау-кен активін қоспағанда)

Негізгі құралдар жинақталған амортизация мен құнсызданудан, ол орын алған жағдайда, жиналған шығын шегеріліп, бастапқы құн бойынша есептеледі. Мұндай құнға, ұзақ мерзімдік құрылыс жобалары жағдайында, оларды капиталдандыру критерийлері орындалатын болса, жабдықтардың бөлшектерін ауыстыру құны және займ шығыны енеді. Белгілі бір аралық уақыт өткеннен кейін негізгі құралдардың маңызды құрамбөлігін ауыстыру қажет болған жағдайда Топ, мұндай компоненттерді пайдалы қызметтің дербес мерзіміне сәйкес жеке актив ретінде таниды және оларды тиісті дәрежеде амортизациялайды. Осындай жолмен, шығынды, онымен байланысты негізгі техникалық тексеруді жүргізген кезде, егер танудың барлық критерийлері орындалатын болса, жабдықтарды ауыстыру сияқты негізгі құралдардың баланстық құнында танылады. Жөндеуге және техникалық қызмет көрсетуге арналған барлық басқа да шығындар, кірістің немесе шығыстың, олар орын алған жағдайда, құрамындатанылады. Активті пайдаланудан кейін істен шығару жөніндегі болжамды шығындардың келтірілген құны, егер болашақ шығындар құрамында тану критерийі орындалатын болса, ол пайдаланылғаннан кейін тиісті активтің бастапқы құнына енгізіледі. Тозу, негізгі құралдардың пайдалы қызметі мерзімі негізінде, тура тәсілмен есептеледі. Кейбір активтің пайдалы қызметі есептік мерзімі былайша ұсынылып отыр:

	Жылы
Ғимараттар мен құрылыстар	20
Компьютерлер	5
Машиналар мен жабдық	3-10
Басқалар	5-10

Активтерді сату немесе істен шығару кезінде олардың құны мен жиналған тозуы есептен шығарылады, ал олардың істен шығып қалуы кезінде туындайтын кез-келген кірісі немесе зияны жиынтық табыс туралы шоғырландырылған есепке енгізіледі.

Ағымдық жөндеу және қызмет көрсету сияқты, негізгі құралдарды пайдалануға бергеннен кейінгі орын алған шығындар, әдетте осы шығындар орын алған кезеңдегі шығындарға жатқызылады. Негізгі құралдарды пайдаланудан (пайдалы қызмет, қуаты мерзімінің ұлғаюы т.б.), оны бастапқы бағалау көрсеткіштерінен күтілген болашақ жоғары экономикалық пайданың ұлғаюына алып келетін шығындар, негізгі құралдардың қосымша құны ретінде капиталдандырылады.

Тарату құны, пайдалы қызмет мерзімі мен негізгі құралдардың тозуын есептеу тәсілі, әрбір қаржы жылының соңында қайта қаралады және осындай қажеттілік туындаған жағдайда перспективалық түзетіледі.

Қаржылық емес активтердің құнсыздануы

Топ әрбір есепті күні, активтің ықтимал құнсыздануы белгілері орын алғанын анықтайды. Егер осындай белгілер орын алған болса, активтің құнсыздануына егер жыл сайынға тексеру талап етілетін болса, Топ активтің өтелген құнын бағалауды жүзеге асырады. Активтің өтелетін құны немесе ақша ағынының қозғаушысы бөлімшелер – бұл мына шамалардың ең үлкені: сату шығыны шегерілгендегі активтің әділ құны және активті пайдалану құндылығы.

ШОҒЫРЛАНДЫРЫЛҒАН ҚАРЖЫЛЫҚ ЕСЕПТІЛІГІНЕ ЕСКЕРТПЕЛЕР (жалғасы)**3. ЕСЕПКЕ АЛУ САЯСАТЫНЫҢ МАҢЫЗДЫ АСПЕКТІЛЕРІНЕ ШОЛУ (жалғасы)****Қаржылық емесе активтердің құнсыздануы (жалғасы)**

Әрбір есептік күнге Топ активтің мүмкін болар құнсыздану белгілері бар екендігін айқындайды. Егер осындай белгілер орын алса немесе егер активке құнсыздануға жыл сайын тексеру жүргізу талап етілсе, Топ активтің қайтарылатын құнына бағалау жүргізеді. Ақша ағындарын өндіретін активтің немесе бөлімшенің қайтарылатын құны (ПГДП) – бұл мына шамалардан ең үлкен: сатуға арналған шығындарды шегере отырып, активтің әділ құны (ПГДП) және активті пайдаланудан құндылығы (ПГДП). Қайтарылатын құн негізінен актив басқа активтер немесе актив топтары өндіретін ағындарға тәуелсіз ақша қаражаты ағындарын өндіретін жағдайды қоспағанда, жекелеген активтер үшін анықталады. Егер активтің немесе ақша ағынын өндіретін бөлімшенің баланстық құны оның қайтарылатын құнынан асып түссе, актив құнсызданды деп саналады және қайтарылатын құнға дейін есептен шығарылады.

Пайдаланудан құндылықты бағалау кезінде болашақ ақшалай ағындар салық салуға дейін дисконттау мөлшерлемесі бойынша дисконтталады, ол уақытша ақша құнына ағымдық нарықтық бағалау мен активке тән тәуекелдерді көрсетеді. Сатуға арналған шығындарды шегере отырып, әділ құнды айқындау кезінде тиісті бағалау моделі қолданылады. Бұл есептеулер бағалау коэффициенттерімен, акциялар нарығында еркін айналатын баға котировкаларымен немесе басқа да әділ құнның қолжетімді көрсеткіштерімен расталады.

Осындай активтердің құнсыздануы бұрын танылған қайта бағалау сомасы шегінде басқа да жиынтық табыста мойындалды.

Әрбір есептік күнге Топ активтің құнсыздануынан бұрын танылған залалдар енді болмайтын немесе қысқарған белгілерінің бар-жоғын айқындайды. Егер осындай белгі бар болса, Топ активтің немесе ПГДП-нің қайтарылатын құнын есептейді. Құнсызданудан болған бұрын танылған залалдар тек, егер де залалды құнсызданудан соңғы мойындау кезінен активтің қайтарылатын құнын айқындау үшін пайдаланылатын бағалаудағы өзгеріс болған жағдайда ғана қалпына келтіріледі. Қалпына келтіру активтің теңгерімдік құны оның қайтарылатын құнынан аспайтындай, сондай-ақ сол бойынша осы актив егер де бұрнағы жылдары құнсызданудан болатын залал мойындалмаған жағдайда мойындалса, амортизацияны шегергендегі теңгерімдік құннан аса алмайтындай шектелген. Мұндай қалпына келтіру актив қайта бағаланған құн бойынша танылғандағы жағдайларды қоспағанда, пайдалар мен залаларда мойындалады. Қалпына келтірудің осындай жағдайларында құнсыздану жөніндегі резерв жиынтық кіріс туралы шоғырландырылған есепте мойындалады.

Қаржылық активтер*Бастапқа тану және бағалау*

ХҚЕС39 әрекеті әсерінде тұрған қаржы активтері, кіріс немесе шығыс; займ және дебиторлық берешектер; өтелгенге дейін ұсталатын инвестициялар; сату үшін қолда болатын қаржы активтері; тиімді хеджирлену кезінде хеджирлеу тетігі ретінде белгіленген туынды құралдар арқылы әділ құн бойынша қайта бағаланатын тиісті қаржы активтері ретінде жіктеледі. Топ өзінің қаржы активтерін оларды бастапқа тану кезінде жіктейді.

Қаржы активтері, бастапқыда кіріс немесе шығыс арқылы, мәміле бойынша онымен байланысты шығындарға байланысты әділ құн бойынша танылады.

Белгілі бір нарықта («стандартты жағдайдағы» сауда) қабылданған заңнамада немесе қағидада белгілеген мерзімде активті жеткізуді талап ететін, қаржы активтерін сатып алу немесе сату жөніндегі барлық мәмілелер, мәміле жасалған күні, яғни, топ активті сатып алу немесе сату міндеттемелерін өзіне қабылдаған күні танылады.

Топтың қаржы активтеріне ақша қаражаты мен олардың баламасы, қысқа мерзімдік салымдар және дебиторлық берешектер енеді.

Кейінгі бағалау

Қаржы активін кейінгі бағалау оларды жіктелумен былайша байланысты болады:

«Пайда немесе зиян арқылы әділ құн бойынша қайта бағаланатын қаржы активі» санатына кіріс немесе шығыс арқылы әділ құн бойынша қайта бағаланған санатта танылған кезде жатқызылған сауда және қаржы активтері үшін арналған қаржы активтері енеді. Қаржы активтері, егер олар таяу уақытта сату мақсатында сатып алынған болса жіктеледі. Аталған санатқа, ХҚЕС 39-да белгіленгендей, хеджирлеу операциясындағы хеджирлеу тетіктері ретінде белгіленбеген, шарт бойынша тарап болып табылатын Топтағы туынды құралдар кіреді.

ШОҒЫРЛАНДЫРЫЛҒАН ҚАРЖЫЛЫҚ ЕСЕПТІЛІГІНЕ ЕСКЕРТПЕЛЕР (жалғасы)**3. ЕСЕПКЕ АЛУ САЯСАТЫНЫҢ МАҢЫЗДЫ АСПЕКТІЛЕРІНЕ ШОЛУ (жалғасы)****Қаржы активтері (жалғасы)***Кейінгі бағалау (жалғасы)*

Пайда немесе зиян арқылы әділ құн бойынша қайта бағаланатын қаржы активтері, әділ құн бойынша қаржы ахуалы туралы шоғырландырылған есепте есепке алынады, ал әділ құнның таза өзгерістері қаржы шығындары (әділ құнның теріс таза өзгерістері) құрамында немесе бірлескен кіріс туралы шоғырландырылған есептің қаржы кірісі шығындары (әділ құнның оң таза өзгерістері) құрамында есепке алынады. Пайда немесе зиян арқылы әділ құн бойынша қайта бағалану ретінде бастапқы тану кезіндегі қаржы активтері, бастапқы тану күнінде және ХҚЕС 39 критерийлері ерекше сақталған кезде осы санатқа жатқызылады. Пайда немесе зиян арқылы әділ баға бойынша оны қайта бағалау ретінде анықталған қаржы активтері Топта жоқ болып отыр.

Туынды құралдардан аса ерекшелентін саудаға арналған қаржы активін Топ, оларды таяу болашақта сату ниетінің бар екендігі туралы қолайлы жорамал мәніне талдайды. Егер Топ оларға арналған белсенді нарықтың жоқтығына және оларды таяу болашақта сатуға қатысты басшылықтың ниеті өзгереді болса, Топ аталған активтерді қайта жіктеу туралы шешімдер қабылдауы мүмкін. Займдар мен дебиторлық берешек, сатуға арналған қолда бар құралдар немесе өтелгенге дейін ұстап тұратын қаржы құралдары санатындағы осындай активтерді қайта жіктеу, активтің сипатына байланысты болады. Жүргізілген талдаулар, пайда немесе шығын арқылы әділ баға бойынша қайта бағаланатын ретінде жіктелетін қаржы активтеріне әсер етпейтін болса, Топтың әділ құн бойынша есепке алу мүмкіндігін пайдаланатындығына байланысты, бұл құралдар бастапқы танудан кейін қайта жіктелмеуі мүмкін.

Топта, пайда немесе зиян арқылы әділ баға бойынша қайта бағаланатын ретінде оның бастапқы тануы кезінде айқындалған, қаржы активтері жоқ.

Негізгі шартқа кіріктірілген туынды тетіктер, жеке туынды құралдар ретінде есепке алынады және егер оларға тән экономикалық сипаттамалар мен тәуекелдер негізгі шақрттың тәуекелдеріне және сипаттамаларына тығыз байланысты болмаса және осы негізгі шарттар сауда үшін арналмаса және пайда немесе шығын арқылы әділ баға бойынша қайта бағалану ретінде жіктелмесе, әділ баға бойынша көрсетіледі. Осындай кіріктірілген туынды тетіктер, әділ баға бойынша бағаланады және олардың әділ бағасының өзгерістері жиынтық кіріс туралы шоғырландырылған есепте танылады. Есепке алу тәртібін қайта қарау, ең болмаған жағдайда ақша ағынының елеулі өзгерістеріне алып келетін шарт ережелері өзгерілген жағдайда ғана жүзеге асырылады.

Займдар мен дебиторлық берешек белсенді нарықта бақыланбайтын, төлемдер бойынша белгіленетін және айқындалатын туынды емес қаржы активі болып табылады. Осындай қаржы активі бастапқы танылғаннан кейін, құнсызданудан шығынды шегергеріп, тиімді пайыздық мөлшерлеме әдісі пайдаланыла отырып айқындалатын, амортизациялық құн бойынша бағаланады. Амортизацияланған баға, сатып алу кезіндегі дисконттар немесе сыйақылар, сондай-ақ тиімді пайыздық ставканың ажырамас бөлігі болып табылатын, комиссиялық немесе шығындар ескеріле отырып есептеледі. Тиімді пайыздық ставканың амортизациясы, бірлескен кіріс туралы шоғырландырылған есептегі қаржы кірісі құрамына қосылады. Құнсызданумен түсіндірілетін шығындар, қаржы шығындары құрамындағы бірлескен кіріс туралы шоғырландырылған есепте танылады.

Төлеммен және белгіленген мерзіммен тіркелген өтемдердің туынды емес қаржы активтері, Топ оны өтеу мерзіміне дейін ұстап тұруға мейлінше ниетті және қабілетті болғанда, өтелгенге дейін ұсталатын инвестиция ретінде жіктеледі. Өтелгенге дейін ұсталатын инвестиция бастапқы бағаланғаннан кейін, құнсыздану шығын шегеріліп, тиімді пайызды мөлшерлеме әдісін пайдалану бойынша айқындалатын, амортизацияланған құн бойынша бағаланады. Амортизацияланған құн, сатып алу кезіндегі дисконт немесе сыйақы, сондай-ақ тиімді пайыздық ставканың ажырамас бөлігі болып табылатын комиссиялық немесе шығындар ескеріліп есептеледі. Топтың 2014 жылғы 31 желтоқсанда аяқталған жыл ішінде, өтелгенге дейін ұсталған инвестициялар болған жоқ.

ШОҒЫРЛАНДЫРЫЛҒАН ҚАРЖЫЛЫҚ ЕСЕПТІЛІГІНЕ ЕСКЕРТПЕЛЕР (жалғасы)**3. ЕСЕПКЕ АЛУ САЯСАТЫНЫҢ МАҢЫЗДЫ АСПЕКТІЛЕРІНЕ ШОЛУ (жалғасы)****Қаржы активтері (жалғасы)***Кейінгі бағалау (жалғасы)*

Сату үшін қолда болған қаржы инвестициясына үлестік және борыштық құнды қағаздар кіреді. Сату үшін қолда болған жіктелген үлестік инвестиция – бұл, сауда үшін арналған ретінде жіктелмейтін де, пайда мен шығын арқылы әділ баға бойынша қайта бағаланбайтын да құнды қағаздар болып табылады. Осы санаттағы борыштық құнды қағаздар – бұл, Топ белгілі бір мерзім ішінде ұстап тұруға ниеттенетін және өтімділікті қамтамасыз ету үшін немесе нарықтық ахуалдың өзгерістеріне жауап ретінде ұстап тұруға ниеттенетін құнды қағаздар болып табылады.

Сату үшін қолда бар қаржы инвестициясы бастапқы бағаланғаннан кейін, әділ құн бойынша бағаланады; ал олар бойынша іске асырылмаған пайда немесе зиян, сату үшін қолда бар тетіктерді қайта бағалау бойынша резерв құрамында оның бірлескен кіріс ретінде танылады; жинақталған кіріс пен зиян инвестициясын тануды тоқтатқан сәтке дейін, кіріс немесе зиян құрамында сатуға арналған қолда бар тетіктерден қайта жіктеледі және қаржы шығысы ретінде танылады.

Топ сатуға арналған өзінің қолында бар қаржы тетіктерін оларды таяу болашақта сатуға мүмкіндігі мен ниеті бары туралы әділ жорамалы мәніне бағалайды. Егер Топ аталған активтерді, олар үшін белсенді нарықтың болмауына байланысты және таяу болашақта басшылықтың ниеті өзгеруіне қатысты, сатуды жүзеге асыру жағдайында болмаса, Топ сирек жағдайда осындай қаржы активтерін қайта жіктеу туралы шешім шығаруы мүмкін.

Займдар мен дебиторлық берешекті санатқа қайта жіктеу, қаржы активі егер займдар мен дебиторлық берешек анықтауын қанағаттандыратын болса және осы ретте аталған активтерді болашақта және өтелгенге дейін Топтың ұстап тұру мүмкіндігі мен ниеті болған жағдайда шешіледі. Өтелгенге дейін тетіктер құрамына қайта жіктеуге, өтелгенге дейін Топтың қаржы активтерін ұстап тұру мүмкіндігі мен ниеті болған жағдайда ғана рұқсат беріледі. Топ 2014 жылғы 31 желтоқсанда аяқталған жыл ішінде сату үшін қолында бар қаржы активтерін сатып алған жоқ.

*Тануды тоқтату**Мойындауды тоқтату*

Қаржылық активтің (немесе қайда қолданылатындай – қаржылық активтің бөлігі немесе осыған ұқсас қаржылық активтер тобының бөлігі) баланста мойындалуы тоқтатылады, егер де:

- активтен ақшалай ағындарды алу құқығының қолданыс мерзімі өтіп кетсе;
- Топ активтен ақшалай ағындарды алуға өз құқысын берсе немесе үшінші тарапқа алынатын ақшалай ағындарын толық көлемде «транзиттік келісім» бойынша айтулы кідіріссіз төлеу жөнінде өзіне міндеттеме алса; және немесе (а) Топ іс жүзінде активтен барлық тәуекелдер мен пайдаларды берсе, яки (б) Топ бермесе, бірақ та іс жүзінде активтен барлық тәуекелдер мен пайдаларды өзіне сақтап қалса, алайда осы активке бақылауын тапсырса.

Егер де Топ активтен ақшалай ағындарды алуға өз құқықтарын тапсырса немесе транзиттік келісім жасаса, ол өзінің меншік құқығымен байланысты тәуекелдері мен пайдаларына сақтағандығын, сақтаса қандай көлемде екендігін бағалайды. Егер де Топ бермесе, бірақ та іс жүзінде активтен барлық тәуекелдер мен пайдаларды өзіне сақтап қалса, сондай-ақ активке бақылауын тапсырмаса, жаңа актив Топ тапсырылған активтегі өз қатысын жалғастыратын дәрежеде мойындалады.

Мұндай жағдайда Топ иісті міндеттемені мойындайды. Берілген актив және тиісті міндеттеме Топ сақтаған құқықтары мен міндеттемелерін көрсететін негізде бағаланады.

Тапсырылған актив бойынша кепілдеме нысанын қабылдайтын жалғасқан қатысу мынадай шамалардан ең төмен бойынша мойындалады: активтің бастапқы баланстық құны немесе Топтан төлеу талап етілетін барынша жоғары сома.

ШОҒЫРЛАНДЫРЫЛҒАН ҚАРЖЫЛЫҚ ЕСЕПТІЛІГІНЕ ЕСКЕРТПЕЛЕР (жалғасы)**3. ЕСЕПКЕ АЛУ САЯСАТЫНЫҢ МАҢЫЗДЫ АСПЕКТІЛЕРІНЕ ШОЛУ (жалғасы)****Қаржы активтері(жалғасы)***Ақша қаражаты және олардың баламасы*

Ақша қаражаты және олардың баламасы, банк шоттарында және кассадаға ақша, сондай-ақ бастапқы өтеу мерзімі 3 (үш) айдан аспайтын қысқа мерзімді банк салымы болып табылады. Қысқа мерзімді банк салымына бастапқы өтеу мерзімі 3 (үш) ай болатын, бірақ бір жылдан аспайтын салым енеді.

Қаржы активтерінің құнсыздануы

Әрбір есептік күнге Топ қаржылық активтің немесе қаржылық активтер тобының шынайы құнсыздану белгілерінің болуын бағалайды. Қаржылық актив немесе қаржылық активтер тобы активті бастапқы мойындаудан соң болған бір немесе одан көп оқиғалар нәтижесіндегі құнсызданудың шынайы айғағы болған кезде ғана («залал тарту жағдайының» болуы) құнсызданды деп саналады, олар қаржылық актив немесе қаржылық активтер тобы бойынша күтілген алдағы ақшалай ағындарға сенімді бағалауға жататын әсерін көрсетеді. Құнсыздану айғақтары өздеріне борышкердің немесе борышкерлер тобының айтулы қаржылық қиындықтарды бастан кешіргеніне, өз берешегін қызметтей аламайтындығына немесе берешектің пайыздарын немесе негізгі сомасын төлеуді бұрыс жүзеге асырғанына, сондай-ақ олар банкроттық өзге тектес қаржылық қайта ұйымдастыру рәсімін жүргізу ықтималдығына нұсқауларды кіргізеді. Бұдан басқа, мұндай айғақтарға қаржылық құрал бойынша күтілетін алдағы ақшалай ағындарды бағалауға жататын төмендетудің болуын көрсететін байқау деректері, атап айтқанда, борыштарды төлеу бойынша міндеттемелерді орындаудан бас тартулармен бірге белгілі бір өзара байланыстағы кешіктірілген берешек көлемдерінің немесе экономикалық талаптардың өзгерісі ретіндегілер жатқызылады. Бұрын танылған шығындарды құнсызданудан түзетпе жасау, құн төмендегеннен кейін орын алған оқиғаларға байланысты әділ болуы мүмкін құнсызданудан шығын азайтылғанда ғана есепке алынады. Мұндай түзетпе жасау, бірлескен кіріс туралы шоғырландырылған есептегі кірісте есепке алынады.

Амортизацияланған құн бойынша есепке алынатын қаржылық активтерге қатысты Топ алдымен жеке-дара елеулі қаржылық активтердің шынайы құнсыздану айғақтарының болуына немесе жеке-дара елеулі болып табылмайтын қаржылық активтер бойынша жиынтықтай бағалау жүргізеді. Егер де Топ жеке-дара қаржылық активтердің оның елеулілігіне тәуелсіз жеке-дара бағаланатын қаржылық активтің шынайы құнсыздану айғақтары жоқтығын анықтаса, ол осы активті несиелік тәуекелдің осыған ұқсас сипаттамаларымен бірге қаржылық активтер тобына кіргізеді, содан соң осы активтерді жиынтық негізде құнсыздану тақырыбына қарастырады. Құнсыздану мәніне бөлек бағаланатын, солар бойынша құнсызданудан залалдың мойындалатын немесе мойындалуы жалғастырылатын активтер құнсыздану тақырыбына арналған жиынтық бағалауға кіргізілмейді.

Құнсызданудан залал кешудің шынайы айғағы бар кезінде залал сомасы активтің теңгерімдік құны мен алдағы күтілетін ақшалай ағындардың келтірілген құны арасындағы айырма ретінде бағаланады (әлі тартпаған алдағы күтілген несиелік залалдар ескерілмей). Есеп айырысатын алдағы ақшалай ағындардың келтірілген құны қаржылық актив жөніндегі бастапқы тиімді пайыздық мөлшерлеме бойынша дисконттеледі. Егер де займ бойынша пайыздық мөлшеремесі айнымалы болып табылса, құнсызданудан залалды бағалау үшін дисконттау мөлшерлемесі ағымдағы тиімді пайыздық мөлшерлемені көрсетеді.

Активтің баланстық құны резерв шотын пайдалану арқылы төмендетіледі, ал залал сомасы жиынтық кіріс туралы есепте мойындалады. Төмендетілген баланстық құн бойынша пайыздық кірісті есептеу құнсызданудан болатын залалды бағалау мақсатында болашақтағы ақша ағындарын дисконттау үшін пайдаланылатын пайыздық мөлшерлеме негізделе отырып жалғастырылады. Пайыздық мөлшерлемелер жиынтық кіріс туралы есептемедегі қаржыландырудан кірістер құрамында көрсетіледі. Егер болашақта қайтарылмайтын болса, ал барлық қол жетімді қамтамасыз ету Топқа сатылса немесе тапсырылса, Займдар тиісті резервтермен бірге баланстан есептен шығарылады. Егер келесі жылдың ішінде құнсызданудан болатын есептік залалдың сомасы құнсыздану мойындалғаннан кейін болған қандай да болмасын оқиға түрінде көбейеді немесе азайады, құнсызданудан бұрын мойындалған залал сомасы резерв шотына түзету енгізу арқылы көбейтіледі немесе азайтылады. Егер қаржылық құралдың құнын бұның алдындағы есептен шығару нәтижесінде қалпына келтіріледі, қалпына келтіру сомасы жиынтықты кіріс туралы есептемеде қаржыландыру шығындарының кему ретінде мойындалады.

ШОҒЫРЛАНДЫРЫЛҒАН ҚАРЖЫЛЫҚ ЕСЕПТІЛІГІНЕ ЕСКЕРТПЕЛЕР (жалғасы)**3. ЕСЕПКЕ АЛУ САЯСАТЫНЫҢ МАҢЫЗДЫ АСПЕКТІЛЕРІНЕ ШОЛУ (жалғасы)****Қаржы активтері(жалғасы)***Қаржы активтерінің құнсыздануы (жалғасы)*

Сатуға арналған қолда бар қаржылық инвестицияға қатысты, Топ әрбір есепті күні инвестициялардың немесе инвестицияның құнсыздануға ұшырағанына нақты дәлелдің бар екендігін бағалайды.

Сату үшін қолда бар ретінде жіктелген үлестік құралдағы инвестициялар жағдайында, шынайы дәлелдерге инвестициялардың әділ құны оның бастапқы құны деңгейінен елеулі немесе жалғасқан төмендеуі енгізілетін болады. «Елеулілік» инвестицияның бастапқы құнымен салыстырылып, ал «жалғасқан», әділ баға бастапқы құнынан аз болуы ішіндегі кезеңмен салыстырылып бағаланады.

Сатып алу құны мен ағымдағы әділ баға арасындағы, аталған инвестициялар бойынша құнсызданудың жиынтық кірісі туралы шоғырландырылған есебінде бұрын танылған шығыны шығарылып, бағаланған жиынтық шығын сомасының құнсызданған дәлелдері бар кезде, басқа да жиынтық кіріс алып тасталады және кіріс пен шығыста танылады. Үлес құралдарындағы инвестициялар бойынша бағалау шығындары кіріс емесе шығыс арқылы қалпына келтірілмейді; олардың әділ құнының ұлғаюы құнсызданудан кейін тікелей басқа да жиынтық кіріс құрамында танылады.

Сатуға арналған қолда бар жіктелген қарыз құралдары жағдайында құнсыздану, амортизациялық баға бойынша есеп алынатын, қаржы активіне қатысты қолданылатын критерийлер негізінде бағаланады. Алайда, құнсыздану шығынында көрсетілген, бұрын жиынтық кіріс туралы шоғырландырылған есепте танылған аталған инвестициялар бойынша құнсыздану шығыны шығарылып, амортизациялық құн мен ағымдағы әділ баға құны арасындағы айырма ретінде бағаланған сома, жинақталған шығын болып табылады.

Азайтылған баланстық құнға қатысты есептелген пайыздар, құнсыздану шығынын бағалау мақсатында болашақ ақша ағынын дисконттау үшін пайдаланылатын пайздық ставка бойынша жалғасады. Пайыздық кірістер, жиынтық кіріс туралы шоғырландырылған есептегі қаржы кірісі құрамында көрніс табад. Егер келесі жыл ішінде ұзақ мерзімдік құралдың әділ құны өсетін болса, және аталған өсімді құнсыздан шығынын танығаннан кейін орын алған оқиғамен әділ байланыстыруға болады, құнсыздану шығыны шоғырландырылған жиынтық кіріс туралы есеп арқылы қалпына келтіріледі.

Қаржылық міндеттемелер*Бастапқы тану және бағалау*

ХБЕС 39 қызмет саласына кіретін қаржылық міндеттемелер тиісінше пайда немесе залал, кредиттер мен қарыздану немесе тиімді хеджирлеу кезіндегі хеджирлеу құралдары ретінде анықталған туынды құралдар арқылы әділ құн бойынша қайта бағаланатын қаржылық міндеттемелер ретінде сыныпталады. Топ өз қаржылық міндеттемелерін оларды бастапқы мойындау кезінде сыныптайды.

Қаржылық міндеттемелер бастапқыда займдар мен кредиттерді, солармен тікелей байланысқан мәміле бойынша шығындарды шегергенде, әділ құн бойынша мойындалады.

Топтың қаржылық міндеттемелеріне кредиторлық берешекті кіргізеді.

Кейінгі бағалау

Қаржылық міндеттемелерді кейінгі бағалау оларды былайша жіктеуге байланысты:

«Пайда немесе зиян арқылы әділ құн бойынша қайта бағаланатын қаржылық міндеттемелер» санатына саудаға арналған қаржылық міндеттемелер және пайда немесе зиян арқылы әділ құн бойынша қайта бағаланатын, бастапқы тану кезінде белгіленген қаржылық міндеттемелер кіреді.

ШОҒЫРЛАНДЫРЫЛҒАН ҚАРЖЫЛЫҚ ЕСЕПТІЛІГІНЕ ЕСКЕРТПЕЛЕР (жалғасы)**3. ЕСЕПКЕ АЛУ САЯСАТЫНЫҢ МАҢЫЗДЫ АСПЕКТІЛЕРІНЕ ШОЛУ (жалғасы)****Қаржылық міндеттемелер (жалғасы)***Кейінгі бағалау (жалғасы)*

Қаржылық міндеттемелер, егер олар таяу болашақта сату мақсатында сатып алынған болса, саудаға арналған ретінде жіктеледі. Бұл санат, олар ХҚЕС 39-да белгіленгендей, хеджирлеу операциясына хеджирлеу құралы ретінде айқындалмаған шарт бойынша Топ тарабы болып табылатын туынды қаржы тетіктеріне енгізіледі. Бөлінген кіріктіріме туынды құралдар да, олар тиімді хеджирлеу құралы ретінде анықталатын жағдайларды қоспағанда, саудаға арналған ретінде жіктеледі.

Саудаға арналған міндеттемелер бойынша кіріс пен шығыстар жиынтық кіріс туралы шоғырландырылған есепте танылады.

Пайда немесе шығын арқылы әділ баға бойынша қайта баланатын ретінде бастапқы тану кезінде белгіленген қаржылық міндеттемелер, бастапқы тану күнінде және ХҚЕС 39 критерийлерін сақтау кезіндегі ерекшелік бойынша осы санатқа жатады. Топтың, пайда немесе шығын арқылы әділ баға бойынша қайта бағалау ретінде белгіленген қаржылық міндеттері жоқ.

Бастапқы танылғаннан кейін пайыздық кредиттер мен займдар тиімді пайыздық мөлшерлеме қолданылып, амортизацияланған құн бойынша бағаланады. Осындай қаржы міндеттемелері бойынша пайда немесе шығын құрамында олардың тоқтатылуын тану кезінде, сондай-ақ тиімді пайыздық ставка пайдаланылып, акмортизацияның есептелуіне қарай танылады.

Амортизацияланған құн сатып алу кезінде дисконт немесе сыйақы, сондай-ақ тиімді пайыздық мөлшерлеменің ажырамас бөлігі болып табылатын комиссия немесе шығындар есепке алына отырып есептеледі. Амортизацияланған тиімді пайыздық ставка жиынтық кіріс туралы шоғырландырылған есептегі қаржы шығындары құрамына қосылады.

Тануды тоқтату

Қаржы ахуалы туралы шоғырландырылған есептегі қаржылық міндеттемелерді тану, егер міндеттемелер өтелсе, күшін жойса немесе оның қолдану мерзімі аяқталса тоқтатылады. Егер қолда бар қаржы міндеттемелері сол кредитордың алдында елеулі айырмасы болатын жағдайда басқа міндеттемелермен ауыстырылса немесе егер қолда бар міндеттемелер шарттары айтарлықтай өзгеріске ұшыраса, мұндай ауыстырулар мен өзгерістер бастапқы міндеттемелерді тоқтату және жана міндеттемелерді танудың басталуы ретінде есепке алынады, ал олардың баланстық құнындағы айырма жиынтық кіріс туралы шоғырландырылған есепте танылады.

Қаржы тетіктерінің өзара есеп айырысуы

Қаржы активтері мен қаржылық міндеттемелер, ал нетто-сома - сол сәтте жүзеге асырылатын танылған сомамен өзара есеп айырысуға арналған заңды құқық бар болса және нетто-негізде есеп жүргізуге, активтерді іске асыру және сонымен бірге осы бойынша міндеттемелерді өтеуге ниеті бар болса өзара есеп айырысуға.

Қаржы тетіктерінің әділ құны

Әрбір есепті күні белсенді нарықта жүзеге асырылатын саудадағы қаржы құралдарының әділ құны, мәмілелер жөніндегі шығындар шегерілмей, нарықтық баға белгілеу немесе дилерлер баға белгілеуі (ұзақ бағдар үшін сатып алу котировкасы және қысқа бағдар үшін сатып алу котировкасы) негізінде анықталады.

Белсенді нарықта жүзеге асырылмайтын сауданың қаржы құралдары үшін әділ құн, бағалаудың тиісті әдістемелерін қолдану жолымен анықталады. Мұндай әдістемелерге таяуда коммерциялық негізде жүргізілген мәмілелер бағасын пайдалану; ұқсас құралдардың ағымдағы әділ құнын пайдалану; диконтталған ақша ағынын талдау немесе бағалаудың өзге де моделі енгізілуі мүмкін.

ШОҒЫРЛАНДЫРЫЛҒАН ҚАРЖЫЛЫҚ ЕСЕПТІЛІГІНЕ ЕСКЕРТПЕЛЕР (жалғасы)**3. ЕСЕПКЕ АЛУ САЯСАТЫНЫҢ МАҢЫЗДЫ АСПЕКТІЛЕРІНЕ ШОЛУ (жалғасы)****Тауар-материалдық қорлар**

Тауар-материалдық қорлар, өткізудің өзіндік құнының немесе таза құнының ең төменгі мәні бойынша есепке алынады. Тауар-материалдық запасты есептен шығару орташа безбенделген құн методы бойынша айқындалады.

Аяқталмаған өндіріс, өнімді сатушыға жөнелту, сату үшін рынокке жеткізу, дайын өнімді қоймаға жөнелту үшін қажет болатын, өндірістің толық технологиялық циклынан өтпеген, ішінара дайын өнімдер, сондай-ақ сатушы қабылдамаған өнімдер жиыны; көмекші өндіріс заказының қалдығы; аяқталмаған жұмыстар т.б., болып табылады.

Резервтер

Резервтер, егер өткен оқиғалар нәтижесінде туындаған ағымдағы міндеттемелері (құқықтық немесе осыдан туындайтын тәжірибе) болса Топпен танылады; осы міндеттемелерді өтеу үшін талап етілетін экономикалық пайданың жылыстауы мүмкін болып табылады және осындай міндеттемелердің нақта бағалану сомасы алынуы мүмкін. Егер топ сақтандыру шарты бойынша, мысалы, резервтің кейбір бөлігінің немесе түгел өтелуін болжаса, өтеу жеке актив ретінде, бірақ өтелуі күмән тудармаған жағдайда ғана танылады. Резервке жататын шығындар, өтелуі шегеріліп, жиынтық кіріс туралы шоғырландырылған есепте көрніс табады.

Кіріс пен шығысты тану

Егер Топтың экономикалық табысы табуы ықтимал ретінде бағаланатын болса кірісі бағаланады және егер кіріс төлемді жүзеге асыру уақытына байланысты болмай нақты бағалануы мүмкін. Кірістер, шарттағы белгілі бір төлем ережелері ескеріліп және салық немесе баж шегеріле отырып, алынған немесе алынуға жататын сыйақы құны әділ құн бойынша бағаланады. Топ, мақсатты айқындау үшін, ол принципал немесе агент ретінде талап ететінін анықтау мақсатында, белгілі бір критерийлерге сәйкес, табыс табуды көздейтін, ол жасайтын шарттарды саралайды.

Сыйақы кірісі

Тиімді пайыздық ставканы пайдаланып, пайызды есептеу кезінде, яғни, қаржы активінің таза баланстық құнына дейін қаржы құралы айналымының жалғасуы күтілетін кезең ішінде болашақ ақша қаражатының болжанған түсімі дисконтталатын, тиімді пайыздық ставка әдісі пайдаланыла отырып танылады. Пайыздық кіріс жиынтық пайда туралы шоғырландырылған есептегі қаржы кірісі мөлшерлеме құрамына енгізіледі.

Шығындар

Шығындар ақша қаражаты немесе олардың баламасы төленгеніне қарамастан, тиісті тауарларды немесе қызметті нақты алған сәтінде есепке алынады және оған қатысты шоғырландырылған қаржы есептемесінде көрсетіледі.

Табыс салығы

Ағымдағы жыл ішінде ағымдағы табыс салығы жөніндегі салық активтері мен міндеттемелер, салық органдары тарапынан өтелуге немесе салық органына төлеуге болжанған сома бойынша бағаланады. Аталған соманы есептеу үшін пайдаланылған салық мөлшерлемесі мен салық заңнамасы, қолданылған немесе Қазақстан Республикасында есепті күні іс жүзінде заңдастырылған мөлшерлеме және салық болып табылады .

Тікелей капиталда танылған бапқа жататын ағымдағы табыс салығы, жиынтық кіріс туралы шоғырландырылған есепте емес, капитал құрамында танылады. Топ басшылығы, қатысы бойынша тиісті салық заңнамасы әртүрлі түсіндірілуі мүмкін салық декларациясында көрсетілген ұстаным бағасын мерзімдік жүзеге асырады және қажеттілігіне қарай резервті құрайды.

ШОҒЫРЛАНДЫРЫЛҒАН ҚАРЖЫЛЫҚ ЕСЕПТІЛІГІНЕ ЕСКЕРТПЕЛЕР (жалғасы)**3. ЕСЕПКЕ АЛУ САЯСАТЫНЫҢ МАҢЫЗДЫ АСПЕКТІЛЕРІНЕ ШОЛУ (жалғасы)****Мерзімі ұзартылған салық**

Кейінге қалдырылған салық қаржылық есептің мақсаттары үшін активтердің салықтық базасы мен міндеттер және олардың теңгерімдік құны арасындағы есептік күніне уақытылы айырмашылықтарды анықтау жолымен міндеттер әдісі бойынша есептеледі.

Мерзімі ұзартылған табыс салығы бойынша міндеттер барлық салық салынатын уақытылы айырмашылықтар бойынша мойындалады, мына жағдайлардан басқа:

- мерзімі ұзартылған салық бойынша міндеттеме бизнесті біріктіруге болмайтын келісім барысында гудвилл, актив немесе міндеттемені алғашқы мойындау нәтижесінде орын алады, және операцияны жүзеге асыру мерзімінде не бухгалтерлік пайда, не салық салынатын пайда немесе шығынға әсерін тигізбейді; және
- Еншілес компанияларға инвестицияларымен байланысты салық салынатын уақытша айырмашылықтарға байланысты қауымдастандырылған компаниялар, сонымен қатар бірлесіп әрекет жасауға қатысу үлестерімен, егер Топтың уақытша айырмашылықтарды кеміту уақытында реттеуді бақылауға мүмкіндігі және уақытша айырмашылығы жақын арада кемімейді деген айтарлықтай мүмкіндігі болса.

Мерзімі ұзартылған салық бойынша активтер алынатын уақытша айырмашылықтар, пайдаланбаған салық жеңілдіктер және пайдаланылмаған салық шығындары қарсы есептеле тін салық салынатын пайда болатын айтарлықтай мүмкіндігі бар дәрежеде барлық алынатын уақытша айырмашылықтар, пайдаланылмаған салық жеңілдіктер және пайдаланылмаған салық шығындары бойынша, мынадай жағдайлардан басқа, мойындалады:

- алынатын уақытша айырмашылыққа жататын мерзімі ұзартылған табыс салығы бойынша актив бизнесті біріктіру нәтижесінде емес, пайда болған және операцияны жүзеге асыру мерзімінде не бухгалтерлік пайдаға, не салық салынатын пайда немесе шығынға әсерін тигізбейтін активті немесе міндеттемені алғашқы мойындау нәтижесінде пайда болады; және
- Еншілес компанияларға инвестицияларымен байланысты алынатын уақытша айырмашылықтарға қатысты қауымдастырылған компаниялар, сонымен қатар, біріккен әрекетінде қатысу үлестері бар мерзімі ұзартылған салық активтері уақытша айырмашылықтар жақын арада пайдаланылатын айтарлықтай мүмкіндігі бар және уақытша айырмашылықтары оған қарсы пайдаланылатын салық салынатын пайда орын алатын дәрежеде мойындалады.

Мерзімі ұзартылған табыс салығы бойынша активтердің теңгерімдік құны әр есептік күнде қарастырылады және мерзімі ұзартылған табыс салығы бойынша активтердің барлығын немесе бір бөлігін пайдалануға мүмкіндік беретін жеткілікті салық салынатын пайдаға қол жеткізу дәрежесінде төмендетіледі дегені мүмкін емес ретінде бағаланады. Мерзімі ұзартылған табыс салығы бойынша мойындалмаған активтер әр есептік күнде қайта қарастырылады және болашақ салық салынатын пайда мерзімі ұзартылған салық бойынша активтерді пайдалануға мүмкіндік беретін айтарлықтай жағдай пайда болады дәрежесінде мойындалады.

Мерзімі ұзартылған табыс салықтары бойынша активтер мен міндеттемелер, болжалғандай, актив жүзеге асырылатын есеп жылында қолданылатын салық мөлшерлемелері, ал міндеттеме есептік күнде қабылданған немесе нақты қабылданған салық мөлшерлемелері (салық заңнамасы) негізінде өтелуі бойынша бағаланады. Сонымен қатар, пайда немесе шығын құрамында емес, ретінде мойындалған баптарға жататын мерзімі ұзартылған табыс салығы пайда немесе шығын құрамында мойындалмайды. Мерзімі ұзартылған салық баптары олардың негізінде жатқан операцияларға сәйкес немесе өзге біріккен табыс құрамында, немесе тікелей капиталда мойындалады.

Мерзімі ұзартылған салық бойынша активтер мен міндеттемелер, егер ағымдағы активтер мен міндеттемелерді есептеудің заң түрінде бекітілген құқығы бар және мерзімі ұзартылған салықтар салық салынатын компанияның салық органына жататын болған жағдайда бір-біріне қарсы есептеледі.

Бизнесті біріктіру аясында сатып алынған, бірақ осы күні дербес тану үшін критерийлерді қанғаттандырмайтын салықтық тиімділік, факторлар мен жағдайлардың өзгерісі туралы жаңа ақпарат пайда болған жағдайда, ізінше танылады. Түзетулер, егер ол бизнесті сатып алудың бастапқы есебі аяқталғанға дейін жүзеге асырылған болса, гудвилдвн азаюы ретінде (егер, оның шамасы гудвил мөлшерінен асып кетпесе) көрсетіледі.

ШОҒЫРЛАНДЫРЫЛҒАН ҚАРЖЫЛЫҚ ЕСЕПТІЛІГІНЕ ЕСКЕРТПЕЛЕР (жалғасы)

3. ЕСЕПКЕ АЛУ САЯСАТЫНЫҢ МАҢЫЗДЫ АСПЕКТІЛЕРІНЕ ШОЛУ (жалғасы)

Қосымша құн салығы

Салық органдары ҚҚС өтеуді сатылымдар мен сатып алулар негізінде таза негізде жүргізуге көмектеседі.

Төленетін ҚҚС

ҚҚС сатып алушылардан дебиторлық қарызды алғаннан кейін, сатып алулар бойынша ҚҚС есептік мерзімде жүзеге асырылған есептер бойынша төлем жүргізілген сомандан есептелетін ҚҚС, салық органдарына төлеуге жатады.

Сонымен қатар, есептік мерзімде аяқталмаған есептерге де төлем жүргізген уақыта ҚҚС саудаға қатысты есептеледі. Күмән тудыратын қарыз бойынша қор жинақалған жағдайда, құнсызданудан болған залал ҚҚС есептегендегі қараздың барлық сомасына есептеледі. ҚҚС бойынша тиісті міндеттер салықтық мақсаттағы дебиторлық қарызды есептен шығарғанға дейінгі есептілікте көрсетіледі.

Өтелетін ҚҚС

Өтеуге жататын ҚҚС есепті күнгі жағдай бойынша төленбеген, сатып алуға жатады. Өтеуге жататын ҚҚС сатып алу төлеміне қарай ҚҚС бойынша берешек сомасына қарама-қарсы есепке алу арқылы қайтаруға жатады.

Шартты активтермен шартты міндеттемелер

Шартты активтер шоғырланған қаржылық есепте мойындалмайды. Түсімді жүзеге асыру даусыз есептен шығаруды жүзеге асырғанда тиісті актив шартты актив болып табылмайды және тиісті үлгіде есептеледі.

Шартты міндеттемелер шоғырланған қаржылық есепте есептелмейді. Олар, егер экономикалық пайда табумен тоқайласқан ресурстың жылыстау мүмкіндігі айқын, ал міндеттемелер елеулі бола бастаса ашылады.

Байланысты тараптар туралы ақпаратты ашу

Байланысты тараптарға Самұрық-Қазына Тобы компаниясының, Топтың түйінді басқарушы персоналы тікелей немесе жанама түрдегі дауыс беретін акцияларының үлесі, сондай-ақ Үкіметпен бақыланатын ұйымдар кіреді.

Есепті күннен кейінгі оқиға

Жыл аяқалғаннан кейін орын алған оқиғалар, есептік мерзімдегі Топтың шоғырланған қаржылық есебі туралы қосымша ақпаратты ұсынып (түзету енгізетін оқиғалар), шоғырланған қаржылық есепте көрсетіледі. Түзету әрекеттері болып табылмайтын жыл аяқалғаннан кейін орын алған оқиғалар, егер олар бол болса, ескертпелерде толығымен көрсетіледі.

Жаңа стандарттар, қолданыстағы стандарттар мен түсініктемелерге түсініктемелер мен түзетулер

2014 жылы Топ қолданыстағы стандарттар мен түсініктерге алғаш рет жаңа стандарттар мен түсініктерді қолданды. Алайда олар Топтың жылдық шоғырланған қаржылық есебіне әсер етпейді. Әрбір жаңа стандарттың немесе түзетулердің сипаттамасы мен әсері төменде сипатталған:

ХҚЕС 10, ХҚЕС 12 және ХҚЕС 27 «Инвестициялық компанияларға» түзетулер

Осы түзетулер «Шоғырландырылған қаржылық есептілік» ХҚЕС 10 сәйкес инвестициялық компаниялардың қанағатын анықтайтын компаниялар үшін шоғырлану туралы талаптарға қатысты ескертпелерді ескереді. Ерекшелікке сәйкес, шоғырлануға қатысты инвестициялық компаниялар түсім немесе шығын арқылы әділ құны бойынша өздерінің еншілес ұйымдарын есепке алу керек. Түзетулер топтың шоғырланған қаржылық есебіне әсер еткен жоқ.

ШОҒЫРЛАНДЫРЫЛҒАН ҚАРЖЫЛЫҚ ЕСЕПТІЛІГІНЕ ЕСКЕРТПЕЛЕР (жалғасы)**3. ЕСЕПКЕ АЛУ САЯСАТЫНЫҢ МАҢЫЗДЫ АСПЕКТІЛЕРІНЕ ШОЛУ (жалғасы)****Жаңа стандарттар, қолданыстағы стандарттар мен түсініктемелерге түсініктемелер мен түзетулер (жалғасы)***ХҚЕС 32 «Қаржы активтері мен қаржы міндеттемелеріне өзара есеп айырысуға» түзетулер*

Осы түзеулер «ұйымның баланста танылған соманы есепке алу үшін ағымдағы кезеңде заңды құқығы бар екендігін» растады сөз тіркесінің мағынасын және бір мезгілдегі есептердің механизмдік палаталарының есептерінде қолдану үшін өзара есепке алу критеріі мен ретроспективті түрде қолдану түсінігін ашады. Аталған түзетулер Топтың шоғырланған қаржылық есебіне әсер екен жоқ.

ХҚЕС 39 «Өндірістік тетіктер жаңалығы және хеджирлеу есебінің жалғасына» түзетулер

Осы түзетулер хеджирлеу ретінде белгіленіп, өндірілген құралдың жаңашылдығы хеджирлеу есебінің тоқтауынан босатуды қарастырады деген талаптарда ғана анықталған критерилерді қанағаттандырады және ретроспективті түрде қолдану керек. Аталған түзетулер Топтың шоғырланған қаржылық есебіне әсер екен жоқ.

ХҚЕС 21 «Міндетті төлемдерге» түсініктеме

ХҚЕСК 21 түсініктемесі қызметті жүзеге асыру сәтінде, салдарынан заңнамаға сәйкес төлеу бойынша міндеттер туындаса, міндетті төлемді өтеу жөніндегі міндеттемелерді ұйымдардың мойындайтындығын нақтылайды. Түсініктеме сондай-ақ, егер міндетті төлемді өтеу жөніндегі міндеттемелер кейбір ең төменгі бастапқы шамаға жету салдарынан туындаса, осындай ең аз бастапқы шамаға жеткенге дейінгі тиісті міндеттемелердің танылмайтындығын нақтылайды.

Шығарылған, бірақ әлі де болса күшіне енгізілмеген стандарттар

Төменде Топтың шоғырланған қаржылық есебі шыққан мерзімде шыққан, бірақ әлі де болса күшіне енгізілмеген стандарттар келтірілген. Топ осы стандарттарды олардың күшіне енген мерзімінен бастап қолданбақшы.

ХҚЕС 9 «Қаржы тетіктері»

2014 жылғы шілде айында ХҚЕС жөніндегі Кеңес «Қаржы тетіктері» ХҚЕС 9 соңғы редакциясын шығарды, ол қаржылық құралдар бойынша жобаның барлық кезеңдерінің нәтижесін көрсетеді және «Қаржы тетіктері: таңу және бағалау» ХҚЕС 39 және ХҚЕС 9 алғашқы редакцияларын алмастырады. Стандарт хеджирлеуге қатысты сыныптау мен бағалау, құнсыздану мен есептің жаңа талаптарын енгізеді. ХҚЕС 9, 2018 жылғы 1 қаңтардан басталатын немесе осы мерзімнен кейінгі, жылдық есептік кезеңдерге қатысты күшіне енеді, бұл кезеңде алдын-ала қолданысқа жол беріледі.

Стандарт, перспективті түрде қолданылады, бірақ салыстырмалы ақпаратты ұсыну міндетті болып табылмайды. ХҚЕС 9 (2009 жыл, 2010 жыл және 2013 жыл) алғашқы редакцияларын мерзімінен бұрын қолдануға жол беріледі, егер мерзімінен бұрын қолдану күні 2015 жылғы 1 ақпанға дейін болса. ХҚЕС 9 қолдану Топтың қаржылық активтерінің сыныптануы мен бағалануына және міндеттемелеріне әсер етпейді.

ХҚЕС 16 «Негізгі құралдар» және ХҚЕС 38 «Материалдық емес активтер» түзетулері

Түзеу ретроспективті түрде қолданылады және ХҚЕС 16 мен ХҚЕС 38 аясында актив бақыланатын деректердің негізінде оның валдық немесе таза баланстық құнына қатысты бағасын өзгертуі мүмкін. Сонымен қатар, жиынтақталған амортизация активтің валдық және баланстық құны арасындағы айырмашылық деп түсіндіріледі.

ХҚЕС 24 «Байланысты тараптар туралы ақпаратты ашып көрсету» түзетулері

Түзеу ретроспективті түрде қолданылады және басқарушы компания (түйінді басқару персоналының қызметін ұсынатын ұйым) байланысқан тарап болып табылады және оған байланысқан тараптар туралы ақпаратты ашу алаптары қолданылады. Сонымен қатар, басқарушы компанияның қызметін қолданатын ұйым, басқару бойынша қызметті қолданумен байланысты туындаған шығындар туралы ақпаратты ашуға міндетті.

ШОҒЫРЛАНДЫРЫЛҒАН ҚАРЖЫЛЫҚ ЕСЕПТІЛІГІНЕ ЕСКЕРТПЕЛЕР (жалғасы)**3. ЕСЕПКЕ АЛУ САЯСАТЫНЫҢ МАҢЫЗДЫ АСПЕКТІЛЕРІНЕ ШОЛУ (жалғасы)****Шығарылған, бірақ әлі де болса күшіне енбеген стандарттар (жалғасы)***ХҚЕС 13 «Әділ құнды бағалау» түзетулері*

Түзету, перспективті түрде қолданылады және ХҚЕС 13 портфеліне қатысты ерекшелік тек қана қаржылық активтер мен қаржылық міндеттемелерге ғана қолданылып қоймай, ХҚЕС 9 қолданыс аясына түсетін басқа да шарттарға қатысты түсіндіріледі (немесе ХҚЕС 39, егер қолданылса).

ХҚЕС 15 «Клиентпен шарт бойынша түсім»

ХҚЕС 15 2014 жылғы мамырда іске қосылып, клиенттердің шарты бойынша түсімге қатысты қолданылатын бес кезеңнен тұратын жаңа модельді қарастырады. ХҚЕС 15 сәйкес табыс, клиентке тауарларды немесе қызметтерді ұсыну кезінде ұйымға құқық беретін айырбастан күтілетін орнын толтыру сомасы болып танылады. ХҚЕС 15 принциптері түсімді бағалау мен мойындауға арналған құрылымдалған әдістерді қарастырады. Түсімге байланысты жаңа стандарт ХҚЕС сәйкес түсімді мойындауға бағытталған барлық ұйымдарға қатысты қолданылып, қолданыстағы барлық талаптарды алмастырады. Стандарттар, 2017 жылғы 1 қаңтардан басталатын немесе осы мерзімнен кейінгі, жылдық есептік кезеңдерге қатысты, түрленген ретроспективті әдістер ретроспективті түрде толық көлемде қолданылады, бұл кезеңде алдын-ала қолданысқа жол беріледі. Қазіргі уақытта Топ ХҚЕС 15 қосылуын бағалауда және күшіне енген мерзімде тиісті жаңа стандартты қолдануды жоспарлауда.

ХҚЕС 16 және ХҚЕС 38 «Амортизацияның рұқсат етілген әдістемесін түсіндіру» түзетулері

Түзетулер, активтерді пайдалану аясында қолданылатын экономикалық пайданы емес, бизнес қызметінің нәтижесінде (жартысы актив болып табылатын) экономикалық пайданың құрылымын көрсетеді деген ХҚЕС 16 және ХҚЕС 38 принциптерін түсіндіреді. Нәтижесінде түсімге негізделген әдіс негізгі қаражатты амортизациялау үшін қолданылмайды және тек кейбір жағдайларда ғана материалдық емес активтерді амортизациялау үшін қолданылады. Түзетулер, 2016 жылғы 1 қаңтардан басталатын немесе осы мерзімнен кейінгі жылдар кезеңіне қатысты перспективалы негізде қолданылады, бұл кезеңде алдын-ала қолданысқа жол беріледі. Топтың шоғырландырылған қаржылық есебіне түзетулер әсер етпейді деп күтілуде, себебі Топ өзінің ұзақ мерзімді активтерін амортизациялау үшін түсімге негізделген әдісті қолданбайды.

ХҚЕС 27 «Жекелеген қаржы есептілігіне үлестік қатысу әдісі» түзетулері

Түзетулер дербес қаржылық есептерде еншілес ұйымдардаға, біріккен кәсіпорындардаға және қауымдасқан компаниялардаға инвестициялардың есебін жүргізу үшін ұйымдарға үлестік қатысу әдісін қолдануға рұқсат береді. Өздерінің дербес қаржылық есептерінде ХҚЕС қолданып жүрген және үлестік қатысу әдісіне ауысу туралы шешім қабылдайтын ұйымдар, бұл өзгерісті ретроспективті түрде қабылдауға міндетті. ХҚЕС алғаш қолданытын және өзінің дербес қаржылық есептерінде үлестік қатысу әдісін қолдануға шешім қабылдаған ұйымдар осы әдісті ХҚЕС ауысқан күннен бастап қолдануға міндетті. Түзетулер, 2016 жылғы 1 қаңтардан басталатын немесе осы мерзімнен кейінгі жылдар кезеңіне қатысты күшіне енеді, бұл кезде алдын-ала қолданысқа жол беріледі.

4. БИЗНЕСТІ БІРІКТІРУ ЖӘНЕ БАҚЫЛАНБАЙТЫН ҚАТЫСУ ҮЛЕСІН САТЫП АЛУ*«Масальский тау-байыту комбинаты» ЖШС сатып алуы*

Топ 2014 жылғы 24 маусымда «Масальский тау-байыту комбинаты» ЖШС (бұдан әрі - «МТБК») жарғылық капиталындағы «Горное бюро» ЖШС 63% қатысу үлесін сатып алды. МТБК қызметінің негізгі түрі Ақмола облысы Масалы және Жарқайын аудандары кен орындарындағы темір рудасын барлау мен бағалау болып табылады. Мәміленің жалпы құны 3.520.550 мың теңгені құрады, оның 3.110.550 мың теңгесін Топ ақшалай қаражатпен төледі, ал қалған 410.000 мың теңге қаржылық қағида туралы шоғырландырылған есептегі еншілес ұйымды сатып алғандығы кредиторлық берешек ретінде танылды. Аталған Несиелік берешек Масальский кен орнындағы өңдеу жұмыстарын жүргізуге арналған жобалық құжаттар мемлекеттік уәкілетті органдармен бекітілгеннен кейін күнтізбелік 30 күн ішінде төленуі тиіс. Алайда, егер келешектегі коммерциялық бонус 250.000 мың теңгедегі көп екендігі анықталса, онда тараптар МТБК қатысу үлесінің сатып алу-сату шартына, коммерциялық айқындау бонусының ұлғаю сомасына арналған мәміленің жалпы құнының азаюын қарастыратын қосымша келісім жасауға міндеттенеді.

ШОҒЫРЛАНДЫРЫЛҒАН ҚАРЖЫЛЫҚ ЕСЕПТІЛІГІНЕ ЕСКЕРТПЕЛЕР (жалғасы)**4. БИЗНЕСТІ БІРІКТІРУ ЖӘНЕ БАҚЫЛАНБАЙТЫН ҚАТЫСУ ҮЛЕСІН САТЫП АЛУ (жалғасы)**

«Масальский тау-байыту комбинаты» ЖШС сатып алуы (жалғасы)

Топ таза сәйкестендірілетін активтердегі сатылып алынған үлесімді үлес бойынша МТБК бақыланбайтын қатысу үлесін бағалау туралы шешім қабылдады.

Сатылып алынған мерзімдегі МТБК сәйкестендірілетін активтері мен міндеттемелерінің әділ құны туралы ақпарат келесідей көрсетілген:

<i>Мың теңге</i>	Сатып алу кезінде танылған әділ құн
Активтер	
Негізгі құралдар (9-ескертпе)	1.420.889
Материалдық емес активтер (10-ескертпе)	5.607.242
Өтем салығы	47.286
Басқа да ұзақ мерзімдік активтер	31.938
Ақша қаражаты және олардың баламасы	182
	7.107.537
Міндеттемелер	
Ұзақ мерзімдік кредиттік берешек	(1.096.450)
Ағымдық міндеттемелер	(28)
	(1.096.478)
Әділ құн бойынша бағаланатын, сәйкестендірілетін таза активтер жиыны	6.011.059
Бақыланбайтын қатысу үлесі	(2.224.092)
Тиімді сатып алудан кіріс	(266.417)
Сатып алудың жалпы құны	3.520.550
Еншілес ұйымдар сатып алған таза ақша қаражаты	182
Төленген ақша қаражаты	(3.110.550)
Ақша қаражатының таза жылыстауы	(3.110.368)

Жоғарыда көрсетілген 5.607.242 мың теңге көлеміндегі сатылып алынған материалдық емес активтердің әділ құнына негізінен Масальский кен орнындағы жер қойнауын пайдалану бойынша құқықтар кіреді.

1.096.450 мың теңге көлеміндегі ұзақ мерзімді кредиторлық қарыздың әділ құны, 2013 жылғы 30 желтоқсандағы Компания, «Горное бюро» ЖШС мен МТБК арасында жасалған талап ету құқығын басқаға беру шартына сәйкес Компания төлеуге тиісі уақытша қаржылық көмекті көрсетеді. Талап ету құқығын басқаға беру шартына сәйкес «Горное бюро» ЖШС 1.096.450 мың теңге сомасындағы «Горное бюро» ЖШС мен МТБК арасында жасалған уақытша қаржылық көмекті көрсету туралы шарт бойынша талаптар құқығын Компанияға береді. Аталған шарт 2014 жылғы 24 маусымдағы МТБК жарғылық шартындағы қатысу үлесінің сатып алу-сату шартына қол қойған сәттен бастап күшіне енеді, сәйкесінше, Топ аталған соманы қаржылық қағида туралы шоғырландырылған есептегі кредиторлық қарыз екендігін мойындады. 2014 жылғы 31 желтоқсандағы жағдай бойынша аталған қаражат толығымен Компания арқылы төленді.

266.417 мың теңгеге тең болатын пайдалы сатып алу түсімі төмендегіден туындады:

- Топ Қазақстан Республикасы Үкіметі атынан сөз сөйлейді және, тиісінше тау-кен кеніш кен орындарындағы жер қойнауын пайдалануға арналған жер қойнаушыларының құқығын сату кезінде негізгі сатып алушы болады;
- Нарықты Тау-Кен Самұрықтан басқа әлеуеттік сатып алушылар болмауы, сатушымен жүргізілген келіссөздердің нәтижесі бойынша Топқа сатып алу бағасын төмендетуге мүмкіндік берді.
- МТБК алдыңғы иесі МТБК қызметін қаржыландырудың болмауына байланысты активтерті сатуға қойды.

ШОҒЫРЛАНДЫРЫЛҒАН ҚАРЖЫЛЫҚ ЕСЕПТІЛІГІНЕ ЕСКЕРТПЕЛЕР (жалғасы)**4. БИЗНЕСТІҢ БІРІГҮ ЖӘНЕ БАҚЫЛАНБАЙТЫН ҚАТЫСУ ҮЛЕСІН САТЫП АЛУ (жалғасы)**

«Масальский тау-байыту комбинаты» ЖШС сатып алуы (жалғасы)

Сатып алған мерзімнен бастап Топ түсіміндегі МТБК салымы нөл теңгені, таза шығында – 24.583 мың теңгені құрады. Егер бірігу жылдың басында жүргізілгенде, Топтың түсімі МТБК түсімінің жоқтығынан өзгермес еді, ал таза түсім осы кезеңде 162.443 мың теңгені құрар еді.

«Масальский тау-байыту комбинаты» ЖШС қосымша қатысу үлесін сатып алу

Топ 2014 жылғы 1 шілдеде «Есіл» ұлттық компаниясы» ӘКК» АҚ «Масальский тау-байыту комбинаты» ЖШС жарғылық капиталындағы 30% қатысу үлесін қосымша сатып алды, нәтижесінде МТБК-дағы Топтың қатысу үлесі 93% дейін жоғарлады. Осы үлесті сатып алғандары үшін бақыланбайтын қатысушыларға 221.044 мың теңге көлеміндегі ақшалай өтемақы төленді. Төменде МТБК қатысу үлесін қосымша сатып алудан туындайтын әсердің тиімділігін түсіндіретін кесте келесідей көрсетілген:

<i>Мың теңге</i>	Сатып алынған күні
Бақыланбайтын қатысушыларға төленетін ақшалай өтемақы	221.044
МТБК қатысу үлесінің қосымша баланстық құны	(1.803.318)
Бөлінбеген үлес құрамындағы мойындалған айырмашылық	(1.582.274)

«Шалқия Цинк ЛТД» АҚ сатып алу

Топ 2014 жылғы 11 шілдеде бір жай акция құны 160.828 теңге бойынша 200 дана көлеміндегі және ШалқияЦинк акцияларының жалпы хабарланған және орналастырылған акцияларының 100% құрайтын, 417.610.000 дана көлеміндегі «ШалқияЦинк ЛТД» АҚ (бұдан әрі - «ШалқияЦинк») жай акцияларына айырбастау арқылы Самұрық-Қазына арқылы жалпы құны 32.165.669 мың теңге болатын қосымша жай акциялардың эмиссиясын жүргізді.

ШалқияЦинк қызметінің негізгі түрі Қазақстан Республикасы Қызылорда облысы Жанақорған ауданында орналасқан Шалқия кен орнындағы аралас корғасын-мырыш рудасын барлау, өндіру және қайта өңдеу болып табылады. Төменде ШалқияЦинк сатып алынған мерзімдегі сәйкестендірілген активтердің әділ құны мен міндеттері туралы ақпарат келесідей көрсетілген:

<i>Мың теңге</i>	Сатып алу кезінде танылған, әділ құн
Активтер	
Негізгі құралдар (9-ескертіле)	2.978.301
Материалдық емес активтер (алдын алу деректері*) (10-ескертіле)	36.003.593
Басқа да ұзақ мерзімдік активтер	386.768
Басқа да ағымдағы активтер	113.059
Ақша қаражаты және олардың баламасы	65.965
	39.547.686
Міндеттемелер	
Мерзімі ұзартылған салық бойынша міндеттемелер (8-ескертіле)	(7.333.767)
Ағымдық міндеттемелер	(48.250)
	(7.382.017)
Әділ құн бойынша бағаланатын, сәйкестендірілген таза активтер жиыны	32.165.669
Сатып алу кезінде табысталған өтем	32.165.669

* Бизнесі біріктірген мерзімдегі материалдық емес активтердің баланстық құны 2015жылғы 11 шілдеге дейін тиісті түзетулерді енгізу арқылы нақыланады (тек қана операцияны жүргізгеннен кейін био жылдың ішінде).

Жоғарыда көрсетілген 36.003.593 мың теңге көлеміндегі сатылып алынған материалдық емес активтердің әділ құны осы активтердің нақты бағасын алғанға дейінгі нобайлық болып табылады және негізінен Шалқия кен орны бойынша жер қойнау пайдалану құқығынан тұрады.

Сатып алған мерзімнен бастап Топ түсіміндегі ШалқияЦинк салымы нөл теңгені, таза шығындар – 352.604 мың теңгені құрады. Егер бірігу жылдың басында жүргізілгенде, Топтың түсімі МТБК түсімінің жоқтығынан өзгермей, таза түсім осы кезеңде 336.244 мың теңгені құрар еді.

ШОҒЫРЛАНДЫРЫЛҒАН ҚАРЖЫЛЫҚ ЕСЕПТІЛІГІНЕ ЕСКЕРТПЕЛЕР (жалғасы)**5. ӨТКІЗІЛГЕН ӨНІМ ТҮСІМІ**

<i>Мың теңге</i>	2014 жыл	2013 жыл
Тазартылған алтынды өткізу (17-ескертпе)	42.425.044	–
Кремнийді өткізу	1.254	–
	42.426.298	–

6. ӨТКІЗІЛГЕН ӨНІМДЕРДІҢ ӨЗІНДІК ҚҰНЫ

<i>Мың теңге</i>	2014 жыл	2013 жыл
Шикізат	41.703.911	–
Еңбекақы және тиісті аударымдар	193.674	–
Тозу және амортизация	191.122	–
Басқалар	203.192	–
	42.291.899	–

7. ЖАЛПЫ ӘКІМШІЛІК ШЫҒЫНДАР

<i>Мың теңге</i>	2014 жыл	2013 жыл
Еңбекақы және тиісті аударымдар	1.241.133	787.999
Кәсіби және консультациялық қызметтер	250.269	582.043
Жалдау шығындары	139.405	111.321
Иссапар шығындары	74.746	45.809
Басқа да қызметтер	49.575	–
Салық	47.495	930
Тозу және амортизация	44.367	15.095
Коммуналдық қызметтер	31.877	–
Байланыс қызметі	13.874	9.827
Өкілдік шығыстар	4.013	4.587
Іс-шаралар ұйымдастыру	–	16.062
Резервтер	(64.935)	74.598
Басқалар	123.351	31.475
	1.955.170	1.679.746

8. ТАБЫС САЛЫҒЫ

Топ 2014 және 2013 жылдардағы 31 желтоқсанға 20% қолданыстағы мөлшерлеме бойынша корпоративтік табыс салығына иелік етеді.

<i>Мың теңге</i>	2014 жыл	2013 жыл
Ағымдағы табыс салығы	–	–
Мерзімі ұзартылған табыс салығы	–	–
	–	–

Төменде 2014 және 2013 жылдары 31 желтоқсанға аяқталған жылдар үшін арнайы мөлшерледегі табыс салығы, табыс салығы шығындары бойынша салық салынға дейінгіпайдаға салынатын табыс салығы бойынша шығындарды тексеру келесідей көрсетілген:

<i>Мың теңге</i>	2014 жыл	2013 жыл
Салық салынғанға дейінгі кіріс	147.111	1.669.718
Салықтың ресми мөлшерлемесі	20%	20%
Ресми ставка бойынша табыс салығы шығындары	29.422	333.944
Мерзімі ұзартылған салық бойынша мойындалмаған активтердегі өзгерістер	480.857	350.218
Серіктестер есебінен БК үлес құнының өсуінен түсетін пайда	–	17.831
Біріккен кәсіпорындар мен қауымдасқан компаниялар пайдасындағы үлестер	(397.646)	(633.493)
Басқалар	(112.633)	(68.500)
Табыс салығы бойынша шығындар	–	–

ШОҒЫРЛАНДЫРЫЛҒАН ҚАРЖЫЛЫҚ ЕСЕПТІЛІГІНЕ ЕСКЕРТПЕЛЕР (жалғасы)**8. ТАБЫС САЛЫҒЫ (жалғасы)**

31 желтоқсанға мерзімі ұзартылған табыс салығы бойынша активтердің құрамдары мен міндеттері келесідей көрсетілген:

<i>Мың теңге</i>	2014 жыл	Жиынтықтық табыс туралы шоғырландырылған есепке енгізілген	2013 жыл	Жиынтықтық табыс туралы шоғырландырылған есепке енгізілген	2012 жыл
Мерзімі ұзартылған салық активтері					
Көшірілген салық шығыны	1.167.577	406.584	760.99	323.793	437.20
Қызметкерлерге қатысты есептелген міндеттемелер	19.764	(8.715)	28.47	12.749	15.73
Берешектердің күмәнділігі бойынша резерв	–	(12.987)	12.98	12.987	
ЛКТ бойынша есептелген міндеттемелер	29	(1.904)	1.93	1.933	
Аудиторлық қызметтер бойынша есептелген міндеттемелер	895	(244)	1.13	1.139	
Өтем салығы	59.281	59.281		–	
Басқа да активтер	39.797	39.797		(438)	43
	1.287.343	481.812	805.53	352.163	453.36
Мерзімі ұзартылған салық бойынша міндеттемелер					
Негізгі құралдар	(3.173)	(1.144)	(2.02)	(1.756)	(27)
Әділ құн бойынша материалдық емес активті бағалау	(7.333.767)	–		–	
Басқа да міндеттемелер	–	189	(18)	(189)	
	(7.336.940)	(955)	(2.21)	(1.945)	(27)
Минус: мерзімі ұзартылған салық бойынша танылмаған активтер	(1.284.170)	(480.857)	(802.53)	(350.218)	(452.31)
Мерзімі ұзартылған салық бойынша активтердің құнсыздануы	–	–	(77)	–	
Мерзімі ұзартылған салық бойынша таза активтер (міндеттемелер)	(7.333.767)	–		–	77

Әділ құны бойынша материалдық емес активтерді бағалауға кіретін мерзімі ұзартылған салық, ШалқияЦинк бизнесін сатып алу аясында сатылып алынған мерзімі ұзартылған салықты ұсыныды (*4-ескерту*).

2014 жылғы 31 желтоқсандағы 1.284.170 мың теңге (2013 жыл: 802.536 мың теңге) көлеміндегі мерзімі ұзартылған салық бойынша мойындалмаған активтер негізінен 2014 және 2013 жылдардағы шегертілген салық шығындарына кірді. Осы салық шығындары 10 (он) жыл көлемінде қолданыла алады және нәтижесінде уақытша айырмашылықтағы салықтық актив туындайды. Тұрақсыздықты ескере отырып, алған шығындар қарсы қолданыла алмайтын, қолда бар келешектегі салық салынатын пайдаға қатысты тиісті мерзімі ұзартылған салық бойынша активтер мойындалған жоқ.

ШОҒЫРЛАНДЫРЫЛҒАН ҚАРЖЫЛЫҚ ЕСЕПТІЛІГІНЕ ЕСКЕРТПЕЛЕР (жалғасы)**9. НЕГІЗГІ ҚҰРАЛДАР**

<i>Мың теңге</i>	Тау-кен активтері	Ғимараттар және құрылыстар	Машиналар және жабдықтар	Көлік құралдары	Компьютерлер	Басқалар	Аяқталмаған құрылыстар	Жиыны
Бастапқы құны								
2013 жылғы 1 қаңтарға	–	–	8.594	–	25.078	9.236	350.790	393.698
Түсім	–	–	8.370	28.178	13.808	25.239	4.529.077	4.604.672
Аударымдар	–	1.632.136	2.514.356	–	7.963	515.035	(4.669.490)	–
Шығып қалу	–	–	–	–	–	(4.179)	–	(4.179)
Басқалар	–	–	(428)	–	(494)	(172)	–	(1.094)
2013 жылғы 31 желтоқсанға	–	1.632.136	2.530.892	28.178	46.355	545.159	210.377	4.993.097
Түсім	88.184	11.002	379.293	47.147	20.382	20.856	689.283	1.256.147
Еншілес ұйымдардың сатып алуы (<i>4-ескертеме</i>)	133.724	16.353	233.516	1.059	–	30.072	3.984.466	4.399.190
Аударымдар	–	–	(151.113)	–	–	–	–	(151.113)
Орнын ауыстыру	–	149.599	1.652	–	–	–	(151.251)	–
Шығып қалу	–	(337)	(34.905)	–	–	(6.317)	–	(41.559)
2014 жылғы 31 желтоқсанға	221.908	1.808.753	2.959.335	76.384	66.737	589.770	4.732.875	10.455.762
Жинақталған тозу								
2013 жылғы 1 қаңтарға	–	–	(3.320)	–	(14.574)	(6.440)	–	(24.334)
Жыл ішіндегі аударым	–	–	(28.498)	(203)	(6.417)	(5.053)	–	(40.171)
Шығып қалу бойынша тозу	–	–	–	–	–	3.944	–	3.944
2013 жылғы 31 желтоқсанға	–	–	(31.818)	(203)	(20.991)	(7.549)	–	(60.561)
Жыл ішіндегі аударым	–	(25.394)	(196.433)	(2.128)	(7.935)	(37.114)	–	(269.004)
Шығып қалу бойынша тозу	–	271	817	–	–	4.710	–	5.798
2014 жылғы 31 желтоқсанға	–	(25.123)	(227.434)	(2.331)	(28.926)	(39.953)	–	(323.767)
Қалдық құн								
2013 жылғы 31 желтоқсанға	–	1.632.136	2.499.074	27.975	25.364	537.610	210.377	4.932.536
2014 жылғы 31 желтоқсанға	221.908	1.783.630	2.731.901	74.053	37.811	549.817	4.732.875	10.131.995

ШОҒЫРЛАНДЫРЫЛҒАН ҚАРЖЫЛЫҚ ЕСЕПТІЛІГІНЕ ЕСКЕРПЕЛЕР (жалғасы)**10. МАТЕРИАЛДЫҚ ЕМЕС АКТИВТЕР**

<i>Мың теңге</i>	Жер қойнауын пайдалану құқығы	Басқалар	Жиыны
Бастапқы құны			
2013 жылғы 1 қаңтарға	–	14.148	14.148
Түсім	–	12.551	12.551
2013 жылғы 31 желтоқсанға	–	26.699	26.699
Түсім	–	7.318	7.318
Еншілес ұйымдардың сатып алуы (4-ескерпне)	41.608.631	2.204	41.610.835
2014 жылғы 31 желтоқсанға	41.608.631	36.221	41.644.852
Жинақталған тозу			
2013 жылғы 1 қаңтарға	–	(6.750)	(6.750)
Жыл ішіндегі аударым	–	(2.541)	(2.541)
2013 жылғы 31 желтоқсанға	–	(9.291)	(9.291)
Жыл ішіндегі аударым	–	(5.522)	(5.522)
2014 жылғы 31 желтоқсанға	–	(14.813)	(14.813)
Қалдық құн			
2013 жылғы 31 желтоқсанға	–	17.408	17.408
2014 жылғы 31 желтоқсанға	41.608.631	21.408	41.630.039

11. БАРЛАУ ЖӘНЕ БАҒАЛАУ БОЙЫНША АКТИВТЕР

<i>Мың теңге</i>	Барлау және бағалау бойынша активтер
2014 жылғы 1 қаңтарға баланстық құн	652.018
Түсім	1.575.527
Барлау және бағалау бойынша өтеусіз алынған активтер	239.634
Черниген кен орнын барлау мен бағалау бойынша активтерді есепен шығару	(99.406)
2014 жылғы 31 желтоқсанға баланстық құн	2.367.773

31 желтоқсанға Барлау және бағалау бойынша активтер келесідей көрсетілген:

<i>Мың теңге</i>	2014 жыл	2013 жыл
Геологиялық және геофизикалық жұмыстар	2.087.022	524.680
Жоба қарсаңындағы құжаттаманы әзірлеу қызметі	57.454	40.820
Жазылу бонусы	55.118	52.946
Еңбекақы және тиісті аударымдар бойынша шығындар	45.900	–
Өңірдің әлеуметтік-экономикалық дамуына және оның инфрақұрылымын дамытуға аударымдар	31.165	12.300
Геологиялық ақпараттар	7.992	10.472
Басқалар	83.122	10.800
	2.367.773	652.018

ШОҒЫРЛАНДЫРЫЛҒАН ҚАРЖЫЛЫҚ ЕСЕПТІЛІГІНЕ ЕСКЕРПЕЛЕР (жалғасы)**12. БІРЛЕСКЕН КӘСІПОРЫНДАРҒА ЖӘНЕ ҚАУЫМДАСҚАН КОМПАНИЯҒА ИНВЕСТИЦИЯ**

31 желтоқсанға Бірлескен кәсіпорындар мен қауымдасқан компанияның инвестициялары былайша ұсынылады:

Мың теңге	2014 жыл		2013 жыл	
	Үлес	Сомасы	Үлес	Сомасы
Бірлеске кәсіпорындар				
«Тау голд коппер» БК» ЖШС	50%	2.980	50%	2.925
«Тау-Кен Проект» БК» ЖШС	–	–	50%	16.470
Қауымдасқан компания				
«Қазцинк» ЖШС	29,822%	234.166.217	29,822%	199.877.049
		234.169.197		199.896.444

Бірлескен кәсіпорындар мен қауымдасқан компания инвестицияларындағы өзгерістер келесідей көрсетілген:

Мың теңге	2014 жыл	2013 жыл
1 қаңтарға сальдо	199.896.444	160
Бірлескен кәсіпорындар мен қауымдасқан компаниядағы үлес	1.988.232	3.167.462
Сатып алынғандар	–	195.587.015
Қазцинктағы инвестициялардың ұлғаюы	300	–
Дивидендтер	(1.861.159)	–
Қауымдасқан компания капиталындағы қандай да болмасын өзгерістегі үлес	(2.966.934)	–
Істен шығу	(17.849)	–
Есептілік валютасын қайта есептеу	37.130.163	1.141.807
31 желтоқсанға сальдо	234.169.197	199.896.444

«Қазмырыш» ЖШС қатысушыларының 2014 жылғы 27 маусымдағы жалпы жиналыс шешіміне сәйкес, 2013 жылдың қорытындысы бойынша алынған «Қазмырыш» ЖШС таза кірісін бөлу реті бекітілді. «Қазцинк» ЖШС қатысушыларына хабарланған дивиденттердің жалпы сомасы 6.240.871 мың теңгені құрады, олардың 861.159 мың теңгесі Топта бөлінді.

«Қазмырыш» ЖШС 2014 жылғы 26 қарашада «Орион Минералс» ЖШС бақыланбайтын қатысу үлесін сатып алды.

Сатып алу құны 6.601.755 мың теңге ақшалай сыйақы сомасынан тұратын, сондай-ақ шыққан мерзімінде таза активтер 4.307.781 мың теңгені құрап, толығымен «Қазцинк» ЖШС бақыланатын «Райгородок» ЖШС жарғылық капиталындағы қатысу үлестері 10.909.536 мың теңгені құрады.

Қауымдасқан компания капиталындағы 2.966.934 мың теңге сомасындағы аталған өзгеріс капиталдағы өзгерістер туралы шоғырландырылған есептегі Топтың үлесі бөлінбеген пайданың азаюы ретінде көрсетілді.

Төменде біріккен кәсіпорындар мен қауымдасқан компаниялардың жалпылама қаржылық ақпараты, сондай-ақ осы ақпаратты шоғырландырылған қаржылық есептегі инвестициялардың баланстық құнымен тексеру келесідей көрсетілген:

Мың теңге	«Қазцинк» ЖШС	«Тау голд коппер» БК» ЖШС
31 желтоқсан 2014 жыл		
Ағымдағы активтер	202.032.589	17.685
Ұзақ мерзімдік активтер	857.651.611	9.274
Ағымдық міндеттемелер	(146.189.995)	(1.960)
Ұзақ мерзімдік міндеттемелер	(128.281.219)	–
Капитал	785.212.986	24.999
Инвестициялардың баланстық құны	234.166.217	2.980

ШОҒЫРЛАНДЫРЫЛҒАН ҚАРЖЫЛЫҚ ЕСЕПТІЛІГІНЕ ЕСКЕРПЕЛЕР (жалғасы)**12. БІРЛЕСКЕН КӘСПОРЫНДАРҒА ЖӘНЕ ҚАУЫМДАСҚАН КОМПАНИЯҒА ИНВЕСТИЦИЯ (жалғасы)**

<i>Мың теңге</i>	«Қазмырыш» ЖШС	«Тау голд коппер» БК» ЖШС	«Тау-Кен Проект» БК» ЖШС
2014 жыл			
Түсім	448.254.895	164	–
Таза өнім	6.662.189	109	2.758
Топтың жыл ішіндегі кірістегі үлесі	1.986.798	55	1.379

<i>Мың теңге</i>	«Қазцинк» ЖШС	«Тау голд коппер» БК» ЖШС	«Тау-Кен Проект» БК» ЖШС
31 желтоқсан 2013 жыла			
Ағымдағы активтер	166.036.281	158	53.326
Ұзақ мерзімдік активтер	676.306.058	4.925	184.168
Ағымдағы активтер	(61.553.831)	(4.326)	(39.840)
Ұзақ мерзімдік активтер	(110.554.960)	–	–
Капитал	670.233.548	757	197.654
Инвестициялардың баланстық құны	199.877.049	2.925	16.470

<i>Мың теңге</i>	«Қазцинк» ЖШС	«Тау голд коппер» БК» ЖШС	«Тау-Кен Проект» БК» ЖШС
2013 жыл			
Түсім	40.362.129	–	–
Таза өнім	10.664.391	(4.324)	(21.421)
Топтың жыл ішіндегі кірістегі (шығыстағы) үлесі	3.180.335	(2.162)	(10.711)

13. ТАУАР-МАТЕРИАЛДЫҚ ҚОРЛАР

Тауар-материалдық қорлар 31 желтоқсанға келесідей көрсетілген:

<i>Мың теңге</i>	2014 жыл	2013 жыл
Аяқталмаған өндіріс	6.048.345	1.551.161
Дайын өнім	3.900.340	–
Шикізат және материалдар	273.623	181.839
Тауарлар	98.764	5.341
Минус: Тозған және өтімсіз ТМҚ бойынша резерв	(430.153)	–
	9.890.919	1.738.341

Тауар-материалдық қорлардың құнсыздануы бойынша резервтегі өзгерісе келесідей көрсетілген:

<i>Мың теңге</i>	2014 жыл
1 қаңтарға	–
Есептелгені	430.153
31 желтоқсанға	430.153

ШОҒЫРЛАНДЫРЫЛҒАН ҚАРЖЫЛЫҚ ЕСЕПТІЛІГІНЕ ЕСКЕРПЕЛЕР (жалғасы)**14. АҚША ҚАРАЖАТЫ ЖӘНЕ ОЛАРДЫҢ БАЛАМАСЫ**

Ақша қаражаты және олардың баламасы 31 желтоқсанға келесідей көрсетілген:

<i>Мың теңге</i>	2014 жыл	2013 жыл
Банктердегі шоттар, теңге бойынша	11.822.604	6.560.365
Банктердегі шоттар, евро бойынша	91.780	–
Банктердегі шоттар, АҚШ доллары бойынша	15.117	28.354
Банктердегі шоттар, басқа да валюталар бойынша	45	–
Кассада нақты бар ақша	32	–
	11.929.578	6.588.719

Ағымдағы шоағы ақша қаражаты бойынша сыйақы 0,1% дан 1%-ға дейін (2013 жыл: 0,1% дан 1%-ға дейін) аралықтағы тиісті мөлшерлеме бойынша есептеледі.

15. КАПИТАЛ*Жарғылық капитал*

Жарғылық капиталдағы өзгерістер келесідей көрсетілген:

	Жай акциялар	
	Мөлшері	Сомасы
2013 жылғы 1 қаңтарға	291.661	7.862.266
Акциялар шығару	630	167.376.991
2013 жылғы 31 желтоқсанға	292.291	175.239.257
Акциялар шығару	326	55.146.996
2014 жылғы 31 желтоқсанға	292.617	230.386.253

Жарғылық капитал жай акциялардан тұрады. Бір жай акция бір дауыс құқығын береді.

Компания 2014 жылы 326 дана көлеміндегі жай акциялардың қосымша эмиссиясын сатып алды, 55.146.996 мың теңге сомасына Самұрық-Қазына сатып алған, осы акциялардың 126 данасы 22.981.327 мың теңге сомасындағы ақша қаражатымен төленді. 200 дана көлеміндегі акциялардың қалған бөлігі бір жай акция құны 160.828 теңгеде орналастырылып, «ШалқияЦинк ЛТД» АҚ жай акцияларын тапсыру арқылы Самұрық-Қазынамен сатылып алынды (*4-ескертеме*).

Дивидендтер

2013 жылдың қорытындысы бойынша Компания 2014 жылы толығымен өтелген шоғырландырылған таза өнімнің 15% құрайтын 250.458 мың теңге көлеміндегі Самұрық-Қазына дивиденттерін бөлетіндігін хабарлады. 2013 жылдың қорытындысы бойынша дивидентер көлемі Компанияның есебінде бір жай акция құны 857 теңгені құрады.

Бақыланбайтын қатысу үлесі

<i>Мың теңге</i>	2014 жыл
2014 жылғы 1 қаңтарға	–
Еншілес ұйымды сатып ал (<i>4-ескертеме</i>)	2.224.092
Қатысудың бақыланбайтын үлесін сатып алу (<i>4-ескертеме</i>)	(1.803.318)
2014 жылғы 31 желтоқсанға	420.774

ШОҒЫРЛАНДЫРЫЛҒАН ҚАРЖЫЛЫҚ ЕСЕПТІЛІГІНЕ ЕСКЕРПЕЛЕР (жалғасы)**16. КРЕДИТТІК БЕРЕШЕК**

Кредиттік берешек 31 желтоқсанға келесідей көрсетілген:

<i>Мың теңге</i>	2014 жыл	2013 жыл
Тараптармен байланысты кредиттік берешек (17-ескертуге)	961.313	9.304
Шеткері ұйымдарға кредиттік берешек	577.575	168.923
Еншілес ұйымның сатып алғаны үшін кредиттік берешек (4-ескертуге)	410.000	–
	1.948.888	178.227

17. ШЕТКЕРІ ҰЙЫМДАРМЕН МӘМІЛЕЛЕР

Байланысқан тараптарға Топтың, ұйымның түйінді басшылық персоналық қосады, олардағы басым үлес тікелей немесе жанама түрде Самұрық-Қазына мен Басқармаға тиісті (бұдан әрі «жалпы бақылау ұйымы»).

Тараптармен байланысты ережелер және мәмілелер шарттары

Байланысқан тараптардың мәмілелері, нарықтық мөлшерлеме бойынша міндетті түрде жүзеге асырылмаған, тараптар арасында келісілген шарттар бойынша жүргізілді.

2014 және 2013 жылы 31 желтоқсанға аяқталған жылдар үшін байланысқан тараптардың негізгі мәмілелері, сондай-ақ осындай мәмілелер бойынша сальдо келесідей көрсетілген:

<i>Мың теңге</i>	2014 жыл	2013 жыл
Тараптармен байланысты сатулар		
<i>Үкіметтің бақылауындағы ұйымдар:</i>		
ҚР Халық Банк (5-ескертуге)	42.425.044	–
	42.425.044	–

<i>Мың теңге</i>	2014 жыл	2013 жыл
Байланысты тараптардан сатып алу		
<i>Самұрық-Қазына бақылауындағы ұйымдар:</i>		
«ҚазМұнайГаз» ҰК АҚ	146.836	82.766
«KEGOC» АҚ	66.374	–
«Қазпочта» АҚ	14.987	1.321
«Самұрық-Қазына Контракт» ЖШС	12.700	1.808
«Қазахтелеком» АҚ	10.109	9.255
«Қазақстан Темір Жолы» АҚ	4.871	–
«Қазатомөнеркәсібі» ҰАК» АҚ	1.297	–
<i>Үкіметтік бақылауындағы ұйымдар:</i>		
«Қазгеология» АҚ	5.694	13.448
<i>Топтың қауымдасқан компаниясы:</i>		
«Қазмырыш» ЖШС	24.593.751	–
	24.856.619	108.598

<i>Мың теңге</i>	2014 жылғы 31 желтоқсанға	2013 жылғы 31 желтоқсанға
------------------	----------------------------------	---------------------------

Байланысқан тараптардың дебиторлық берешегі*Үкіметтің бақылауындағы ұйымдар:*

ҚР Ұлттық Банк	2.320.280	–
	2.320.280	–

ШОҒЫРЛАНДЫРЫЛҒАН ҚАРЖЫЛЫҚ ЕСЕПТІЛІГІНЕ ЕСКЕРПЕЛЕР (жалғасы)**17. БАЙЛАНЫСТЫ ТАРАПТАРМЕН МӘМІЛЕЛЕР (жалғасы)****Тараптармен байланысты ережелер және мәмілелер шарттары (жалғасы)**

<i>Мың теңге</i>	2014 жылғы 31 желтоқсанға	2013 жылғы 31 желтоқсанға
Тараптармен байланысты несиелік берешек		
<i>Самұрық-Қазына бақылайтын ұйымдар:</i>		
«ҚазМұнайГаз» ҰК» АҚ	12.284	8.557
«Қазпочта» АҚ	1.738	–
«Қазахтелеком» АҚ	918	747
«Қазатомөнеркәсібі» ҰАК» АҚ	211	–
<i>Топтың қауымдасқан компаниясы:</i>		
«Қазмырыш» ЖШС	946.162	–
	961.313	9.304

<i>Мың теңге</i>	2014 жылғы 31 желтоқсанға	2013 жылғы 31 желтоқсанға
Берілген аванстар		
<i>Самұрық-Қазына бақылайтын ұйымдар:</i>		
«KEGOC» АҚ	10.756	–
«Қазақстан Темір Жолы» АҚ	2.265	–
«Қазпочта» АҚ	13	13
	13.034	13

Түйінді басшылық персоналға сыйақы

2014 жылғы 31 желтоқсандағы жағдай бойынша (2013 жыл: 14 адам, екі тәуелсіз директорды қоса алғанда) Түйінді басшылық персоналға 25 адам кіреді, оның ішінде екі тәуелсіз директорды қоса алғанда. 2014 жылы Түйінді басшылық персоналдың жалпы сыйақы сомасы 196.718 мың теңгені құрады (2013 жыл: 130.423 мың теңге) және жиынтық кіріс туралы шоғырландырылған есептегі жалпы және әкімшілік шығындар құраманыда жалақымен, әлеуеті бонустармен және қысқа мерзімді сыйақылармен қынылған.

18. КЕЛІСІМДІ ЖӘНЕСАРТТЫҚМІНДЕТТЕМЕЛЕР**Салық салу**

Әртүрле салық заңнамасы мен нормативтік-құқықтық актілердің ережесі нақты тұжырымдалмаған және олардың түсініктері жергілікті орындардағы салық органдары инспекторларының және Қазақстан Республикасы Қаржы министрлігінің лауазымды тұлғаларының ойына байланысты. Кейбір кездері жергілікті, аймақтық және республикалық салық органдарының тұжырымдарында ауытқулар болуы мүмкін.

Қазіргі уақытта қолданылып отырған Қазақстанда қолданыста жүрген заңдардың негізінде анықталған заң бұзушылықтар үшін айып және өсімпұл салу жүйесі аса қатал болып келеді. Айыппұлдық санкциялар негізінен қосымша есептелген салықтар сомасының 50% көлеміндегі айыппұлды және Қазақстан Республикасының Ұлттық Банкімен белгіленген қайта қаржыландыру мөлшерлемесін 2,5-ке көбейту арқылы есептелген өсімпұлды қамтиды. Нәтижесінде, айыппұл санкциясы мен өсімақы сомасы төлем жүргізуге жататын салыққа дейінгі сомадан бірнеше рет асуы мүмкін.

Топтың ойынша, ол барлық қолданыстағы салықтарды төледі немесе төлем жүргізді. Түсініксіз жағдайларда Топ басшылықтың негізделген бағалауы негізінде салықтық міндеттемелерді есептеді. Топтың саясаты, мөлшері жеткілікті дәрежеде нақты анықталуы ықтимал осындай қосымша шығындар мүмкіндігі орын алып отырған есепті кезеңде әлеуетті міндеттемелерді есептеуді көздейді.

ШОҒЫРЛАНДЫРЫЛҒАН ҚАРЖЫЛЫҚ ЕСЕПТІЛІГІНЕ ЕСКЕРПЕЛЕР (жалғасы)**18. КЕЛІСІМДІ ЖӘНЕ ШАРТТЫҚ МІНДЕТТЕМЕЛЕР (жалғасы)****Салық салу (жалғасы)**

Қазақстандық салық салу жүйесіне тән белгісіздікке орай салықтардың, айыппұлдық санкциялар мен өсімпұлдың әлеуетті сомасы қазіргі уақыттағы шығынға жатқызылған және 2014 жылғы 31 желтоқсанға арнап есептелген сомадан асуы мүмкін.

Осындай соманы есептеу мүмкіндігіне және олардың әлеуетті елелі сипатына қарамастан, Топ басшылығы олардың болу мүмкін емесе немесе бағалауға келмейді немесе екеуі де болуы мүмкін деп есептейді.

Топтың қызметі мен қаржы ережесіне, оның ішінде салық салу саласындағы қолданыстағы және келешектегі заңнамалар мен нормативтік құқықтық актілерді қоса алғанда, Қазақстандағы саяси жағдайлардың дамуы ықпал етуі мүмкін. Топ, қызметке қатысты осы әлеуметтік Міндеттемелер, Қазақстандағы ұқсас кәсіпорындардың әлеуметтік міндеттемелеріне қарағанда елеулі сипатта екендігін көрсетеді.

Басшылықтың ойынша, 2014 жылғы 31 желтоқсандағы жағдай бойынша қолданыстағы заңнаманың түсіндірмесі тиісінше болып табылып, Топтың салық жөніндегі айқындамасына қолдау көрсетіледі.

Қоршаған ортаны қорғау мәселелері

Топ басшылығының ойынша, қазіргі уақытта Топ қоршаған ортаны қорғау бойынша Қазақстан Республикасының барлық қолданыстағы заңдары мен нормативтік актілерін сақтайды. Алайда, қоршаған ортаны қорғау бойынша қазақстандық заңдар мен нормативтік актілер өзгерген жағдайда, Топ олардың уақыты мен өзгерісін және шоғырландырылған қаржылық есепке тиісінше әсер етуін болжай алмайды.

Сот талаптары және наразылықтар

Жай қызметті жүзеге асыру барысында Топ әртүрлі соттық процесстер мен арыздардың объектісі болып табылады. Басшылықтың ойынша, соңғы міндеттеме, егер осындай процесстермен және арыздармен байланысты болса, ол келешектегі Топтың шоғырландырылған қаржылық ережесіне, шоғырландырылған қаржылық қызметтің нәтижесіне кері әсер етпейді.

Шарттық міндеттемелер

2014 жылғы 31 желтоқсандағы жағдай бойынша Топта Астана қаласындағы аффинаж зауытына арналған шикізатты жеткізуге қатысты 1.235.102 мың теңге көлеміндегі шарттық міндеттемесі бар.

Жер қойнауын пайдалану келісімшарттары бойынша міндеттемелер

2014 жылғы 31 желтоқсанда Топта жер қойнауын пайдалану келісімшарты бойынша келесі міндеттемелері бар:

<i>Мың теңге</i>	2014 жылғы 31 желтоқсанда аяқталған жыл ішінде міндеттемелердің орындалуы	2014жыл	2015жыл	2016жыл
Алайғыр кен орны	327.519	8.348.350	6.454.350	7.557.600
Гагарин кен орны	120.116	293	410.013	285.635
Жақсылық кен орны	37.782	186.950	–	–
Батыс Саяқ кен орны	9.405	17.197	–	–
Тау етегіндегі Кетмень кен орны	84.058	234.415	58.685	–
Спасск МРЗ кен орны	490.693	490.641	1.016.279	698.190
Тұйық-Темірлік кен орны	375.777	166.061	335.794	316.236
Шоқпар кен орны	79.863	–	277.765	395.898
Прогресс кен орны	11.364	–	14.083	284.119
Қостанай обысындағы алаңда түсті металдарды (бокситті қоспағанда) барлау кен орны	13.505	–	251.736	608.529
Ешкіөлмес кен орны	4.904	168.434	–	–

ШОҒЫРЛАНДЫРЫЛҒАН ҚАРЖЫЛЫҚ ЕСЕПТІЛІГІНЕ ЕСКЕРПЕЛЕР (жалғасы)**18. КЕЛІСІМДІ ЖӘНЕ ШАРТТЫҚ МІНДЕТТЕМЕЛЕР (жалғасы)****Жер қойнауын пайдалану келісімшарттары бойынша міндеттемелер (жалғасы)**

Жер қойнауын пайдалану шартының талаптарына қатысты Топ қызметі мемлекеттік органдар тарапынан тексеріс объектісі болып табылады. Басшылық тексеріс кезінде анықталған сұрақтарды шешу үшін қажетті түзету шараларын келісу бойынша мемлекеттік ргандармен қызметтес болады. Жер қойнауын пайдалану шартындағы ережені орындамау айыппұлдарға, өсімақыларға, шектеулерге, тоқтатуға немесе шартты қайтарып алуға алып келеді. Топ басшылығының ойынша келісімшарттың талаптарын орындамаудың кез-келген мәселесі келіссөздер немесе түзету шараларын жүргізу арқылы шешіліп, Топтың шоғырландырылған қаржылық есептілігіне елеулі әсер ете қоймайды.

19. ҚАРЖЫ ТЕТІКТЕРІ, МАҚСАТТАР ЖӘНЕ ҚАРЖЫ ТӘУЕКЕЛІН БАСҚАРУ САЯСАТЫ**Нарықтық тәуекел**

Нарықтық тәуекел – бұл қаржылық құрал бойынша келешектегі ақша ағымының әділ құны нарықтық бағалардың өзгеруі салдарынан ауытқитын тәуекел. Нарықтық бағаларға тәуекелдің төрт тобы кіреді. Олар: пайыздық мөлшерлемінің өзгеру тәуекелі, валюталық тәуекел, тауар құнының өзгеру тәуекелі және басқа да бағалық тәуекелдер, мысалы, үлестік құралдарына арналған баға өзгерістерінің тәуекелі. Нарықтық тәуекелге ұшыраған қаржылық құралдарға әдетте сату үшін қолда бар несиелер мен қарыздар, депозиттер, инвестициялар мен туынды қаржылық құралдар кіреді.

Өтімділік тәуекелі

Өтімділік тәуекелі – бұл қаржылық құралдармен байланысты міндеттемелерді өтеуге арналған қаражатты алу кезінде Топта туындаған қиыншылық. Өтімділік тәуекелі қаржылық активтерді оның әділ құнына жақын бағасы бойынша жылдам сата алмау салдарының нәтижесінде туындауы мүмкін.

Топ тұрақты түрде ликвидті қаражаттардағы қажеттілікті бақылап отырады және басшылық кез-келген келіп түсетін міндеттемелерді орындау үшін жеткілікті көлемдегі қаражаттың бар болуын қамтамасыз етеді.

Несиелік берешек ұсынған Топтың қаржылық міндеттемелері есептік мерзімнен бастап үш айға дейін және бір жылға дейінгі мерзімде жабылу керек.

Несиелік тәуекел

Топ өзге де қаржылық активтермен байланысты, оның ішіне ақша қаражаты және олардың баламасы, қысқа мерзімдік банктік салымдар мен дебиторлық берешек кіретін несиелік тәуекелмен расталады. Топтың тәуелділігі контрагенттің дефолттік мүмкіндігімен байланысты, оның ішінде ең жоғарғы тәуекелдік аталған құралдардың баланстық құнына тең болады.

Валюталық тәуекел

Валюталық тәуекел – бұл валюталық курстағы өзгерістер салдарынан ауытқитын қаржылық құралдар бойынша келешектегі ақша ағымының тәуекел. 2014 және 2013 жылдардың 31 желтоқсанында Топта шетелдік валютадағы қаржылық құралдар болған жоқ.

Қаржы құралдарының әділ құны

Қаржылық құралдардың баланстық құны осындай құралдардың қысқа мерзімді сипатамасы салдарынан шамамен олардың әділ құнына теңестіріледі.

Капиталды басқару

Топ берешек пен капиталдың балансын оңтайландыру арқылы қызығушылық танытқан тұлғалар үшін түсімді барынша көбейтіп, үздіксіз қызмет принципі ұстануды жалғастыры отырып өзінің капиталын басқарады.

Топтың капиталын басқару қатаң түрде Самұрық-Қазына капиталын басқару стратегиясына тәуелді болады. Басқару бойынша шешімдердің басым бөлігі Акционердің тиісті комитеттерінің келісімі бойынша қолданылады. Капиталдың құрылымын қолдау немесе түзету үшін Самұрық-Қазына Топтың капиталына салым енгізе алады, қаржылық қарызды жүзеге асырады немесе барлық ішкі қарыздарға кепілдік бере отырып, Топты үшінші тараптардан қаржыландырылған қарыз алуға уәкілетті етеді.